

Uchwała Nr I/6/2005
Rady Miasta Świeradów-Zdrój
z dnia 26 stycznia 2005 roku

**w sprawie: uchwalenia Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Miejskiej Świeradów-
Zdrój**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj.: Dz.U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) Rada Miasta Świeradów-Zdrój uchwala, co następuje :

§ 1

Uchwala się Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój na lata 2004-2006, którego treść określa załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Zadania przyjęte do Planu Rozwoju Lokalnego będą realizowane pod warunkiem pozyskania zaplanowanych środków zewnętrznych.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega podaniu do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty.

Uzasadnienie

do uchwały nr ..... Rady Miasta Świeradów-Zdrój z dnia .....
w sprawie: **uchwalenia Planu Rozwoju Lokalnego dla Gminy Miejskiej Świeradów-
Zdrój**

Plan Rozwoju Lokalnego będzie zawierał zadania inwestycyjne przewidziane na lata 2004-2006. Ma za cel powiązanie projektów z celami Strategii Zrównoważonego Rozwoju, przyjętej uchwałą nr VII/57/2000 z dnia 29.06.2000r. oraz wskazanie źródeł finansowania projektów.

Procedura przyjmowania projektów umożliwiających pozyskiwanie środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (ERDF) wymaga, by do projektów realizowanych w ramach priorytetu 3: Rozwój Lokalny Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego, dołączyć Plan Rozwoju Lokalnego. Plan jest dokumentem niezbędnym do ubiegania się o dofinansowanie z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

**Załącznik
do Uchwały Nr I/6/2005
Rady Miasta
Świeradów-Zdrój
z dnia 26.01.2005 roku**

***PLAN ROZWOJU LOKALNEGO
GMINY MIEJSKIEJ ŚWIERADÓW-ZDRÓJ
NA LATA 2004 – 2006***

**Urząd Miasta Świeradów-Zdrój
ul. Piłsudskiego 15
59-850 Świeradów-Zdrój
tel. (0*75)78 16 489
fax. (0*75)78 16 585**

ŚWIERADÓW-ZDRÓJ, ... STYCZNIA 2005r.

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO powstał przy współpracy firmy

**INWEST
CONSULTING S.A.**

61-706 Poznań

ul.Libelta 1a

tel./fax.: 061/851 86 77

Jacek Mrowicki - Prezes Zarządu,

Paweł Śliwiński – Wiceprezes Zarządu

Sąd Rejonowy w Poznaniu – Wydział XXI Gospodarczy KRS, nr KRS 0000028098

Wysokość kapitału całkowitego akcyjnego: 2.500.000,00 PLN

•

SPIS TREŚCI

Podstawy Planu Rozwoju Lokalnego GMINY MIEJSKIEJ ŚWIERADÓW-ZDRÓJ 11

Rozdział 1. WPROWADZENIE	12
PLAN ROZWOJU LOKALNEGO GMINY MIEJSKIEJ ŚWIERADÓW-ZDRÓJ	13
METODYKA PRAC	14
KRYTERIA OCENY ZADAŃ INWESTYCYJNYCH	17

Charakterystyka obecnej sytuacji społeczno - gospodarczej na terenie Gminy MIEJSKIEJ Świeradów-Zdrój 21

1.1. WSTĘP	22
1.1.1. Historia Świeradowa-Zdroju	22
1.1.2. Ogólna charakterystyka Świeradowa-Zdroju	23
1.1.3. Warunki geograficzno – topograficzne	26
1.1.4. Hydrografia	27
1.1.5. Wody podziemne	27
1.1.6. Gleby	28
1.1.7. Warunki klimatyczne	28
1.1.8. florA I FAUNA	29
1.2. ANALIZA STANU OBECNEGO	30
1.2.1. Sytuacja demograficzna	30
1.2.2. Gospodarka wodno – ściekowa	31
1.2.3. Infrastruktura drogowa	32
1.2.4. Infrastruktura energetyczna i gazownictwo	32
1.2.5. Infrastruktura telekomunikacyjna	32
1.2.6. Rozwój gospodarczy	33
1.2.7. Bezrobocie	35
1.2.8. Oświata i edukacja	37
1.2.9. Kultura i sport	37
1.2.10. Rozwój turystyczny GMINY	39
1.2.11. Pomoc społeczna	42
1.2.12. Opieka zdrowotna	43
1.2.13. Bezpieczeństwo publiczne	43
1.2.14. Analiza SWOT według strategii rozwoju GMINY Świeradów -Zdrój	45
1.2.15. Identyfikacja problemów Gminy	48
1.3. STRATEGIA ROZWOJU GMINY ŚWIERADÓW-ZDRÓJ	50
1.4. CELE STRATEGICZNE ROZWOJU GMINY MIEJSKIEJ ŚWIERADÓW-ZDRÓJ	51

Cel Planu Rozwoju Lokalnego Gminy MIEJSKIEJ Świeradów-Zdrój 53

1.5. Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej	55
1.6. Budowa i modernizacja infrastruktury gospodarczej	55
1.7. Zapewnienie właściwych warunków do rozwoju turystyki, kultury, sportu i rekreacji.	55

Wieloletni Plan Finansowy-założenia prognostyczne 57

1.8. CEL OPRACOWANIA PROGNOZ FINANSOWYCH	58
1.9. METODYKA OPRACOWANIA PROGNOZ FINANSOWYCH	58
1.10. DANE HISTORYCZNE	59
1.11. METODYKA PROGNOZOWANIA	59
1.12. TRAFNOŚĆ PROGNOZY	60
1.13. ZASADY GOSPODARKI FINANSOWEJ JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W LATACH 2001 – 2003	61
1.14. ZASADY GOSPODARKI FINANSOWEJ JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO OD 2004 ROKU	63
1.15. ZAŁOŻENIA PRZYJĘTE DO PROGNOZY CZĘŚCI FINANSOWEJ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO NA LATA 2004 - 2010	65
1.15.1. Czynniki mające wpływ na gospodarkę budżetową i finanse	65
1.15.2. Baza podatkowa JST	65
1.15.3. Inflacja	69
1.15.4. Produkt Krajowy Brutto	71
1.16. RODZAJE RYZYKA TOWARZYSZĄCEGO FUNKCJONOWANIU JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO	73
Gospodarka finansowa GMINY w latach 2001 - 2003	76
1.17. WYKONANIE BUDŻETÓW GMINY MIEJSKIEJ ŚWIERADÓW-ZDRÓJ W LATACH 2001 - 2003	77
1.18. DOCHODY GMINY MIEJSKIEJ ŚWIERADÓW-ZDRÓJ W LATACH 2001 – 2003	79
1.19. WYDATKI GMINY MIEJSKIEJ ŚWIERADÓW-ZDRÓJ W LATACH 2001 – 2003	82
1.20. WYNIK BUDŻETÓW GMINY MIEJSKIEJ ŚWIERADÓW-ZDRÓJ	83
1.21. WOLNE ŚRODKI GMINY MIEJSKIEJ ŚWIERADÓW-ZDRÓJ	83
Wieloletni Plan Finansowy – prognozy budżetowe na lata 2004 - 2010	85
1.22. DOCHODY	86
1.23. WYDATKI	92
1.24. INFORMACJE O ZACIĄGNIĘTYCH I PLANOWANYCH ZOBOWIĄZANIACH FINANSOWYCH Z TYTUŁU KREDYTÓW, POŻYCZEK I OBLIGACJI	98
1.25. INFORMACJE O UDZIELANIU PRZEZ GMINĘ MIEJSKĄ ŚWIERADÓW-ZDRÓJ PORĘCZEŃ I GWARANCJI	99
1.26. ANALIZA ZDOLNOŚCI FINANSOWEJ GMINY W LATACH OBOWIĄZYWANIA PROGNOZY	102
1.27. WSKAŹNIKI OBCIĄŻENIA BUDŻETU GMINY	108
Wieloletni Plan Rzeczowy – Inwestycje planowane w ramach Planu Rozwoju Lokalnego	112
1.28. ZADANIA ZGŁOSZONE DO PLANU ROZWOJU LOKALNEGO GMINY MIEJSKIEJ ŚWIERADÓW-ZDRÓJ	113
1.29. ZADANIA OBJĘTE INTERWENCJĄ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO GMINY MIEJSKIEJ ŚWIERADÓW-ZDRÓJ	116
Plan Rozwoju Lokalnego – Powiązanie projektów z celami strategicznymi Powiatu i Województwa	126

1.30. METODA POWIĄZANIA PROJEKTÓW Z CELAMI STRATEGICZNYMI POWIATU LUBAŃSKIEGO I WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO _____	127
--	-----

1.31. CELE PROJEKTÓW INWESTYCYJNYCH PRZYJĘTYCH DO PLANU ROZWOJU LOKALNEGO _____	128
---	-----

System wdrażania i oczekiwane wskaźniki

osiągnięć Planu Rozwoju Lokalnego _____	129
--	------------

1.32. SYSTEM WDRAŻANIA PLANU ROZWOJU LOKALNEGO _____	130
--	-----

1.33. OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO _____	130
--	-----

Sposoby monitorowania, oceny

i komunikacji społecznej Planu Rozwoju

Lokalnego 133

1.34. SPOSOBY MONITOROWANIA I OCENY PLANU ROZWOJU LOKALNEGO GMINY MIEJSKIEJ ŚWIERADÓW-ZDRÓJ _____	134
---	-----

1.35. SPOSOBY INICJOWANIA WSPÓŁPRACY POMIĘDZY SEKTOREM PUBLICZNYM, PRYWATNYM I ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI _____	134
--	-----

1.36. PUBLIC RELATIONS PLANU ROZWOJU LOKALNEGO _____	135
--	-----

Podsumowanie _____	136
---------------------------	------------

Załączniki - Podstawy prawne Prac nad Planem Rozwoju Lokalnego GMINY MIEJSKIEJ Świeradów-Zdrój _____	139
---	------------

Uchwała Nr VII/40/2004 Rady Miasta Świeradów-Zdrój z dnia 23 czerwca 2004 r. w sprawie: zasad opracowania, uchwalania i realizacji Planu Rozwoju Lokalnego wraz z Wieloletnim Planem Inwestycyjnym gminy Świeradów-Zdrój _____	140
--	-----

Rozdział 9. Uchwała Nr XII/63/2004 Rady Miasta Świeradów-Zdrój z dnia 27 października 2004 r. w sprawie: przyjęcia zasad oceny inwestycji na potrzeby Wieloletniego Planu Inwestycyjnego _____	140
--	-----

Rozdział 10. Uchwała Nr X/53/2004 Rady Miasta Świeradów-Zdrój z dnia 7 września 2004 r. w sprawie: uchwalenia zmian Wieloletniego Planu Inwestycyjnego dla Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój _____	140
--	-----

Skróty i pojęcia używane w opracowaniu

ANALIZA MOŻLIWOŚCI INWESTYCYJNYCH	sprawdzenie w oparciu o projekcje finansowe, jakie środki może gmina przeznaczyć na inwestycje. Uwzględnić zarówno środki własne (w tym zaoszczędzone) jak i źródła zewnętrzne
ANALIZA WIARYGODNOŚCI KREDYTOWEJ	sprawdzenie (w oparciu o procedury przyjęte przez kredytodawcę) zdolności podmiotu do spłaty zobowiązań w przyszłości. Tu dodatkowo weryfikowana jest zgodność z ustawą o finansach publicznych
DOTACJA	w opracowaniu są to kwoty wynikające z paragrafu 201, 202, 203, 211, 212, 213, 221, 222, 223, 631, 641, 651, 633, 643, 653, 632, 642, 652 klasyfikacji paragrafów dochodów, przychodów i środków zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 25 marca 2003 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów
DZ. U.	Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej
EUR	jednostka walutowa obowiązująca w Unii Europejskiej
EURIBOR	stopa procentowa kredytów na rynku europejskim
EURIBOR 1M.	stopa, według której naliczane jest oprocentowanie kredytu w walucie unijnej. Mówi o tym, że odsetki naliczane są raz na miesiąc
GUS	Główny Urząd Statystyczny
JST	Jednostka samorządu terytorialnego
MIASTO	Miasto Świeradów Zdrój
NFOŚiGW	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
OBLIGACJE	wierzytelne papiery wartościowe emitowane przez osoby prawne w celu pozyskania środków pieniężnych dla finansowania określonych celów; obligacje są z reguły papierami wartościowymi na okaziciela, co powoduje, że są instrumentem finansowym w pełni płynnym i łatwo zbywalnym; obligacje jako papiery wartościowe podlegają obrotowi (tzn. mogą być kupowane i sprzedawane)
PLN	Polski złoty wprowadzony do obiegu 1 stycznia 1995 roku
PRL	Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Świeradów Zdrój na lata 2005 – 2006
PROJEKCJA FINANSOWA	przedstawienie na podstawie wiedzy szczególnej (przewidywania służb finansowych Miasta) i ogólnej (wskaźniki ekonomiczne) przewidywań dotyczących przyszłych zdarzeń finansowych
RATA	część nominalnej wielkości kredytu przypadająca do spłaty w danym roku
RATA ODSETKOWA	odsetki od kredytu przypadające do spłaty w danym roku wyliczone w oparciu o prognozowane stopy procentowe
S.A.	Spółka akcyjna
SP. Z O.O.	Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
SUBWENCJA	w opracowaniu są to kwoty wynikające z paragrafu 292 klasyfikacji paragrafów dochodów, przychodów i środków zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 25 marca 2003 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów
USTAWA O FINANSACH PUBLICZNYCH	Ustawa z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (tekst jednolity z 2003r. Dz.U. Nr 15, poz. 148 z późniejszymi zmianami)
USTAWA O DOCHODACH	Ustawa z dnia 13 listopada 2003r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 203, poz. 1966 z późniejszymi zmianami)
WFOŚiGW	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
WIBOR	Warsaw Interbank Offered Rate, oprocentowanie, po jakim banki skłonne są udzielić pożyczek innym bankom
WIBOR 3M	stopa, według której naliczane jest oprocentowanie kredytu w polskiej walucie. Mówi o tym, że odsetki naliczane są raz na trzy miesiące

WPI	Wieloletni Plan Inwestycyjny - analiza możliwości inwestycyjnych
WPR	Wieloletni Plan Rzeczowy - analiza potrzeb i możliwości inwestycyjnych od strony rzeczowej

**PODSTAWY PLANU ROZWOJU LOKALNEGO GMINY MIEJSKIEJ
ŚWIERADÓW-ZDRÓJ**

ROZDZIAŁ 1. WPROWADZENIE

Podstawowym celem działania samorządu jest osiągnięcie zrównoważonego rozwoju regionu, który prowadzi do poprawy jakości życia lokalnej społeczności. Szczególna rola samorządu terytorialnego została zarysowana przez Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej w artykule 163, który stanowi, że samorząd terytorialny wykonuje zadania publiczne nie zastrzeżone przez Konstytucję lub ustawy dla organów innych władz publicznych. Zgodnie z artykułem 7 punkt 1 ustawy o samorządzie Gminnym do zadań własnych Gminy należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty. W szczególności zadania własne obejmują sprawy:

- 1) ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej,
- 2) dróg gminnych, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego,
- 3) wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz,
- 4) lokalnego transportu zbiorowego,
- 5) ochrony zdrowia,
- 6) pomocy społecznej, w tym ośrodków i zakładów opiekuńczych,
- 7) budownictwa komunalnego,
- 8) edukacji publicznej,
- 9) kultury, w tym bibliotek miejskich i innych placówek upowszechniania kultury,
- 10) kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych,
- 11) targowisk i hal targowych,
- 12) zieleni gminnej i zadrzewień,
- 13) cmentarzy komunalnych,
- 14) porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, w tym wyposażenia i utrzymania magazynu przeciwpowodziowego,
- 15) utrzymania miejskich obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych,
- 16) polityki prorodzinnej, w tym zapewnienia kobietom w ciąży opieki socjalnej, medycznej i prawnej,
- 17) wspierania i upowszechniania idei samorządowej,
- 18) promocji gminy,
- 19) współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- 20) współpracy ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw.

Powiązanie tych zadań wymaga starannego planowania. Artykuł 110 (oraz inne) ustawy o finansach publicznych oraz artykuł 18 ustawy o samorządzie gminnym tworzą prawne podstawy wieloletniego planowania finansowego dla samorządu.

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO GMINY MIEJSKIEJ ŚWIERADÓW-ZDRÓJ

Posiadanie Planu Rozwoju Lokalnego ma istotne znaczenie dla szans realizacji zrównoważonego rozwoju Miasta. Dokument ten jest wynikiem procesu planowania strategicznego w gminie, podczas którego formułowane są długofalowe cele, ich struktura oraz współzależności, a także jednostki odpowiedzialne za ich wdrożenie. Wymaga zatem przygotowania analizy hierarchii potrzeb i planowanych działań zmierzających do ich realizacji z uwzględnieniem sposobów finansowania. Plan Rozwoju Lokalnego stanowi istotną przesłankę pozytywnych, pożądaných zmian, ułatwiając władzy samorządowej podejmowanie decyzji. W jego przygotowaniu uczestniczą tak przedstawiciele władz lokalnych (burmistrz, radni) jak i przedstawiciele miejscowego kapitału oraz aktywni mieszkańcy regionu. Oznacza to, że w proces wyznaczania celów rozwoju społeczno-gospodarczego lokalnych społeczności włączone jest jak najszersze spektrum odbiorców późniejszych działań. Dzięki temu strategia ta pozwala na wyartykułowanie interesów lokalnej społeczności, a konsekwentnie realizowana daje mieszkańcom oraz podmiotom gospodarczym poczucie stabilizacji i zmniejsza niepewność, co do przyszłości w kontekstach zmian lokalnych władz. Współudział partnerów społeczno-gospodarczych stanowi istotny wkład w budowę społeczeństwa obywatelskiego. Monitorowanie przez partnerów społecznych i czasowe aktualizacje służą dodatkowo zapewnieniu koncentracji środków i efektywności ich wykorzystania.

Plan Rozwoju Lokalnego jako nakreślenie kierunków wieloletniego rozwoju, pozwala wykazać zasadność i celowość aplikowania o źródła finansowania z funduszy Unii Europejskiej, zarówno przedakcesyjnych jak i strukturalnych. W praktyce niemożliwe jest bowiem pozyskanie środków finansowych z różnorodnych programów pomocowych Unii Europejskiej bez rzetelnego i jasnego zaprezentowania wizji rozwoju Gminy.

Dodatkowo dokument ten ułatwia tworzenie studium wykonalności dla inwestycji ujętych w programie, a jednocześnie pozwala na łatwiejsze zawiązywanie porozumień międzygminnych dla wspólnych przedsięwzięć inwestycyjnych.

Dla racjonalnego i długofalowego zaplanowania wydatków, zwłaszcza na rzecz projektów perspektywicznych Gmina Miejska Świeradów-Zdrój podjęła działania nad stworzeniem Planu Rozwoju Lokalnego. Proces przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej spowodował standaryzację prac nad Zintegrowanymi Programami Operacyjnymi Rozwoju Lokalnego.

W trakcie prac nad PRL Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój postanowiono uzupełnić prace tak, aby tworzony program był zgodny z wytycznymi projektu Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej dotyczącego zasad przygotowywania Planów Rozwoju Lokalnego. Wytyczne te są w swej istocie dokładnie zgodne z będącymi w toku pracami.

Podstawami prawnymi podjętych prac są:

- 1) Uchwała Nr VII/40/2004 Rady Miasta Świeradów-Zdrój z dnia 23 czerwca 2004 r. w sprawie: zasad opracowania, uchwalania i realizacji Planu Rozwoju Lokalnego wraz z Wieloletnim Planem Inwestycyjnym Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój.
- 2) Uchwała Nr XII/63/2004 Rady Miasta Świeradów-Zdrój z dnia 27 października 2004 r. w sprawie: przyjęcia zasad oceny inwestycji na potrzeby Wieloletniego Planu Inwestycyjnego.
- 3) Uchwała Nr X/53/2004 Rady Miasta Świeradów-Zdrój z dnia 7 września 2004 r. w sprawie: uchwalenia zmian Wieloletniego Planu Inwestycyjnego dla Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój.
- 4) Strategia Zrównoważonego Rozwoju Miasta Świeradów-Zdrój na lata 2000 - 2015.
- 5) Strategia Rozwoju Powiatu Lubańskiego.
- 6) Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego.

Ponadto korzystano z dokumentów:

- 1) „Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego”, wersja ostateczna zatwierdzona przez Radę Ministrów w dniu 16 marca 2004 r.
- 2) „Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego”, [uzupełnienie programu](#), Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej, Warszawa, kwiecień 2004 r.
- 3) „Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego 2004 - 2006. Ogólny podręcznik wdrażania”, dokument roboczy, podstawa do dalszych prac zgodnie z przedstawionymi zaleceniami, Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej, Warszawa, styczeń 2004 r.
- 4) „Narodowy Plan Rozwoju”, Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. (Dz. U. Nr 116, poz. 1206).
- 5) „Narodowy Plan Rozwoju na lata 2004-2006”, Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 czerwca 2004 r. w sprawie przyjęcia Narodowego Planu Rozwoju 2004-2006. (Dz. U. Nr 149, poz. 1567).

METODYKA PRAC

Plan Rozwoju Lokalnego został opracowany przy założeniu, że jego sporządzenie przyczyni się do planowego zarządzania wymagającego okresowych weryfikacji luki pomiędzy stanem faktycznym i stanem pożądanym w Mieście.

Etap I – diagnoza stanu.

Diagnoza obejmuje przegląd najważniejszych elementów struktury społeczno-gospodarczej Miasta. Szczególny nacisk położono na omówienie następujących zagadnień:

- sytuacji demograficznej i społecznej,
- stanu infrastruktury technicznej, w szczególności spraw infrastruktury telekomunikacyjnej, energetycznej i gazowniczej, kanalizacji, gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, infrastruktury drogowej,
- stanu infrastruktury społecznej, w szczególności bazy materialnej oświaty i wychowania, zagadnień pomocy społecznej, służby zdrowia, kultury oraz sportu i rekreacji,
- sytuacji gospodarczej, w tym w sferze rolnictwa oraz działalności pozarolniczej,
- problematyki przestrzennej i mieszkaniowej,
- gospodarki finansowej Miasta oraz inwestycji publicznych.

Przy opracowywaniu diagnozy stanu dokonano również przeglądu dokumentów Gminy związanych ze sferą przestrzenną.

Poza danymi pozyskanymi z Urzędu Miasta korzystano również z szeregu opracowań i publikacji statystycznych, w tym roczników województwa oraz wydawnictwa ze spisu rolnego oraz spisu powszechnego z roku 2002.

Etap I opracowano głównie na podstawie Strategii Rozwoju Świeradowa-Zdroju.

Etap II – dyskusja na temat głównych problemów Gminy oraz sposobów ich rozwiązania.

W ramach etapu II zwrócono się do najważniejszych środowisk społecznych oraz gospodarczych z terenu Gminy z prośbą o wyrażenie opinii na temat najważniejszych lokalnych problemów rozwojowych. Ponadto poproszono te środowiska o zgłaszanie propozycji sposobów rozwiązania przedmiotowych problemów.

Konsultacje prowadzone zostały w oparciu o specjalnie w tym celu przygotowaną przez Zespół Koordynacyjny ds. rozwoju lokalnego ankietę społeczną.

Do programu wnioski składali radni miejscy a także indywidualni mieszkańcy Miasta.

Podczas spotkań przedyskutowane były szeroko główne problemy rozwojowe danego obszaru Miasta jak i całej Gminy z uwzględnieniem głównych priorytetów rozwojowych tj. rynek pracy (bezrobocie), bezpieczeństwo publiczne itp.

Na podstawie otrzymanych ankiet Zespół Koordynacyjny przygotował syntezę problemów oraz listę najważniejszych przedsięwzięć służących ich rozwiązaniu.

Etap III – zarys projektu Planu Rozwoju Lokalnego - robocza wersja dokumentu.

Zespół Koordynacyjny ds. rozwoju lokalnego opracowujący Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Świeradów-Zdrój przygotował zarysy dokumentów obejmujący diagnozę stanu, obszary strategiczne, cele strategiczne, cele operacyjne, działania oraz zadania priorytetowe.

W kolejnym kroku część zadań priorytetowych została umieszczona w projekcie Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój jako przewidziane do realizacji w latach 2004-2006.

Etap IV – opiniowanie dokumentów oraz uchwalenie Planu Rozwoju Lokalnego przez Radę Miasta Świeradów-Zdrój.

Projekt dokumentu pn. „Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój na lata 2004 – 2006” był przedmiotem opiniowania przez Komisję Rady Miasta Świeradów-Zdrój. Dokument uzyskał pozytywną opinię w całym swoim zakresie.

Zadania objęte zakresem interwencji planu są odbiciem preferencji społecznych wyrażonych w procesie ankietowania, podobnie jak zadania o znacznym stopniu przygotowania (poniesione nakłady na przygotowanie dokumentacji) do objęcia interwencją planu.

Podsumowując, przebieg prac był następujący:

1. Stworzenie Planu Rozwoju Lokalnego (PRL).
  - a. Przygotowanie danych przez służby finansowe Urzędu Miasta.
    - I. Dane historyczne.
    - II. Prognozy.
  - b. Weryfikacja danych.
  - c. Stworzenie projekcji możliwości finansowych Gminy na okres obowiązywania Planu Rozwoju Lokalnego.
  - d. Analiza możliwości finansowych Miasta przez służby finansowe Gminy z udziałem konsultantów.
2. Stworzenie Planu Rozwoju Lokalnego (PRL).
  - a. Zebranie wniosków inwestycyjnych.
  - b. Opracowanie wniosków przez Urząd Miasta Świeradów-Zdrój.
  - c. Powiązanie projektów z celami strategicznymi Miasta.
  - d. Ocena wniosków zgodnie z przyjętymi kryteriami.
3. Harmonizacja możliwości finansowych z potrzebami inwestycyjnymi - stworzenie wariantów Planu Rozwoju Lokalnego.
4. Prezentacja i ocena wariantów Planu Rozwoju Lokalnego.
5. Wybór wariantu.
6. Przygotowanie i przedłożenie Radzie Miejskiej projektu Planu Rozwoju Lokalnego.

KRYTERIA OCENY ZADAŃ INWESTYCYJNYCH

Ocena wniosków inwestycyjnych zgodnie z przyjętymi dokumentami przebiegała według następujących kryteriów:

1. Zgodność wniosku z dokumentami strategicznymi Gminy.
2. Planowana wartość zadania przekracza 50.000 PLN.

1.Ocena inwestycji w kategoriach uwarunkowań społecznych:

1.1. Zasięg oddziaływania:

- 0** - mniejszy niż jeden rejon,
- 1** - jeden rejon,
- 2** - więcej niż jeden rejon,
- 3** - cała gmina,
- 4** - zasięg regionalny.

„Rejon” – przez „Rejon” należy rozumieć n/w rejony miasta:

- a) Czerniawa Zdrój,
- b) tereny położone na wschód od ciągu ul. Górskiej,
- c) tereny położone poniżej ciągu ul. Zakopiańskiej i Grunwaldzkiej,
- d) tereny położone poniżej ciągu ul. 11 Listopada, włącznie z ulicą 11 Listopada,
- e) centrum miasta - teren ograniczony ulicami Górską, Zakopiańską, Grunwaldzką, 11 Listopada (z wyłączeniem ulicy 11 Listopada).

1.2. Wpływ na rozwój gospodarczy i/lub nowe miejsca pracy:

- 0** - nie wpływa,
- 3** - podwyższa atrakcyjność inwestycyjną Gminy, co w przyszłości może przyczynić się do utrzymania istniejących lub powstania nowych miejsc pracy,
- 6** - w istotny sposób przyczynia się do powstania nowych podmiotów oraz nowych miejsc pracy; podwyższa atrakcyjność inwestycyjną Gminy.

1.3. Wpływ inwestycji na jakość edukacji dzieci i młodzieży:

- 0** - nie wpływa,
- 1** - poprawia możliwości rozwoju,
- 2** - dodaje nową jakość do możliwości rozwoju edukacyjno-oświatowego.

1.4. Wpływ inwestycji na bezpieczeństwo mieszkańców i gości (w zakresie zagrożenia zdrowia i życia, przestępczość):

- 0** - inwestycja nie ma wpływu na bezpieczeństwo mieszkańców,
- 1** - inwestycja poprawia bezpieczeństwo mieszkańców
- 3** - inwestycja dodaje nową jakość dla bezpieczeństwa mieszkańców.

1.5. Wpływ inwestycji na poprawę spędzania wolnego czasu przez mieszkańców Gminy i gości:

- 0** - nie wpływa,
- 1** - niewielki,
- 2** - istotny.

2. Ocena inwestycji w kategoriach strukturalnych:

2.1. Stopień zaawansowania inwestycji:

- 0** - nowa inwestycja,
- 1** - faza koncepcji i opracowania wstępnego,
- 2** - opracowana dokumentacja projektowa lub wybrany projektant,
- 3** - pozwolenie na budowę (lub możliwość rozpoczęcia inwestycji),
- 5** - podpisana umowa na realizację robót budowlano-montażowych.

2.2. Zadanie wynikające z decyzji niezależnych od Gminy:

- 0** - brak decyzji wpływających na inwestycję,
- 3** - przewiduje się ryzyko zaistnienia takiej decyzji
- 6** - jest wydana decyzja mająca wpływ na inwestycję.

2.3. Na ile planowana inwestycja poprawi wykorzystanie istniejących obiektów służących mieszkańcom:

- 0** - nie wpływa,

- 1** - częściowo,
- 3** - zdecydowanie.

2.4. Wpływ na środowisko naturalne:

- 0** - neutralny wpływ na środowisko,
- 1** - niewielki pozytywny wpływ na środowisko
- 2** - inwestycja zawiera się w Gminnym Programie Ochrony Środowiska (bądź ma istotny pozytywny wpływ na środowisko nie zawierając się w Programie).

2.5. Wpływ inwestycji na poprawę wizerunku Gminy:

- 0** - neutralny,
- 3** - pozytywny,
- 5** - istotnie zmienia wizerunek gminy.

2.6. Wpływ inwestycji na poprawę standardu życia mieszkańców Gminy poprzez zapewnienie niezbędnej infrastruktury technicznej:

- 0** - nie wpływa,
- 1** - zwiększa komfort życia mieszkańców poprzez modernizację istniejącej infrastruktury technicznej,
- 3** - zwiększa komfort życia mieszkańców poprzez wyposażenie w nowe elementy infrastruktury technicznej.

3. Ocena inwestycji w kategoriach finansowych:

3.1. Wpływ inwestycji na budżet:

- **6** - istotny wpływ ujemny (zwiększenie wydatków powyżej 50.000 zł rocznie)
- **3** - wpływ ujemny (zwiększenie wydatków poniżej 50.000 zł rocznie),
- 0** - wpływ neutralny
- 3** - wpływ dodatni (stałe dochody lub zmniejszenie stałych wydatków budżetowych, lub uniknięcie wysokich kosztów związanych z wstrzymaniem inwestycji - poniżej 50.000 zł rocznie).
- 6** - istotny wpływ dodatni na budżet (inwestycja przynosi stałe dochody powyżej 50.000 zł.

rocznie oraz zmniejszenie stałych wydatków budżetowych o kwotę powyżej 50.000 zł rocznie)

3.2. Możliwość finansowania inwestycji z niekomercyjnych środków bezzwrotnych (jeśli jest podpisana umowa lub istnieje inny podobny dokument zapewniający finansowanie punktacja ulega podwojeniu):

- 0** - nie
- 2** - środki finansujące do 20 % inwestycji,
- 5** - powyżej 20% i nie więcej niż 50 % inwestycji,
- 10** - powyżej 50% inwestycji.

3.3. Możliwość finansowania inwestycji z niekomercyjnych źródeł zewnętrznych (kredyty i pożyczki preferencyjne):

- 0** - brak możliwości,
- 2** - środki finansujące do 20 % inwestycji,
- 3** - powyżej 20% i nie więcej niż 45 % inwestycji,
- 5** - powyżej 45 % inwestycji.

3.4. Możliwość współfinansowania inwestycji z udziałem własnym mieszkańców lub innych zainteresowanych podmiotów (jeśli jest podpisana umowa lub istnieje inny podobny dokument zapewniający finansowanie punktacja ulega podwojeniu):

- 0** - nie
- 2** - środki finansujące do 10 % inwestycji,
- 3** - powyżej 10% i nie więcej niż 30 % inwestycji,
- 5** - powyżej 30 % inwestycji.

**CHARAKTERYSTYKA OBECNEJ SYTUACJI SPOŁECZNO - GOSPODARCZEJ
NA TERENIE GMINY MIEJSKIEJ ŚWIERADÓW-ZDRÓJ**

1.1.WSTĘP

1.1.1.HISTORIA ŚWIERADOWA-ZDROJU

Pierwsze informacje o osadzie leśnej oraz o istnieniu w górnym biegu rzeki wód o magicznych właściwościach odnaleziono już w XI-wiecznych legendach. Dzieje Świeradowa i okolic są nierozzerwalnie związane z dziejami plemion łużyckich, a osada która powstała prawdopodobnie pod koniec XIII lub na początku XIV wieku zawdzięcza im swą nazwę Flyns (później zmienioną na Flinsberg).

Dzisiejszy Świeradów został po raz pierwszy wzmiankowany pod nazwą Fegebeutel w 1524 roku z uwagi na karcznię zbudowaną przy drodze wiodącej do Mirska. Natomiast z innych publikacji wynika, że niemal równolegle (w 1559 roku po raz pierwszy) funkcjonowała w ówczesnym użyciu nazwa Flinsberg - wykorzystywana do roku 1945. Pierwszą wzmiankę o świeradowskich wodach odnaleźć można w książce (wyd. w 1572 r) berlińskiego lekarza Leonarda Thurneyssera, który wspomina w niej o zimnych i ciepłych mineralnych i metalicznych wodach świeradowskiego źródła. W innej pozycji literaturowej z 1600 roku (autorstwa Kaspra Schwenckfeldta) napotkać można wzmiankę „o kwaśnych wodach mineralnych, które biją ze źródła przy wsi Fegebeutel pod wysokim lasem”.

Chociaż na przełomie XVI i XVII wieku wiadomości o leczniczych właściwościach wód zlokalizowanych w Świeradowie zaczęły rozchodzić się po śląskiej ziemi to wojna trzydziestoletnia odłożyła w czasie moment rozpoczęcia ich użytkowania w celach leczniczych.

Z badań przeprowadzonych w 1783 roku wynikało, że wody świeradowskie skutecznie leczą szereg schorzeń i niedomagań, między innymi pobudzają apetyt, wstrzymują wymioty, leczą stany lękowe, choroby żołądka i wątroby.

W uzdrowskiej przeszłości Świeradowa istotną datą jest rok 1768, kiedy to zmodernizowano górne źródło, a obok niego wybudowano dom mieszkalny o 14 pokojach tzw. „stary dom źródłany”, gdzie oferowano zakwaterowanie kuracjom. W 1826 roku miejscowość miała 1 488 mieszkańców, a w 1840 liczba ta wzrosła do 1 687 osób, które zajmowały się: działalnością uzdrowską, rolnictwem, chałupnictwem.

Do podstawowych zajęć mieszkańców należała hodowla bydła, wyrób masła, wyrąb lasu, pozyskiwanie płodów runa leśnego, wytwarzanie wyrobów z drewna. Istniały w Świeradowie także zakłady przemysłowe lub rzemieślnicze różnych branż: młyny wodne, młyny do mielenia kory dębowej, tartaki, młyńskie szlifiernie drewna, łupkarnia. W osadzie pracowali piekarze, rzeźnicy, szewcy, krawcy, bednarze, tokarze, stolarze, cieśle, kowale, funkcjonowały zakłady przędzenia bawełny. Odnotowano 18 sklepów: z artykułami kolonialnymi i szklanymi, gospody i szynki. Ponadto wiele osób pracowało dla jeleniogórskiej tkalni welonów.

Ważnym momentem dla rozwoju turystyki i uzdrowiska był rozwój komunikacji kolejowej w regionie. Wybudowanie w latach 1846 - 1866 linii kolejowej pomiędzy Wrocławiem a Görlitz (a dalej do Drezna i Berlina), a także z Węglińca do Jeleniej Góry (przez Gryfów Śl.) i dalej przez Wałbrzych do Wrocławia znacznie przybliżyło mieszkańcom nawet odległych rejonów państwa pruskiego kurort (z Gryfowa do Świeradowa jest ok. 15 km).

Na ostatnie ćwierćwiecze XIX wieku przypadł okres znacznej rozbudowy i modernizacji istniejącej bazy i urządzeń sanatoryjnych. W latach tych liczba kuracjuszy zwiększyła się z 500 osób w 1873 roku do 5 000 w 1893 roku. W 1909 prywatny inwestor wybudował połączenie kolejowe między Świeradowem i Mirskiem, a tuż przed pierwszą wojną światową ulice Miasta zostały zelektryfikowane, zainstalowano także wodociągi. Z danych wynika, że na przełomie lat 1920 - 1930 Świeradów był miejscowością na wskroś kuracyjną. Usytuowanie Miasta z dala od działań wojennych II wojny światowej spowodowało, że do końca 1944 roku uzdrowisko funkcjonowało normalnie.

Po wojnie – w 1946 roku - Miasto uzyskało prawa miejskie. W sierpniu 1947 roku w ramach ogólnokrajowej akcji repolonizacyjnej odbył się na Ziemiach Odzyskanych plebiscyt onomastyczny, w wyniku którego wprowadzono zmianę nazwy Wieniec Zdrój na Świeradów-Zdrój. Świeradów-Zdrój wszedł w skład województwa wrocławskiego jako część powiatu lwóweckiego, zaś 1 stycznia 1973 roku sołectwo Czarniawa-Zdrój włączono w granice Świeradowa. W wyniku reformy administracyjnej z 1975 roku Miasto stało się częścią województwa jeleniogórskiego, aby od 1 stycznia 1999 roku w wyniku nowego podziału administracyjnego tworzyć powiat lubański w województwie dolnośląskim.

Podkreślić trzeba, że lokalizacja dzisiejszego Świeradowa odegrała znaczną rolę w rozwoju cywilizacyjnym tego zakątka Gór Izerskich: był punktem wyjściowym do pionierskich eskapad badawczych w góry, stał się miejscem które przyczyniło się do ich rozsławienia i poznania - już w średniowieczu tajemnice tych gór zgłębiali poszukiwacze skarbów. W Świeradowie-Zdroju objęto dotychczas wpisem do rejestru zabytków 14 obiektów. Są to obiekty uzdrowiskowe, pensjonaty, wille i inne budynki mieszkalne oraz kościół w Czarniawie.

1.1.2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA ŚWIERADOWA-ZDROJU

Gmina Świeradów-Zdrój leży w zachodniej części województwa dolnośląskiego na wysokości około 500 m n.p.m. Powierzchnia Gminy wynosi 2 077 ha, z czego użytki rolne zajmują 850 ha a lasy i grunty leśne 826 ha.

Obszar Gminy w jego obecnych granicach administracyjnych obejmuje dwie jednostki strukturalno - przestrzenne: Świeradów-Zdrój i Czarniawę-Zdrój położone - pierwsza w dolinie Kwisy, druga w dolinie Czarnego Potoku. Jest miastem przygranicznym i sąsiaduje bezpośrednio (w Czarniawie) z Czechami. Położone jest w odległości 19 km od Szklarskiej

Poręby, 29 km od Lubania, 54 km od Bolesławca, a 34 km od Jeleniej Góry. W odległości 160 km od Świeradowa znajduje się miasto Wrocław, zaś do granicy z Czechami (w Czerniawie) jest z centrum 9 km. Od Drezna jest Świeradów-Zdrój oddalony o 220 km, od Frankfurtu nad Menem o 280 km, od Pragi o 140 km, a od Berlina o 320 km. W przeważającej części, od wschodu i południowego wschodu jednostka graniczy z gminą Mirsk, od północy z gminą Leśna, od zachodu (na krótkim odcinku) z Republiką Czeską. Komunikację zewnętrzną zapewniają drogi wojewódzkie: nr 361 (prowadząca z Mirska do przejścia granicznego w Czerniawie Zdroju) oraz nr 404 (ze Szklarskiej Poręby). Gminy posiada komunikację autobusową m. in. z Bolesławcem, Mirskiem, Kamienną Górą, Szklarską Porębą, Leśną, Lubinem, Lwówkiem Śląskim, Sieradzem, Łodzią, Pobiedną, Lubomierzem oraz Turkiem i Wrocławiem. Ponad 10 połączeń dziennie funkcjonuje w kierunku Czerniawy, Gryfowa Śląskiego, Jeleniej Góry i Lubania. Świeradów Zdrój wchodzi w skład powiatu lubańskiego, a siedzibą powiatu miasto Lubań. Powiat lubański należy do najmniejszych co do wielkości. Pod względem powierzchni (428,2 km²) plasuje się na 25 miejscu. Natomiast pod względem liczby mieszkańców (około 60 tys. osób) na 16 miejscu.

Mapa 1. Usytuowanie Gminy Świeradów-Zdrój w Polsce

Mapa 2. Powiat Lubański z granicami gmin

Mapa 3. Świeradów-Zdrój i okolice

1.1.3. WARUNKI GEOGRAFICZNO – TOPOGRAFICZNE

Na podstawie fizyko - geograficznej regionalizacji Polski można stwierdzić, że Świeradów-Zdrój rozlokowany jest w Obniżeniu Świeradowskim - pomiędzy Wysokim Grzbieciem (od zachodu i południowego wschodu) a Grzbieciem Kamienickim (od północnego wschodu i wschodu), zaś od północy Obniżenie Świeradowskie graniczy z elipsoidalną Kotliną Mirską, w obrębie Gór Izerskich, w Sudetach Zachodnich. Głównymi jednostkami morfologicznymi są stoki okalających miasto wzgórz, zajmujące 40-50% powierzchni o zróżnicowanych spadkach (od 5 do 20%) oraz dolina rzeki o asymetrycznej formie.

Sam Świeradów leży w rozszerzeniu doliny, pomiędzy przysadzystym i obłym w kształcie Stogiem Izerskim (1107 m n.p.m.) od południowego zachodu, a kopiastrą Sępią Górą (828 m n.p.m.) od wschodu. Czerniawa zaś od zachodu otoczona jest przez Czerniawską Kopę (776 m n.p.m.). Od południowego wschodu osłania Czerniawę Opaleniec (821 m n.p.m.), będący niewielkim ramieniem Stogu Izerskiego.

Z punktu widzenia mapy administracyjnej Świeradów-Zdrój leży w zachodniej części województwa dolnośląskiego na wysokości około 500 m n.p.m. Obszar miasta w jego obecnych granicach administracyjnych obejmuje dwie jednostki strukturalno - przestrzenne: Świeradów Zdrój i Czerniawę Zdrój położone - pierwsza w dolinie Kwisy, druga w dolinie Czarnego Potoku. Jest miastem przygranicznym i sąsiaduje bezpośrednio (w Czerniawie) z Czechami. W przeważającej części, od wschodu i południowego wschodu jednostka graniczy z gminą Mirsk, od północy z gminą Leśna, od zachodu (na krótkim odcinku) z Republiką Czeską.

1.1.4. HYDROGRAFIA

Pod względem hydrogeologicznym Świeradów położony jest w zlewni rzek: Kwisy i Nysy Łużyckiej. Głównym ciekim wodnym jest rzeka Kwis z dopływami: Mirotką i Kamienną. Potoki wypływające z Gór Izerskich zasilane są wodami podziemnymi, głównie typu szczelinowego i rumoszewego oraz wodami opadowymi.

1.1.5. WODY PODZIEMNE

Rejon Świeradowa i Czerniawy charakteryzuje dyslokacja tektoniczna, z którą wiąże się występowanie w tym rejonie wód leczniczych.

Teren gminy położony jest w obszarze Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 344 „Karkonosze” oraz w strefie ochrony uzdrowisk. Miasto zawdzięcza swą funkcję uzdrowiskową zlokalizowanym nad Kwisą źródłom mineralnym - są to wody lecznicze, według klasyfikacji balneologicznej zaliczane do szczaw. W obszarach górskich wody występują z reguły w obrębie dolin rzecznych oraz utworów stokowych tworząc płytko położony pierwszy poziom wodonośny, a także jako wody szczelinowe – głębszego krążenia związane ze spękanymi kompleksami skalnymi. Wody podziemne dzielą się na:

- wody aluwialne występujące w żwirowo-kamienistych utworach rzecznych i stożka napływowego, są one najpłytsze ze zwierciadłem wody od kilku centymetrów do 2 m,
- wody pokryw wietrzelinowych, która pojawia się sporadycznie na różnych głębokościach w glinach spągowej warstwie wietrzelin na kontakcie skały lżejszej,

- wody szczelinowe występujące w skałach krystalicznych starszego podłoża, krążące w spękaniach skalnych i nie tworzące jednolitego horyzontu, występują one w strefie głębokości 30 - 50 m p.p.t.

1.1.6.GLEBY

Świeradów-Zdrój jest Gminą o warunkach nie sprzyjających rolnictwu, gleby klasy II, III i IV pochodzenia organicznego nie występują. Pod względem bonitacyjnym przeważają gleby klasy V i VI, natomiast jako nieliczne występują gleby klasy IV. Gleby brunatne stanowią 45,0% powierzchni użytków rolnych, 30,0% powierzchni zajmują gleby pseudobielicowe, a mady obejmują 25,0% ogółu użytków rolnych. Gleby o większych deniwelacjach i górskim krajobrazie są zajęte przez użytki leśne. Obszary położone niżej, posiadające łagodniejsze stoki i rzeźbę typu równinnego są użytkowane rolniczo jako grunty orne

lub jako użytki zielone.

1.1.7.WARUNKI KLIMATYCZNE

Położenie Gminy na 500 m.n.p.m. wskazuje, iż powinno mieć ono klimat podgórski, jednak bliskość dużych kompleksów leśnych rozlokowanych na zboczach górskich, skutecznie chroni je. W dużym stopniu lasy zmniejszają też siłę wiatrów i wahania temperatury.

Duże nasłonecznienie i niska wilgotność powietrza sprawiają wrażenie, że jest tu cieplej niż na nizinach. Średnia roczna temperatura dla Świeradowa to 6,5°C, dla stycznia 2,8°C, a dla lipca 15,8°C. Zima zaczyna się w mieście już pod koniec września, a przedwiośnie w połowie marca. Wiosna rozpoczyna się natomiast w połowie kwietnia, a lato trwa do końca sierpnia. Okres ciepły (kiedy temperatura wynosi ponad 5 °C) trwa w mieście od 25 do 27 tygodni, zima zaś niemal 9 tygodni, lato 12 tygodni. Przeciętna ilość opadów w skali rocznej wynosi w Świeradowie 1 178 mm (na Stogu Izerskim 1 200 mm). Miesiącem najobfitszym w opady jest lipiec (128 mm) zaś najuboższym luty (92 mm). Dodatkowo należy wspomnieć, że w okresie od maja do października spada na 100 m powierzchni przeciętnie 660 mm deszczu. Średnia liczba dni z opadami śniegu wynosi w opisywanej jednostce terytorialnej od 180 do 210 (w okresie od listopada do kwietnia).

Charakterystyczne dla Gór Izerskich są porywiste, górskie wiatry typu fenów - ich wpływ powoduje podwyższenie średniej rocznej temperatury, obniżeniu niedosytu wilgotności i zmniejszenie stopnia zachmurzenia. Wiatry te przyczyniają się do nagłego topnienia śniegów (czasami osiągają prędkość huraganu).

1.1.8.FLORA I FAUNA

Świeradów-Zdrój posiadarozbudowaną sferę zieleni śródmiejskiej. Znajduje się tu wiele założeń parkowych i ogrodowych o wartościach kulturowych z cennymi gatunkami drzew rodzimych i introdukowanych. Do obszarów zalesionych należą: wzgórze Zajęcznik, północne stoki Wysokiego Grzbietu (Stóg Izerski, Smrek). Lasy zaliczono do VII klasy przyrodniczo-leśnej Sudeckiej w I Dzielnicy Sudetów Zachodnich, w mezoregionie Gór Izerskich i Karkonoszy. W obrębie Świeradów dominuje: las mieszany górski (35,7%), bór górski (21,9%), bór mieszany górski (20,6%), las mieszany wyżynny (15,0%).

Na terenie Miasta stwierdzono występowanie 9 gatunków roślin chronionych na 40 stanowiskach, w tym 5 gatunków znajdujących się pod ochroną całkowitą i 4 pod ochroną częściową.

W Górach Izerskich częste są mniejsze i większe torfowiska wysokie z typową roślinnością torfowiskową. Najbogatsze torfowiska występują w okolicy Świeradowa-Zdroju, na Hali Izerskiej. Rezerat florystyczny „Torfowiska Izerskie” znajduje się w płaskim obniżeniu doliny Izery między grzbietami Średnim a Wysokim. Duża ilość opadów i stagnacja wody sprzyjają rozwojowi roślinności torfowiskowej. Cały ten podmokły teren ma 3,2 km długości i maksymalną szerokość 800 m. Ze względu na występowanie na nim szeregu rzadkich roślin w 1969 r. utworzono tu rezerwat o pow. 44,72 ha. Znajdziemy tam rośliny takie jak: brzozę karłowatą, sosnę błotną, jałowiec halny, rosiczki – okrągłolistna i rzadko spotykana długolistna, równie rzadką wełnianeczkę darniową, wełniankę pochwowatą, malinę moroszkę, bagnicę torfową, liczne turzycy, a wśród nich turzycę bagienną, borówkę bagienną, bagno zwyczajne, modrzewnicę zwyczajną, przygielkę białą, żurawinę błotną, bażynę czarną i wiele innych. Jeśli chodzi o faunę to najbardziej interesująca wydaje się środowisko torfowisk, w której stwierdzono znaczną obfitość skorupiaków, a wśród na nich np. wioślarkę, gatunek typowy dla torfowisk. Stałym mieszkańcem jest również świergotek nadwodny i a spośród innych ptaków często spotykany pluszcz i lerka borowa. Faunę Świeradowa Zdroju tworzą przede wszystkim gatunki leśne. Stwierdzono na tym terenie obecność 26 gatunków ssaków z 5 rzędów (8 gatunków ssaków objętych jest całkowitą ochroną). Odnotowano także 95 gatunków ptaków (83 gatunki chronione i 3 częściowo chronione, a także 4 zagrożone i 9 potencjalnie zagrożonych na Śląsku i 1 w Polsce) oraz rozmaitych przedstawicieli herpetofauny. Jedynym gatunkiem ryb chronionych jest strzebla potokowa.

1.2.ANALIZA STANU OBECNEGO

1.2.1.SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

Z danych Urzędu Statystycznego wynika, że w mieście żyje około 4,7 tys. osób, w tym prawie 2,5 tys. kobiet, co stanowi 56,6% ludności zamieszkałej na tym terenie. Na 100 mężczyzn przypada w mieście 115 kobiet. Przeciętna gęstość zaludnienia wynosi około 242 osoby na km² – ze wszystkich gmin powiatu tylko w Lubaniu gęstość zaludnienia jest większa. Pod względem liczby ludności Świeradów-Zdrój jest jednym z mniejszych miast województwa dolnośląskiego.

Tabela 1. Ludność Gminy na tle innych gmin powiatu lubańskiego w roku 2003

	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Miasta			Wieś		
				razem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety
Powiat lubański	57 572	27 752	29 820	31 960	15 196	16 764	25612	12 556	13 056
miasto Lubań	22 549	10 716	11 833	22 549	10 716	11 833	-	-	-
Gmina Miejska Świeradów – Zdrój	4 613	2 141	2 472	4 613	2 141	2 472	-	-	-
gmina miejsko-wiejska Leśna	10 812	5 300	5 512	4 798	2 339	2 459	6 014	2 961	3 053
gmina wiejska Lubań	6 519	3 217	3 302	-	-	-	6 519	3 217	3 302
gmina Mirsk	9160	4378	4782	4198	1939	2259	4962	2439	2523
gmina wiejska Olszyna	6 810	3 318	3 492	-	-	-	6 810	3 318	3 492
gmina wiejska Platerówka	1 752	857	895	-	-	-	1 752	857	895
gmina wiejska Siekierczyn	4 517	2 203	2 314	-	-	-	4 517	2 203	2 314

Źródło: Dane Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie

W 2002 roku w ogólnej liczbie ludności 1 002 osób (tj. 21,5% ogółu ludności zamieszkałej na tym terenie) stanowiła ludność w wieku przedprodukcyjnym, 2 931 osób (tj. 62,9% ogółu ludności zamieszkałej na terenie Gminy) to ludność w wieku produkcyjnym, natomiast ludności w wieku poprodukcyjnym odnotowano 730 osób czyli 15,6% ludności zamieszkałej w Gminie Świeradów-Zdrój. W powiecie lubańskim relacje te wynosiły odpowiednio: 22,8%, 62,2% i 15,0%, zaś w województwie dolnośląskim: 21,0%, 63,7%, 15,3%. Na 100 osób w wieku produkcyjnym przypada 59 osób w wieku nieprodukcyjnym (ludność w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym). Jedynie w Lubaniu wskaźnik obciążenia demograficznego jest niższy, a w pozostałych gminach powiatu jest on znacznie wyższy.

Tabela 2. Struktura ludności Świeradowa-Zdroju w odniesieniu do powiatu i województwa w roku 2002

Jednostka	Ogółem	Ogółem		Wiek		
		kobiety	mężczyźni	przedprodukcyjny	produkcyjny	poprodukcyjny
województwo	2 904 694	1 508 732	1 395 962	609 739	1 851 509	443 446
powiat lubański	57 811	29 960	27 851	13 173	35 942	8 696
Świeradów-Zdrój	4 663	2 501	2 162	1 002	2 931	730

Źródło: Bank Danych Regionalnych

1.2.2.GOSPODARKA WODNO – ŚCIEKOWA

W mieście funkcjonuje biologiczna oczyszczalnia ścieków o przepustowości 250 m³/dm, zaś długość sieci wodociągowej rozdzielczej wynosi 27,3 km, a kanalizacyjnej 33,3 km.

1.2.2.1Zaopatrzenie w wodę

Zaopatrzenie Świeradowa-Zdroju w wodę odbywa się przy pomocy miejskiego wodociągu centralnego, zasilanego wodami podziemnymi. Długość sieci wodociągowej wynosiła w roku 2003 27,3 km. Posiadała ona 410 przyłączy, z których korzystało 3 455 mieszkańców gminy. Roczne zużycie wody przez gospodarstwa domowe wynosi około 115 dam³.

Istniejące studnie kopane stanowią drugorzędne źródło wody o niewielkim znaczeniu; wykorzystywane lokalnie do celów gospodarczych i porządkowych.

Zasoby wód powierzchniowych zasilające istniejące ujęcia, są wystarczające do pokrycia bieżących potrzeb użytkowników w relacji średniego poboru dobowego. W trakcie długich okresów bezdeszczowych występują lokalne problemy z zaopatrzeniem mieszkańców w wodę. Rozwój bazy turystyczno uzdrowiskowej powoduje zwiększone zapotrzebowanie na dostawę wody. Koniecznym jest budowa ujęcia na rzece „Kwisie”.

1.2.2.2Odprowadzenie ścieków

Na terenie Gminy istnieje system kanalizacji rozdzielczej, wyznaczony ukształtowaniem terenu Świeradowa-Zdroju, stanem i sposobem jego zagospodarowania, wreszcie obecnością rzeki Kwisy, stwarzającej korzystne warunki odprowadzania wód deszczowych.

Liczba przyłączy kanalizacyjnych na koniec 2003 roku wynosiła 186 (włączając budynki mieszkalne na osiedlach mieszkaniowych). Obecnie długość kanalizacji sanitarnej w mieście wynosi 33,3 km. Sieć kanalizacji sanitarnej obejmuje głównie tereny centralnej części miasta.

W Świeradowie-Zdroju planuje się budowę oczyszczalni ścieków przy ulicy Wiejskiej o przepustowości 1329 m³/d. Ścieki z Osiedla Czerniawa planuje się odprowadzić do oczyszczalni w sołectwie Pobiedna gm. Leśna. Budowa oczyszczalni ścieków w Pobiednej oraz budowa kolektorów sanitarnych w Czerniawie realizowane będą w oparciu o porozumienie komunalne z gminą Leśna w ramach projektu „Czyste źródła rzeki Kwisy i Czarnego Potoku”.

1.2.3.INFRASTRUKTURA DROGOWA

1.2.3.1Położenie komunikacyjne i sieć dróg

Przez Świeradów-Zdrój przeprowadzonych jest 81 km dróg gminnych i lokalnych miejskich. Udział dróg o nawierzchni twardej, ulepszonej wynosi 64%. Komunikację zewnętrzną zapewniają drogi wojewódzkie: nr 361 (prowadząca z Mirska do przejścia granicznego w Czerniawie) oraz nr 404 (ze Szklarskiej Poręby).

1.2.3.2Komunikacja zbiorowa

Gmina posiada komunikację autobusową m. in. z Bolesławcem, Mirskiem, Kamienną Górą, Szklarską Porębą, Leśną, Lubinem, Lwówkiem Śląskim, Łodzią, Pobiedną, Lubomierzem oraz Turkiem i Wrocławiem. Ponad 10 połączeń dziennie funkcjonuje w kierunku Czerniawy, Gryfowa Śląskiego, Jeleniej Góry i Lubania.

1.2.4.INFRASTRUKTURA ENERGETYCZNA I GAZOWNICTWO

1.2.4.1Elektroenergetyka

Gmina jest zaopatrywana w energię elektryczną z głównych punktów zasilania (GPZ). Sieć energetyczna w Mieście pracuje na napięciach nn = 0,4 kV, która w 2003 obsługiwała 1 772 odbiorców indywidualnych i zbiorowych.

1.2.4.2Gazownictwo

W roku 2003 długość sieci gazowej w Mieście wynosiła 20,2 km z 262 przyłączami. Świeradów zatem jest zgazyfikowany w ponad 90%.

1.2.5.INFRASTRUKTURA TELEKOMUNIKACYJNA

Działalność telekomunikacyjna na terenie Gminy prowadzona jest przez TP S.A. W dziedzinie telefonii komórkowej dostępne są usługi wszystkich 3 polskich sieci. Liczba abonentów telefonii przewodowej na 1 000 ludności w byłym województwie jeleniogórskim wynosiła w 1997 roku 163, zaś w Świeradowie 210, ale w związku z ogólną dostępnością usług innych operatorów, a także dynamicznym rozwojem telefonii komórkowej należy sądzić, że dostępność do połączeń telefonicznych jest obecnie znacznie wyższa. Sprawnie funkcjonujące połączenia telefoniczne oraz powszechna dostępność telefonu to zarówno element tzw. „korzyści zewnętrznych” oferowanych przez gminę dla funkcjonujących podmiotów gospodarczych i potencjalnych inwestorów, jak również czynnik podnoszący poziom standardu oraz warunków życia społeczności lokalnej.

Tabela 3. Syntetyczna ocena infrastruktury technicznej w Gminie

	Dostępność	Stan techniczny
--	-------------------	------------------------

Sieć wodociągowa	**	*
Sieć kanalizacyjna	*	*
Sieć gazowa	***	***
Sieć energetyczna	**	**
Sieć telefoniczna	***	***
Sieć dróg	**	*
LEGENDA: * ocena dostateczna ** ocena dobra *** ocena bardzo dobra		

Źródło: Dane „Strategia zrównoważonego rozwoju miasta Świeradów-Zdrój”

Mocnymi stronami Gminy Świeradów-Zdrój w dziedzinie zagospodarowania są:

- sukcesywnie poprawiający się wygląd miasta - centrum zachowane w niezmienionym kształcie,
- planowa, luźna, rozczłonkowana zabudowa,
- utrzymany górski charakter zabudowy,
- zachowany parkowy charakter strefy uzdrowskiej,
- dobrze utrzymane parki miejskie i inne tereny zielone (Miasto – Park),
- istnieją wolne, atrakcyjne tereny pod zabudowę hotelową, budownictwo mieszkaniowe i umożliwiające zagospodarowanie na cele rekreacyjne.

1.2.6.ROZWÓJ GOSPODARCZY

Na obecny obraz Gminy składa się historyczny układ przestrzenny oraz historyczna i współczesna zabudowa. Większość budynków to obiekty zabytkowe: mieszkalne, willowe, pensjonatowe i uzdrowsko - sanatoryjne. Nieznaczną część zabudowy stanowią budynki mieszkalno - gospodarcze, obiekty przemysłowe i usługowe, a pojedyncze budynki to obiekty sakralne. Wiodącą funkcją miasta jest funkcja uzdrowska, a uzupełniającą funkcja turystyczno-wypoczynkowa, mieszkalna i administracyjno-usługowa. Świeradów-Zdrój stanowi centrum administracyjne, handlowe i usługowe. Zlokalizowana jest tutaj siedziba władz Gminy oraz jednostki organizacyjne Miasta, takie jak: Urząd Miasta, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Zakład Gospodarki Komunalnej, Miejska Biblioteka Publiczna, Przedszkole Miejskie, Miejski Zespół Szkół w skład którego wchodzi Szkoła Podstawowa oraz Gimnazjum wraz ze Świątlicą Środowską „UL”, Szkoła Podstawowa Nr 2 w Czerniawie ze Świątlicą Środowską „Mrowisko” . Swoje siedziby mają dwa banki (BZ WBK S.A. I Oddział w Świeradowie-Zdroju i Ekspozytura PKO BP S.A., Oddział Gryfów Śląski), Urząd Pocztowy, Parafia pw. św. Józefa,

Parafia pw „Podwyższenia Krzyża”, dwa niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej świadczące usługi w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej.

W Świeradowie jak i na terenie całego powiatu lubańskiego większość jednostek prowadzących działalność gospodarczą to przedsiębiorstwa sektora prywatnego (ponad 98,0% wszystkich zarejestrowanych podmiotów). W mieście działają 4 firmy z udziałem kapitału zagranicznego, a stanowią one 7,0% wszystkich firm tego typu zarejestrowanych w powiecie. Na 35 stowarzyszeń i organizacji społecznych zarejestrowanych w powiecie co trzecie ma swoją siedzibę w Świeradowie. Znaczny jest także udział spółek prawa handlowego - 13 takich przedsiębiorstw (to 2,6% ogółu firm zarejestrowanych w Mieście). Jednostki działające na terenie Miasta stanowią prawie 20,0% wszystkich podmiotów funkcjonujących w powiecie lubańskim).

Obecnie istnieje w Świeradowie 456 zarejestrowanych podmiotów gospodarczych.

Największą liczbę miejsc pracy kreuje ochrona zdrowia i opieka socjalna (tj. niemal 42,0% wszystkich pracujących w jednostkach zatrudniających ponad 5 osób). Na drugim miejscu znajduje się działalność produkcyjna (blisko 13,0% wszystkich pracujących w jednostkach zatrudniających ponad 5 osób). W usługach nierynkowych pracuje ponad 55,0% wszystkich pracujących, a w rynkowych ponad 20,0% pracujących. Większość pracujących w jednostkach zatrudniających powyżej 5 osób to kobiety, które stanowią niemal 65,0% ogółu pracujących. Najwięcej kobiet zatrudnionych jest w ochronie zdrowia i opiece socjalnej. Natomiast największa grupa mężczyzn pracuje w działalności produkcyjnej. Dane te jednak, w nieprecyzyjny sposób mogą opisywać rzeczywistą sytuację, ponieważ dotyczą jednostek zatrudniających ponad 5 osób, a jest wiele jednostek gospodarczych, w których mniejsza jest liczba pracujących.

Analiza informacji dotyczących udziału pracujących w poszczególnych sektorach ekonomicznych (rolnictwo, przemysł, usługi) skłania do wniosku, że pod względem struktury zatrudnienia Gmina Świeradów-Zdrój ma charakter jednostki usługowej. W sektorze usługowym odnotowano ponad 75,0% pracujących. Podmioty gospodarcze z terenu Świeradowa Zdroju stanowią niemal 12,0% ogółu podmiotów gospodarczych powiatu. Do największych pracodawców w Gminie należą: „Uzdrowisko Świeradów – Czarniawa” Sp. z o.o. Nadleśnictwo Świeradów, Hotel Górski „Malachit” administrowany przez Sp. z o.o. Interferie i Zakład Przemysłu Drzewnego „Świerad”.

Mocnymi stronami Gminy Świeradów-Zdrój w dziedzinie gospodarki to:

- Gmina o statusie uzdrowiska, atrakcyjne przez cały rok,
- rozwijająca się baza turystyczna (z możliwością dalszego poszerzania oferty),
- istnieje wiele konkurencyjnych podmiotów gospodarczych działających w sferze szeroko pojętej turystyki, co gwarantuje stałe podnoszenie jakości świadczonych usług,
- rozbudowana sieć telekomunikacyjna i gazowa,
- duża dostępność usług finansowych (banki, bankomaty),
- tereny przeznaczone pod inwestycje turystyczno - uzdrowiskowe,

- o koncepcja budowy kolei gondolowej.

Liczbę jednostek zarejestrowanych w systemie REGON w roku 2002 przedstawia tabela 4.

Tabela 4. Liczba firm zarejestrowanych w systemie REGON w roku 2002

Ogółem	W tym					
	Przemysł	Budownictwo	Handel i naprawy	Transport, gospodarka magazynowa i łączność	Obsługa nieruchomości i firm; nauka	Ochrona zdrowia i opieka społeczna
510	30	55	114	55	67	22

Źródło: dane Urzędu Miasta Świeradów-Zdrój

1.2.7.BEZROBOCIE

Stopa bezrobocia w powiecie lubańskim w 2001 roku wynosiła 31,6% ludności zawodowo czynnej. W łącznej liczbie bezrobotnych w powiecie lubańskim (7 145 osób) blisko 7,7% stanowią mieszkańcy Świeradów-Zdrój. Oznacza to, że co trzynasty bezrobotny zarejestrowany w PUP Lubań pochodzi z terenu opisywanego miasta. W roku 2002 stopa bezrobocia w powiecie sięgnęła 30,9%. Na podstawie materiałów Wojewódzkiego Urzędu Pracy we Wrocławiu stwierdzić można, że w gminach w pobliżu Świeradowa-Zdroju stopa bezrobocia jest jeszcze wyższa, a zatem Gmina stanowić mogłoby chłonny rynek pracy.

Udział kobiet w grupie osób bezrobotnych jest taki sam jak udział mężczyzn. Znaczna część – co trzeci bezrobotny – stanowią absolwenci szkół zawodowych. Bezrobocie wywołane jest głównie zmianami w sposobie władania i użytkowania bazy hotelowej, gastronomicznej i sanatoryjnej.

Tabela 5. Stopa bezrobocia w powiecie lubańskim w stosunku do kraju i województwa

Nazwa regionu	Stopa bezrobocia na 31.09.2004
Polska	18,9
województwo dolnośląskie	22,2
powiat lubański	29,8

Źródło: Wojewódzki Urząd Statystyczny w Jeleniej Górze

Tabela 6. Bezrobocie w Gminie w pierwszej połowie 2004 roku

	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj
Liczba bezrobotnych na koniec miesiąca	527	528	537	525	520
w tym kobiety	238	239	241	227	226
długotrwale bezrobotni	242	248	252	245	241
z prawem do zasiłku	96	88	91	93	95
absolwenci	21	20	25	15	12
napływ w miesiącu	53	21	41	38	37
odpływ w miesiącu	30	20	32	50	40
w tym podjęcia pracy	8	5	11	31	19

w tym podjęcia pracy za pośrednictwem	2	1	5	5	14
zasiłki przedemerytalne	68	67	66	66	65
świadczenia przedemerytalne	37	38	39	39	39

Źródło: Dane Urzędu Statystycznego w Jeleniej Górze i Wojewódzkiego Urzędu Pracy filia w Jeleniej Górze.

Tabela 7. Bezrobocie w Gminie w latach 1994-1999

Rok	Liczba bezrobotnych	z prawem do zasiłku	Stopa bezrobocia
1994	457	257	20,4
1995	516	347	23,8
1996	512	309	22,7
1997	371	122	17,0
1998	362	b.d	19,0
VI. 1999	420	b.d	20,0

Źródło: Dane Urzędu Statystycznego w Jeleniej Górze i Wojewódzkiego Urzędu Pracy filia w Jeleniej Górze.

Jak widać, wskaźniki bezrobocia są w Świeradowie-Zdroju dużo większe niż średnio w powiecie oraz wyraźnie większe, niż w województwie dolnośląskim. Już na wstępie można zatem sformułować tezę, iż bezrobocie jest w Mieście problemem naczelnym, wymagającym pilnych rozwiązań.

W poszczególnych latach analizy zwraca uwagę korzystny bilans ruchu bezrobotnych w rejonie Świeradowa-Zdroju. Ogólnie należy stwierdzić, iż ruch ten jest dosyć duży (rzędu około 5 tysięcy osób co roku).

Analizując strukturę bezrobotnych pod względem wykształcenia należy stwierdzić, że zdecydowana większość bezrobotnych to ludzie z wykształceniem podstawowym i niepełnym podstawowym oraz zasadniczym zawodowym. Relatywnie niski jest natomiast odsetek osób legitymujących się wykształceniem wyższym, choć dynamika wzrostu w tej grupie jest wysoka. Poniższe tabele nr 8 i 9 prezentują strukturę bezrobocia.

Tabela 8. Bezrobotni według wieku w latach 2001 - 2002

Grupa wiekowa	2001	2002
18-24	1 024	991
25-34	1 062	1 137
35-44	1 025	1 016
45-54	805	867
55-59	72	75
60 – 64	14	11

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Lubaniu

Z punktu widzenia wykształcenia absolwentów pozostających bez pracy (łącznie 164 osoby w tym 100 kobiet w roku 2002) sytuacja kształtuje się następująco:

Tabela 9. Bezrobotni według poziomu wykształcenia w 2002 roku

Wykształcenie	Liczba bezrobotnych
wyższe	122
policealne i śred. zaw.	1 144
średnie ogólnokształc.	272
zasadnicze zawodowe	1 446
podstawowe i niepełne	1 040

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Lubaniu

Spośród danych zawartych w powyższej tabeli na szczególną uwagę zasługują informacje na temat pożyczek z Funduszu Pracy. Poziom pożyczek na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej przez bezrobotnych utrzymuje się mniej więcej na stałym poziomie. Ich liczba jest zdecydowanie umiarkowana, co zdaniem przedstawicieli PUP wynika z niedużego zainteresowania taką ofertą wśród bezrobotnych. Bardzo niski jest poziom pożyczek na tworzenie nowych miejsc pracy.

W ciągu ostatnich lat Urząd udzielił tylko dwóch takich pożyczek. Może to wynikać albo z małej aktywności lokalnych podmiotów gospodarczych, albo z niewystarczającej akcji informacyjnej na temat możliwości stosowania tego narzędzia (stosunkowo duża akcja kredytowa lokalnych banków zdaje się wskazywać tę drugą ewentualność). Bez względu na przyczyny, wydaje się, iż ten rodzaj działań aktywizacyjnych powinien podlegać rozwojowi. Doświadczenia ogólnokrajowe świadczą o znacznej efektywności stosowania pożyczek dla firm na tworzenie nowych miejsc pracy.

1.2.8. OŚWIATA I EDUKACJA

W obszarze Gminy znajdują się 3 szkoły (2 podstawowe z 400 uczniami i gimnazjum z 223 uczniami – dane z 2002 roku). Dodatkowo przy Sanatorium Dziecięcym w Czerniawie działa szkoła dla dzieci będących kuracjuszami. Ponadto opiekę nad dziećmi w wieku przedszkolnym sprawuje w mieście przedszkole ze 136 miejscami (2002).

1.2.9. KULTURA I SPORT

Ofertą Gminy dla „ducha i ciała” jest: Galeria „mA `dO”, basen miejski, baseny kryte, stadion, liczne puby i kawiarnie, dyskoteka oraz „Czarci Młyn” – młyn gospodarczy powstały w 1890 roku, który do dziś funkcjonuje z urządzeniami z tamtego okresu. Od 1979 r. inaugurują sezon letni organizowane wiosną „Dni Kwitnących Rododendronów” – święto Miasta. Świeradów-Zdrój – nazywany „Uzdrowiskiem Sztuk” jest miejscem gdzie schronienie znalazły różne imprezy kulturalne: w lipcu Elektroniczny Festiwal Multimedialnych Form Muzycznych „El – Izerie”, w sierpniu Międzynarodowy Festiwal Orkiestr Młodzieżowych „Eurochestries”, a w październiku „Świeradowskie Spotkania z Muzyką Dawną” – festiwal grup muzycznych grających

średniowieczną muzykę dworską i kościelną. Grupa za Świeradowa może poszczycić się zdobyciem w roku 1998 I miejsca na Europejskim Festiwalu Muzyki Dawnej, który odbywał się w Belgii. Ofertę kulturalną uzupełniają w sezonie letnim koncerty kameralne muzyków Filharmonii Jeleniogórskiej.

Funkcjonuje tu wiele organizacji społecznych i klubów, w których mieszkańcy realizują swoje potrzeby kulturalno – sportowe.

Tabela 10. Kluby sportowe i organizacje społeczne Świeradowa.

L.p.	Nazwa organizacji
1.	TKKF Ognisko „Kwisa”
2.	Towarzystwo Przyjaciół Świeradowa Zdroju
3.	Towarzystwo Kultury Sudeckiej „SUDETORIA”
4.	Związek Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych
5.	Związek Sybiraków – Koło nr 15 w Świeradowie-Zdroju
6.	Uczniowski Klub Sportowy „Izery”
7.	Stowarzyszenie Pomocy Społecznej „Godne Społeczeństwo”
8.	Uczniowski Klub Sportowy „ROWERY GÓRSKIE”
9.	Stowarzyszenie Rodzin Katolickich przy Parafiach pw Podwyższenia Krzyża Świętego i Św. Józefa.
10.	Fundacja na rzecz rozwoju społeczności lokalnej „Świeradów – Czerniawa”.
11.	Fundacja Wolne Inicjatywy Edukacyjne

Źródło: dane Urzędu Miasta Świeradów-Zdrój

Gmina organizuje wraz z w/w stowarzyszeniami szereg imprez cyklicznych. Przy wsparciu finansowym Gminy i prywatnych entuzjastów odbyć się może wiele zawodów i widowisk nawet o randze międzynarodowej. W tabeli 11 przedstawiono plan imprez organizowanych w bieżącym roku.

Tabela 11. Plan imprez kulturalno-sportowych w Świeradowie w roku 2004.

Data/miesiąc	ROZDZIAŁ 2. Nazwa wydarzenia	Miejsce
Styczeń 2004 r.	ROZDZIAŁ 3. Noworoczne Bałwanowisko - konkurs na największego lub najefektowniejszego bałwana	Park Zdrojowy
Styczeń 2004 r.	ROZDZIAŁ 4. VI Otwarty Przegląd Amatorskich Kapel Kołędniczych	Miejski Zespół Szkół
Styczeń/luty 2004 r.	Ferie na Wesoło: Slalom na Pupołotach, Zawody	Teren Gminy

	Pływackie, Zimowy weekend w Świeradowie-Zdroju – konkursy, zabawy przeznaczone dla dzieci i dorosłych	
Maj 2004 r.	Dni Kwitnących Rododendronów – święto miasta	ul. Zdrojowa, teren miasta
Maj/Czerwiec 2004 r.	ROZDZIAŁ 5. Uliczne Bieg „Kwitnących Rododendronów”	Teren Gminy
Maj/Czerwiec 2004 r.	ROZDZIAŁ 6. „Wielki Rododendronowy Turniej Koszykówki”	Teren Gminy
Maj 2004 r.	Festiwal Piosenki Dziecięcej	Teren Gminy
Czerwiec 2004 r.	Salon Edukacji Ekologicznej - Europejskie Spotkanie Młodzieży „EURONATURAMY”	Hala Spacerowa, ul. Zdrojowa
Czerwiec/sierpień 2004 r.	„Turniej w Piłkę Nożną Drużyn Podwórkowych”	Stadion miejski
Lipiec/wrzesień	„Pocztówki Czarniawa Zdrój / Bad Schwarzbach korzenie przyszłości	Czarniawa
06-08 Sierpień 2004 r.	ROZDZIAŁ 7. Bike Maraton	Teren Gminy
8-15 Sierpień 2004 r.	ROZDZIAŁ 8. Europejskie Spotkania Młodych Muzyków „Eurounionorchestries 2004”	Hala Spacerowa /Dom Zdrojowy
29 Sierpień	Dolnośląski Puchar Miast w Kolarstwie Górskim MTB	Teren Gminy
Wrzesień/październik 2004 r.	Uliczny Bieg Jesieni	Teren Gminy
23 - 26 Wrzesień 2004 r.	Konkurs Solistów - Instrumentalistów i Kameralistów Wojska Polskiego "Świeradów-Zdrój 2004"	Hala Spacerowa
Październik 2004 r.	„Święto Łatawca” – „VII Świeradowski Konkurs Łatawca” dotyczący wykonania latawca, przeznaczony dla dzieci i dorosłych	Stadion Miejski
8 -10 Październik 2004 r.	XII Międzynarodowe Spotkania z Muzyką Dawną	Hala spacerowa
11 listopad 2004 r.	Uroczysta Akademia z okazji Dnia Niepodległości	Hala Spacerowa
listopad	Wyścigi psich zaprzęgów o puchar Burmistrza Miasta”	Czarniawa
listopad	„Turniej Szachowy”	Hala Spacerowa
29 grudzień 2004 r.	Koncert Noworoczny Muzyki Dawnej	Hala Spacerowa
grudzień	„Koncert Kolęd”	Hotel „Kryształ”
31 grudzień 2004 r.	Iżerski Sylwester pod Gwiazdami- pokaz sztucznych ogni	Teren Gminy

Źródło: dane Urzędu Miasta Świeradów-Zdrój

1.2.10.ROZWÓJ TURYSTYCZNY GMINY

W Gminie funkcjonuje wiele obiektów turystycznych, także wiele osób prywatnych zgłosiło działalność polegająca na wynajmowaniu pokoi gościnnych.

Od kilku lat notuje się wzrost liczby turystów, w tym także turystów zagranicznych korzystających z oferty noclegowej Gminy.

W roku 2001 na 34 obiekty przypadało 1 916 miejsc noclegowych, z noclegów skorzystało 36 282, w tym 14 970 turystów zagranicznych (wg danych GUS).

Obecnie Świeradów dysponuje 63 obiektami turystycznymi, w których łączna liczba miejsc noclegowych wynosi 3 146 (wg danych na rok 2004 Miejskiego Biura Informacji Turystycznej w Świeradowie).

Tabela 12. Sanatoria w Świeradowie-Zdroju.

1.	„Willa Gracja”	ul. Parkowa 3	Tel. (075) 781 62 16
2.	„Słoneczko”	ul. B. Prusa 4	Tel. (075) 781 62 75
3.	Szkoła uzdrowiskowa „Junak”	ul. Izerska 9 (Czerniawa)	Tel. (075) 781 6230

Źródło: Dane Urzędu Miasta Świeradów - Zdrój

Tabela 13. Gospodarstwa agroturystyczne w Świeradowie-Zdroju.

1.	„Dom pod Topolami”	ul. Podgórna 23 59-814 Pobiedna	tel. (075) 784 53 94, tel. kom. 0506 574 975 www.dompodtopolami.republika.pl
2.	Gospodarstwo rolne - Anna Drozd	ul. Rolnicza 9	tel. 075/ 784 55 18
3.	Agro-Tur M.W.Jusza	ul.Starowiejska 1	tel. (075) 781 67 89 kom.609 521 424 e-mail: marti17@com.pl
4.	Gospodarstwo Agroturystyczne Roland Marciniak	ul. Żwirki i Wigury	tel.(075) 781 69 77

Źródło: Dane Urzędu Miasta Świeradów - Zdrój

Tabela 14. Szpitale uzdrowiskowe w Świeradowie-Zdroju.

1.	Dom Zdrojowy	ul. Konstytucji 3 Maja	Tel. (075) 781 63 07
2.	„Wacław”	ul. Sienkiewicza 1	Tel. (075) 781 62 32, -236
3.	Dom Zdrojowy	ul. Sanatoryjna 4 (Czerniawa)	Tel. (075) 784 55 86, -589
4.	Centrum Reumatologii i Rehabilitacji „Goplana”	ul. Piłsudskiego 16	Tel. (075) 781 63 23, -382

Źródło: Dane Urzędu Miasta Świeradów - Zdrój

Potencjał lecznictwa uzdrowiskowego tworzą zarówno zasoby wód leczniczych, jak i infrastruktura świadczenia usług.

Lokalny górski klimat wraz z powietrzem nasyconym radonem oraz właściwości wód leczniczych sprzyjają leczeniu w miejscowych uzdrowiskach wielu schorzeń. Leczy się tu bowiem choroby

narządów ruchu, pourazowe i reumatyczne, choroby neurologiczne, układu krążenia oraz choroby kobiece, a także cukrzycę, paradontozę i choroby układu oddechowego.

„Uzdrowisko Świeradów – Czarniawa” oferuje ponadto pobyty wczasowe, imprezy turystyczno-rekreacyjne, sympozja, konferencje, szkolenia i noclegi.

Kurort ten jest jednym z nielicznych uzdrowisk, gdzie cisza, spokój, świeże powietrze i lasy dają możliwość prawdziwego wypoczynku.

Baza infrastrukturalna decyduje natomiast o efektywnym wykorzystaniu wszystkich naturalnych zasobów uzdrowiska.

Tabela 15. Placówki lecznictwa uzdrowiskowego w Świeradowie-Zdroju w latach 1999-2001.

WYSZCZEGÓLNIENIE	1999	2000	2001	2001/1999
Placówki	9	6	9	100,0%
Łóżka rzeczywiste	740	757	622	84,0%
Leczeni	6 336	7 522	6 078	95,9%
Osobodni leczenia	168 675	152 885	117 221	69,4%
Kuracjusze lecznictwa ambulatoryjnego	69	9	2	2,8%

Źródło: Dane Uzdrowiska „Świeradów – Czarniawa” sp. z o.o.

W uzdrowisku „Świeradów – Czarniawa” Sp. z o.o. znajdują się następujące obiekty sanatoryjne:

- „Dom Zdrojowy” – 212 miejsc noclegowych,
- „Wacław” – 84 miejsc noclegowych,
- „Słoneczko” – 48 miejsc noclegowych,
- „Willa Gracja” – 43 miejsc noclegowych,
- Zespó³ Szpitali Dziecięcych w Czarniawie – 100 miejsc noclegowych.

Do specjalności funkcjonujących tu szpitali uzdrowiskowych należy leczenie:

- narządu ruchu,
- reumatologiczne,
- neurologiczne,
- ginekologiczne,
- miażdżycy tętnic obwodowych,
- nadciśnienia tętniczego,
- układu oddechowego,
- astmy,
- alergie wziewne i pyłkowe u dzieci,

- schorzenia górnych dróg oddechowych,
- osteoporozy.

Gmina i jej okolice to doskonałe tereny do uprawiania różnych form turystyki. Można tu poznać uroki zimowego urlopu w górach. Północne stoki Gór Izerskich charakteryzują się długim zaleganiem śniegu, a 6 wyciągów orczykowych, na stokach o różnym stopniu trudności, pozwalają na uprawianie narciarstwa zjazdowego narciarzom początkującym i średnio zaawansowanym.

Sztuczne dośnieżanie wprowadzone na stoku wyciągu „Kamieniec” sprzyja oddaniu się „białemu szaleństwu” także przy niesprzyjających warunkach pogodowych. Dzięki sztucznemu oświetleniu stoku także podczas tzw. „nocnych jazd”. Leśne drogi i ścieżki biegnące grzbietem Gór Izerskich umożliwiają uprawianie narciarstwa biegowego. W okresach bezśnieżnych Miasto i jego okolica stwarza doskonałe warunki do uprawiania turystyki pieszej i rowerowej – w Świeradowie-Zdroju oraz na grzbietach Kamienickim i Wysokim istnieje w połączeniu z trasami Biegu Piastów oraz trasami rowerowymi po czeskiej stronie Gór Izerskich ponad 200 km oznakowanych tras rowerowych. Duże znaczenie dla rozwoju miasta ma bliskość ośrodków narciarskich w Szklarskiej Porębie, Jakuszycach, Harachowie i Libercu.

1.2.11. POMOC SPOŁECZNA

Dla realizacji zadań pomocy społecznej zleconych gminie utworzono jednostki organizacyjne – ośrodki pomocy społecznej. Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania zlecone gminie oraz zadania własne Miasta, zgodnie z obowiązującą ustawą o pomocy społecznej oraz ustaleniami przekazanymi przez Wojewodę i Radę Miejską. Jego działalność koncentruje się głównie na:

- rozeznaniu sytuacji socjalno-bytowej osób i rodzin wymagających pomocy,
- analizie i ocenie sytuacji życiowej osób bezrobotnych,
- określeniu potrzeb i ustaleniu planu zaspokajania występujących potrzeb w poszczególnych środowiskach,
- przyznawaniu i wypłacaniu określonych świadczeń,
- współpracy i koordynacji działań organizacji społecznych w zakresie zaspokajania potrzeb występujących w środowisku,
- udzielaniu pomocy w postaci pracy socjalnej i poradnictwa.

Pomoc społeczna udzielana jest w formie świadczeń niepieniężnych i w formie świadczeń pieniężnych dostosowanych do indywidualnych potrzeb i sytuacji osób wymagających pomocy, ważny element stanowią tu także dodatki mieszkaniowe. Można przyjąć, iż pomoc socjalna dla osób najbiedniejszych rośnie szybciej niż wskaźniki inflacyjne.

Głównymi przyczynami przyznawania świadczeń z pomocy społecznej w ciągu ostatnich trzech lat było:

- bezrobocie,
- niepełnosprawność,
- rodziny niepełne,
- wielodzietność,
- alkoholizm,
- długotrwała choroba,
- ochrona macierzyństwa.

Ogólna tendencja wydatków związanych z opieką społeczną jest jednoznacznie wzrostowa. Dotyczy to przede wszystkim obciążenia w skali budżetu.

1.2.12.OPIEKA ZDROWOTNA

Infrastruktura ochrony zdrowia przedstawia się w mieście następująco: funkcjonuje ośrodek zdrowia i niezależna izba przyjęć, w których pracuje 6 lekarzy, 4 stomatologów, 9 pielęgniarek i położna. Ponadto w Świeradowie rozlokowane jest uzdrowisko, w którym zatrudniano (stan w czewcu 1999 roku) pielęgniarki (53), lekarzy (8) i salowe (28) oraz pozostały personel medyczny (sanitariuszy, masażystów, techników fizjoterapii).

1.2.13.BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Dokonując oceny zagrożeń występujących na terenie działania Komendy Policji w Świeradowie-Zdroju należy stwierdzić, że nie odnotowano na tym terenie szczególnego zagrożenia przestępczością zorganizowaną. Współpraca z miejskimi władzami samorządowymi w zakresie zadań policji układa się w Świeradowie-Zdroju bardzo dobrze.

Działalność Straży Miejskiej w związku z jednoosobową obsadą oparta jest na ścisłej współpracy z Policją. We wspólnych służbach biorą również udział funkcjonariusze Straży Granicznej z Granicznego Punktu Kontrolnego w Czerniawie. Dokonywana jest wzajemna wymiana informacji dot. zagrożeń przestępczością, miejsc w których najczęściej popełniane są wykroczenia i przestępstwa. Przekazywane są na bieżąco informacje o zjawiskach patologicznych , o rodzinach zagrożonych demoralizacją nieletnich. Straż Miejska bierze czynny udział w zabezpieczaniu kolizji drogowych, miejsc w których popełniono przestępstwa lub wykroczenia, miejsc zdarzeń losowych takich jak: pożary, nagłe wezbrania wód, utrudnienia w ruchu drogowym, w okresie suszy włączona była do działań mających na celu zminimalizowanie jej skutków i zaopatrzenie ludności w wodę. Straż Miejska inicjuje i bierze udział w szeregu działań prospołecznych mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa w Mieście:

„BEZPIECZNE MIENIE” – prawidłowe zabezpieczanie punktów handlowych, usługowych, mieszkań, pojazdów, jak unikać napadu na drodze, bezpieczny samochód, bezpieczne mieszkanie, jak zabezpieczyć mieszkanie, jak nie dać się okraść, bezpieczeństwo osobiste – program realizowany przez Policję i Straż Miejską.

„BEZPIECZNA DROGA DO SZKOŁY” – nadzór nad prawidłowym oznakowaniem ulic na ciągach pieszych i jezdnych, gdzie użytkownikami są dzieci idące do szkoły, nadzór nad prawidłowością przewozu przez przewoźników dzieci i młodzieży do szkół i gimnazjum. Wyeliminowanie z otoczenia szkół zagrożeń wynikających z nie przestrzegania przepisów ruchu drogowego, czuwanie nad bezpieczeństwem dzieci w drodze do i ze szkoły, zapobieganie wypadkom drogowym w rejonie szkół, wyposażenie dzieci w podstawowe umiejętności i wiedzę w zakresie bezpieczeństwa w ruchu drogowym – realizacja Straż Miejska i Policja.

„BEZPIECZEŃSTWO TO WSPÓLNA SPRAWA” – aktywowanie mieszkańców na rzecz uczestnictwa w poprawie stanu porządku i bezpieczeństwa na terenie miasta - realizacja Policja, Straż Miejska, Spółdzielnia Mieszkaniowa „ Gryf”, wspólnoty mieszkaniowe, Zakład Gospodarki Komunalnej.

„JUŻ WKRÓTCE TWOJE DZIECKO PÓJDZIE DO SZKOŁY” – wyjście z domu, zanim wręczymy dziecku klucz do mieszkania, bezpieczna szkoła, obcy niebezpieczny, gdy dziecko samo pozostanie w domu – realizacja Straż Miejska, rodzice, wychowawcy Szkół Podstawowych Nr 1 i 2.

„BEZPIECZNA SZKOŁA” –współdziałanie ze szkołami , świetlicami środowiskowymi „UI” oraz „Mrowisko” w przeprowadzaniu działań profilaktycznych w zakresie; profilaktyki narkotykowej, porad dla dzieci, przeciwdziałaniu przemocy wśród nieletnich - realizacja policja, Straż Miejska, Miejski Zespół Szkół, Szkoła Podstawowa Nr 2, świetlice środowiskowe „UI” i „Mrowisko”.

„JAK ROZPOZNAĆ CZY MOJE DZIECKO BIERZE” – podstawowe informacje dotyczące zmian w zachowaniu dziecka - pozwalające rodzicom rozpoznać czy ich dziecko zażywa narkotyki.

„BEZPIECZNE WAKACJE” - ograniczanie zjawisk patologicznych wśród dzieci i młodzieży, a w szczególności ochrony ich przed szkodliwym oddziaływaniem wszechobecnych narkotyków, alkoholu, nieformalnych grup subkulturowych, sekt oraz przed doświadczaniem przemocy ze strony osób dorosłych i rówieśników. Uświadamianie zagrożeń dla dzieci i młodzieży w okresie wakacji, ograniczenie liczby zdarzeń z udziałem dzieci i młodzieży poprzez organizowanie spotkań z kierownikami, wychowawcami, opiekunami grup i młodzieżą wypoczywającą, ustalanie zasad i zakresu współpracy. Przeprowadzanie spotkań

profilaktycznych z uczestnikami kolonii, obozów, półkolonii w zakresie sposobów unikania zagrożeń i niebezpieczeństw w trakcie wypoczynku.

Kontrole zabezpieczenia obiektów wypoczynkowych, pól namiotowych, kąpielisk niestrzeżonych, miejsc grupowania się młodzieży nie korzystającej ze zorganizowanych form wypoczynku. Kontrole punktów sprzedaży alkoholu pod kątem respektowania zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia. Kontrole środków lokomocji i kierowców przewożących uczestników zorganizowanego wypoczynku – realizacja Straż Miejska, Policja, organizatorzy wypoczynku.

„KOBIEĆA BEZPIECZNA - PORADY DLA KOBIEĆ” - bezpieczeństwo w domu, na progu mieszkania, za kierownicą , porady dla potencjalnych ofiar napadu.

„PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY” , „CHROŃ SWOJE DZIECKO” - w materiałach omawiane są przykłady przemocy w rodzinie, fałszywie pojętej solidarności sprawcy i ofiary, adresy kontaktowe organów i instytucji pomagających ofiarom przemocy.

„BEZDOMNY - NIE PRZECHODŹ OBOJĘTNIE” w/w programy realizowane są przez Straż Miejską, Policję, Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Straż Miejska bierze czynny udział w zabezpieczaniu imprez sportowych, okolicznościowych, świąt państwowych i kościelnych, opracowuje plany zabezpieczenia tych imprez oraz zmian w organizacji ruchu drogowego

Świeradów-Zdrój leży na terenie działania Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Lubaniu. W 2002 roku na terenie Gminy odnotowano 25 pożarów i 110 miejscowych zagrożeń, podlegających interwencji PSP. Statystyka ta ma tendencję wzrostową. Pod względem wyposażenia KP PSP wypada dobrze. Aktywne działania profilaktyczne i interwencyjne straży pożarnej sprawiają, iż zagrożenie pożarowe na terenie Gminy nie ma większego wpływu ani na bieżące życie mieszkańców, ani na ewentualne kierunki rozwoju.

1.2.14. ANALIZA SWOT WEDŁUG STRATEGII ROZWOJU GMINY ŚWIERADÓW -ZDRÓJ

Najważniejszym atutem Świeradowa-Zdroju jest jej położenie geograficzne – w niedalekiej odległości od granic: niemieckiej i czeskiej. Świeradów-Zdrój, położony ok. 55 km od Zgorzelca i 17 km do Szklarskiej Poręby, posiada przejście graniczne do Republiki Czeskiej: Czerniawa – Nove Mesto. Gmina jest jednym z najatrakcyjniejszych uzdrowisk polskich. Na jego wysoką rangę wpływają walory podgórskiego klimatu i występowanie wód mineralnych (szczaw wodorowęglanowych i wapniowo-magnezowych o znacznej radoczyńności).

Na terenie Gminy występują duże obszary pod szeroko rozumianą infrastrukturę turystyczną, uzupełniającą funkcję uzdrowiskową Świeradowa, co stwarza bardzo szerokie możliwości

rozwoju. Połączone jest z szeroką ofertą wspomagania i ulg dla inwestorów chcących działać na terenie Świeradowa.

Znaczącym problemem jest stosunkowo wysokie bezrobocie oraz brak przemysłu i związana z tym niska podaż miejsc pracy na terenie Miasta. Odczuwalny jest brak integracji i samoorganizacji mieszkańców połączonej z brakiem wystarczającej ilości ofert spędzania wolnego czasu przez młodzież. Występują znaczne braki w propagowaniu i rozwoju agroturystyki.

Swoją szansę Świeradów-Zdrój znajduje także w procesie przystąpienia Polski do Unii Europejskiej i rozwoju współpracy międzyregionalnej i międzynarodowej. Regionalny trend osadnictwa poza dużymi aglomeracjami daje znaczną szansę rozwoju Gminy. W regionie brak jest jakichkolwiek zagrożeń nadzwyczajnych.

Głównym zagrożeniem zewnętrznym dla społeczności Świeradowa-Zdroju wydają się być: słabnąca koniunktura w województwie i w Polsce. Problemem jest brak inwestycji przemysłowych w regionie generujących miejsca pracy oraz ucieczka wykształconych młodych ludzi z Gminy. Zagrożeniem dla mieszkańców jest brak czytelnej polityki rozwoju państwa i niski poziom wiedzy o następstwach integracji Polski z Unią Europejską.

Tabela 16. Wewnętrzne uwarunkowania rozwoju Świeradowa-Zdroju.

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ○ Atrakcyjne położenie:<ul style="list-style-type: none"> - w górach Izerskich i w pobliżu rzeki Kwisy oraz Czarne Potoku, - na granicy dwóch państw (przejście graniczne w osiedlu Czerniawa), - w naturalnej otulinie, - bliskość dużych aglomeracji (Wrocław, Praga , Berlin, Drezno). ○ Szczególne warunki klimatyczne i krajobrazowe:<ul style="list-style-type: none"> - miasto to jeden duży park, - leczniczy mikroklimat (uzdrowisko), - zasoby wód, termalnych, mineralnych oraz kopalin,<ul style="list-style-type: none"> ○ Brak uciążliwego dla środowiska przemysłu. ○ Czyste powietrze i lasy. ○ Miasto o statusie uzdrowiska, atrakcyjne przez cały rok . ○ Rozwijająca się baza turystyczna (z możliwością dalszego poszerzania oferty). ○ Istnieje wiele konkurencyjnych podmiotów gospodarczych działających w sferze szeroko pojętej turystyki, co gwarantuje stałe podnoszenie jakości świadczonych usług.	<ul style="list-style-type: none"> ○ Brak wystarczającej ilości bezpiecznych ujęć wody uzdatnionej zabezpieczających potrzeby mieszkańców w pełnym zakresie (ścieki pozaobiegowe, radon). ○ Niedostateczna edukacja ekologiczna i niska kultura mieszkańców w zakresie ochrony środowiska i gospodarki odpadami. ○ Brak zbiorczej sieci kanalizacyjnej w Czerniawie. ○ Uciążliwy ruch samochodowy w centrum miasta. ○ Brak segregacji i zagospodarowania odpadów. ○ Brak rozdzielenia kanalizacji sanitarnej i burzowej. ○ Brak selektywnej zbiórki i utylizacji odpadów. ○ Niezagospodarowana woda spływająca z gór. ○ Niewłaściwe utrzymanie dróg (wykorzystywanie soli). ○ Brak hali - widowiskowo – sportowej. ○ Brak regulacji prawnych umożliwiających racjonalizację gospodarowania zasobami mieszkaniowymi. ○ Niedostateczna oferta nauki języków obcych.

<ul style="list-style-type: none"> o Rozbudowana sieć telekomunikacyjna i gazowa. o Duża dostępność usług finansowych (banki, bankomaty). o Oferta inwestycyjna. o Duże tereny przeznaczone pod inwestycje turystyczno – uzdrowiskowe. o Koncepcja budowy kolei gondolowej. o Znaczna aktywność organizacji samorządowych i pozarządowych w zakresie kultury, sztuki i sportu, co sprzyja powstawaniu dobrej oferty kulturalnej dla mieszkańców i gości. o Wysoka jakość i konkurencyjność świadczonych usług medycznych. o Współpraca samorządu i mieszkańców z policją. o Oświata na korzystnym poziomie. o Potężny, pełen zaangażowania w „życie gminy” potencjał ludzki. o Sukcesywnie poprawiający się wygląd miasta - centrum zachowane w niezmienionym kształcie. o Planowa, luźna, rozczłonkowana zabudowa. o Utrzymany górski charakter zabudowy. o Zachowany parkowy charakter strefy uzdrowiskowej. o Dobrze utrzymane parki miejskie i inne tereny zielone (Miasto – Park). o Istnieją wolne, atrakcyjne tereny pod zabudowę hotelową, budownictwo mieszkaniowe i umożliwiające zagospodarowanie na cele rekreacyjne. o Akceptacja i zrozumienie władz miasta dla idei euroregionalizmu. o Duże nakłady na promocję miasta. o Znaczna ranga MBIT (Miejskiego Biura Informacji Turystycznej). o Otwartość władz miasta na kontakty z mieszkańcami i problemy społeczne. o Sprawnie funkcjonujący Urząd Miasta. o Duża liczba hoteli i pensjonatów, o Przeprowadzona kompleksowa gazyfikacja miasta, o Rozwijająca się baza turystyczno – uzdrowiskowa, 	<ul style="list-style-type: none"> o Brak budownictwa komunalnego, o Występowanie patologii społecznych. o Zdemoralizowane i bierne społeczeństwo. o Brak polityki w zakresie kultury. o Niedostateczne oświetlenie miasta. o Niedostosowana do potrzeb gospodarki infrastruktura wodno – kanalizacyjna. o Słabo rozwinięta infrastruktura „towarzysząca turystyce”. o Zły techniczny stan dróg oraz niewłaściwy sposób ich utrzymywania. o Brak punktów realizacji artystycznej. o Zły stan techniczny i estetyczny budynków. o Brak pól namiotowych i carawaningowych. o Brak zaplanowanego architektonicznie „systemu zieleni”. o Brak tras spacerowych, punktów widokowych i miejsc odpoczynku na istniejących trasach turystycznych. o Niewystarczająca liczba parkingów i miejsc postojowych. o Brak wystarczającej liczby punktów gastronomiczno – rozrywkowych.
---	--

Tabela 17. Zewnętrzne uwarunkowania rozwoju Świeradowa-Zdroju.

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • przyciągnięcie inwestorów (kapitału zewnętrznego), • aktywność i przedsiębiorczość społeczeństwa, • tradycje przedsiębiorczości jako podstawa budowania sprawnego systemu kształcenia, • ogólny wzrost gospodarczy, • przynależność do województwa dolnośląskiego, • poprawa stanu środowiska (oczyszczalnia ścieków), zainteresowanie problemem ochrony środowiska, • reforma szkolnictwa, • coraz silniejsza chęć młodzieży do kształcenia się, • pozytywna zmiana wizerunku miasta, • potencjał rolnictwa okolicznego, możliwości rozwoju przetwórstwa rolno-spożywczego, • pojawienie się nowych źródeł finansowania w związku z integracją europejską, • umacnianie się lokalnych firm. 	<ul style="list-style-type: none"> • pauperyzacja społeczeństwa, • odpływ młodych wykształconych osób z miasta, • niekorzystna koniunktura gospodarcza kraju, • niekorzystna koniunktura w rolnictwie, • brak środków na ochronę zdrowia, • niska kultura ruchu drogowego, • brak dbałości o wspólny majątek, • występowanie zjawisk patologii społecznej, • zagrożenie ze strony specjalnych stref ekonomicznych,

1.2.15.IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW GMINY

Główne problemy rozwojowe Gminy Świeradów-Zdrój koncentrują się w ramach następujących obszarów:

- sfery społecznej.
- sfery gospodarczej.
- sfery ekologiczna (ochrona środowiska).
- zagospodarowania przestrzennego.

1.2.15.1Główne problemy rozwojowe w obszarze zagospodarowania przestrzennego.

Gmina boryka się z kilkoma problemami w tej sferze, najważniejszym jest słaba infrastruktura turystyczna i towarzysząca. Jest to o tyle ważne, gdyż miasto pełni funkcję uzdrowiskową przez co istnienie spory potencjał turystyczny okolicy. Problem ten wynika z ukształtowanych wcześniej granic administracyjnych miasta, w których właściwie pozostają jedynie tereny

zabudowane. Otulina miasta znajduje się na terenie sąsiedniej gminy Mirsk. Takie ukształtowanie granic powoduje znaczne utrudnienie inwestycji turystycznych.

1.2.15.2 Głównie problemy rozwojowe w obszarze sfery ekologicznej

Na terenie Świeradowa-Zdroju istnieją duże niedobory w zakresie infrastruktury środowiskowej. Najważniejszym z nich nieuporządkowany stan gospodarki wodno - ściekowej. Miasto wymaga szybkich rozwiązań decyzyjnych w tym zakresie w ramach realizacji szeregu inwestycji.

Do najważniejszych problemów zaliczyć możemy:

- Nieuporządkowana i niedostatecznie rozwiązana gospodarka wodno - ściekowa;
- Zanieczyszczone powietrze i uciążliwy hałas w centrum miasta;
- Brak realizacji planu zadrzewień i zakrzewień terenów miasta i właściwej gospodarki istniejącymi terenami zielonymi;
- Niewłaściwa gospodarka odpadami.

W szerszym aspekcie występujące problemy środowiskowe mają negatywny wpływ na jakość życia całej społeczności lokalnej, zaburzają endogeniczny rozwój Miasta oraz znacznie ograniczają atrakcyjność inwestycyjną jej obszaru dla podmiotów zewnętrznych.

1.2.15.3 Głównie problemy rozwojowe w obszarze sfery gospodarczej

Świeradów-Zdrój posiada rozwiniętą sieć dróg odpowiadającą strukturze zagospodarowania przestrzennego. Jednocześnie sieć ta charakteryzuje się złym stanem technicznym wymagającym wielu napraw i nowych inwestycji. Ponadto część ciągów drogowych nie posiada poboczy oraz chodników, zaś szerokość wybranych odcinków jezdni nie odpowiada przewidzianym dla nich normom szerokości. W złym stanie technicznym znajdują się również niektóre przepusty, mostki oraz rowy przydrożne.

Realizacja bieżących potrzeb modernizacyjnych pozwala jedynie na realizację ograniczonych zakresów rzeczowych dla wybranych zadań remontowych. Wykonywanie kompleksowych zadań obejmujących gruntowne remonty ciągów dróg miejskich połączone z robotami w pasie około drogowym nie jest możliwe bez uzyskania zewnętrznego wsparcia bądź też bez jednoczesnego odstąpienia od remontów na innych odcinkach dróg miejskich. Najważniejszymi problemami z tej sfery są jednak:

- Mała liczba i nieodpowiednia struktura podmiotów świadczących usługi;
- Źle zorganizowana komunikacja (wewnętrzna i zewnętrzna);
- Zaniedbana infrastruktura techniczna;

1.2.15.4 Głównie problemy rozwojowe w sferze społecznej

Na terenie Świeradowa-Zdroju występuje szereg problemów w sferze społecznej. Zdecydowana większość z nich spowodowana jest trudną sytuacją materialną poszczególnych osób lub rodzin. Najczęściej występujący problem to ubóstwo. Dotyka ono głównie osób bezrobotnych oraz osób w podeszłym wieku. Do najważniejszych problemów zaliczyć możemy:

- Niedostateczna liczba tanich mieszkań o odpowiednim standardzie;
- Niezadowalający stan bezpieczeństwa publicznego;
- Niedostosowana do potrzeb rynku pracy struktura wykształcenia.

Ważnym czynnikiem kształtującym jakość życia społeczności lokalnej jest poziom sprawności instytucjonalnej podmiotów publicznych. Zagadnienie to dotyczy w szczególności sprawności oraz jakości pracy administracji Gminy (Urzędu Miasta), a także miejskich jednostek organizacyjnych. Z uwagi na istotny wpływ działań władzy samorządowej na kształtowanie ogólnego wizerunku Gminy, konieczne jest stałe podnoszenie jakości usług publicznych oraz sprawności struktur instytucjonalnych. Urząd Miasta w pełni spełnia te wymagania, ważne jednak jest by na bieżąco dostosowywać się do zmieniających się potrzeb lokalnej społeczności.

1.3. STRATEGIA ROZWOJU GMINY ŚWIERADÓW-ZDRÓJ

Zapewnienie zrównoważonego rozwoju Gminy wymaga planowania strategicznego, które łączy problematykę społeczną, gospodarczą i przestrzenną. Dla sprostania tym wymogom i oczekiwaniom społeczności lokalnej opracowana została „Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gminy Świeradów-Zdrój”. Gmina Miejska Świeradów-Zdrój jest jednym z wyróżniających się inicjatywą i osiągnięciami gmin w regionie. Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gminy Świeradów-Zdrój stanowi podstawowy dokument decyzyjny kierujący działalność organów samorządu terytorialnego w dłuższych okresach czasu. W powiązaniu z Planem Rozwoju Lokalnego stanowi podstawę opracowania programów operacyjnych, przedsięwzięć rozwojowych i planów inwestycyjnych, w tym corocznych budżetów Gminy. Strategia Rozwoju Gminy to koncepcja systemowego działania, polegająca na: sformułowaniu długookresowych celów rozwoju i ich modyfikacji w zależności od zmian zachodzących w otoczeniu, określaniu zasobów i środków niezbędnych do realizacji tych celów oraz sposobów postępowania zapewniających optymalne ich rozmieszczenie i wykorzystanie w celu elastycznego reagowania na wyzwania otoczenia i zapewnienia gminie korzystnych warunków egzystencji i rozwoju.

„Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gminy Świeradów-Zdrój” jest dokumentem otwartym, który powinien być uzupełniany o nowe treści, pomysły i sposoby rozwiązywania problemów. Uchwalenie strategii nie zamyka dalszych prac, lecz

otwiera kolejną fazę polegającą na opracowaniu programów operacyjnych oraz weryfikację i aktualizację celów i priorytetów rozwoju.

1.4.CELE STRATEGICZNE ROZWOJU GMINY MIEJSKIEJ ŚWIERADÓW-ZDRÓJ

Od 2000 roku Gmina Miejska Świeradów-Zdrój posiada własną strategię rozwoju, której celem nadrzędnym jest osiągnięcie przez mieszkańców wysokiej jakości życia. Na podstawie analizy silnych stron oraz braków i problemów, biorąc pod uwagę wszystkie zidentyfikowane uwarunkowania rozwoju Gminy, sformułowano misję Gminy:

„Świeradów-Zdrój gminą:

- stwarzającym mieszkańcom optymalne warunki życia,**
- znanym w kraju i za granicą jako kurort zapewniający swoim gościom (turystom, kuracjom) możliwość spędzenia niezapomnianych chwil.”**

W rezultacie przeprowadzonych warsztatów strategicznych z szerokim udziałem pracowników Urzędu Miasta oraz innych jednostek działających na terenie gminy, radnych, szefów przedsiębiorstw, sformułowano strategiczne cele rozwoju Świeradów-Zdroja.

Bazując na zidentyfikowanych uwarunkowaniach rozwojowych Gminy (a więc posiadanych atutach oraz najistotniejszych brakach i problemach), wytyczają one główne kierunki rozwoju Gminy. Ich realizacja powinna doprowadzić do osiągnięcia pożądanego stanu rozwoju Gminy, określonego w jej misji. W ramach strategii określono następujące cele strategiczne:

1. W dziedzinie ochrony środowiska:

- uporządkowana gospodarki wodno- ściekowa,
- gospodarka odpadami prowadzona w sposób kompleksowy i nowoczesny,
- zadbane i liczne tereny zielone,
- czyste powietrze oraz wolne od hałasu komunikacyjnego centrum Miasta.

2. W dziedzinie sfery społecznej:

- wysoki stopień bezpieczeństwa publicznego w poczuciu mieszkańców i przyjezdnych,
- łatwy dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej,
- rozwinięty system opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi,
- kształcenie podstawowe i gimnazjalne dostosowane do potrzeb rynku pracy,
- zaspokojone potrzeby mieszkaniowe,
- atrakcyjna dla mieszkańców i gości oferta spędzania wolnego czasu.

3. W dziedzinie gospodarki:

- dobrze zorganizowana komunikacja zewnętrzna miasta (Gryfów, Jelenia Góra, Szklarska Poręba),
- dobrze zorganizowana komunikacja wewnętrzna (Świeradów – Czarniawa),

- atrakcyjna i zróżnicowana oferta miejsc noclegowych,
- rozwinięty sektor usług,
- określona, długofalowa polityka gospodarcza realizowana przez władze samorządowe Gminy.

4. **W dziedzinie zagospodarowania przestrzennego:**

- uaktywnione gospodarczo tereny zajmowane przez Uzdrowisko,
- dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna (w tym turystyczna),
- istnieje konieczność wykonania Planu Zagospodarowania Przestrzennego.

**CEL PLANU ROZWOJU LOKALNEGO GMINY MIEJSKIEJ ŚWIERADÓW-
ZDRÓJ**

Celem Planu Rozwoju Lokalnego jest wyznaczenie długofalowych kierunków społeczno-gospodarczego rozwoju Gminy i sposobów ich realizacji. Strategia ta uwzględnia nie tylko horyzont najbliższych lat, ale odnosi się do inicjatyw, które będą aktualne w następnym okresie programowania, tj. co najmniej do roku 2010.

W procesie formułowania celów Planu Rozwoju Lokalnego uwzględniono uwarunkowania otoczenia zarówno zewnętrznego i wewnętrznego.

W rezultacie przeprowadzonych warsztatów z szerokim udziałem pracowników Urzędu Miasta oraz innych jednostek działających na terenie Gminy, radnych, szefów przedsiębiorstw, sformułowano trzy cele strategiczne Planu Rozwoju Lokalnego. Bazując na zidentyfikowanych uwarunkowaniach rozwojowych (a więc posiadanych atutach oraz najistotniejszych brakach i problemach), wytyczają one główne kierunki rozwoju. Ich realizacja powinna doprowadzić do osiągnięcia pożądanego stanu rozwoju Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój.

Główne cele strategiczne w sposób bezpośredni nawiązujące do strategii rozwoju.

Celem strategicznym PLANU ROZWOJU LOKALNEGO Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój jest więc zapewnienie optymalnego rozwoju społeczno-gospodarczego i zapewnienie oraz stworzenie możliwie jak najlepszych warunków życia jej mieszkańcom.

Realizacja celu strategicznego odbywać się będzie poprzez osiąganie następujących celów cząstkowych:

- 1. Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej.**
- 2. Budowa i modernizacja infrastruktury gospodarczej.**
- 3. Zapewnienie właściwych warunków do rozwoju turystyki, kultury, sportu i rekreacji.**

Cele Planu Rozwoju Lokalnego będą realizowane ze środków własnych Gminy i krajowych. Czynione będą starania o pozyskanie środków za pomocą programów i projektów współfinansowanych w ramach środków wspólnotowych. Doświadczenia bezpośredniego beneficjenta w wykorzystaniu środków pomocowych oraz przestrzeganie zasad obowiązujących przy stosowaniu dotacji zewnętrznych, potwierdzają zdolność instytucjonalną Gminy do prowadzenia procesu realizacji inwestycji zgodnie z wymaganiami prawnymi Ustawy oraz celami strategicznymi i operacyjnymi.

1.5. Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej

Cel ten zostanie osiągnięty poprzez koncentrację środków na rozbudowę i modernizację infrastruktury technicznej. W celu zapewnienia stałego wzrostu jakości życia oraz dostosowania do standardów Unii Europejskiej niezbędne jest zwiększenie poziomu wydatków szczególnie na inwestycje infrastrukturalne z zakresu systemu wodno-ściekowego i ochrony środowiska.

Cel będzie realizowany poprzez podjęcie następujących działań:

- budowę oczyszczalni ścieków,
- modernizację ujęcia wody oraz rozbudowę sieci wodociągowej,

Oczekiwane efekty:

- dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna,
- uaktywnione gospodarczo tereny Gminy,
- uporządkowana gospodarka wodno-ściekowa,
- teren Miasta atrakcyjny dla inwestorów zewnętrznych.

1.6. Budowa i modernizacja infrastruktury gospodarczej

Realizacja tego celu wymaga działań w kierunku wzrostu konkurencyjności Gminy. Cel ten osiągany będzie poprzez koncentrację środków na budowę infrastruktury promocji gospodarczej.

Cel będzie realizowany poprzez podjęcie następujących działań:

- działania wspierające rozwój przedsiębiorczości w Gminie,
- działania promocyjne i inwestycyjne zwiększające atrakcyjność.

Oczekiwane efekty:

- uaktywnione gospodarczo tereny Gminy,
- teren Gminy atrakcyjny dla inwestorów zewnętrznych.

1.7. Zapewnienie właściwych warunków do rozwoju turystyki, kultury, sportu i rekreacji.

Realizacja tego celu wymaga działań w kierunku wzrostu atrakcyjności Gminy jako uzdrowiska. Cel ten osiągany będzie poprzez modernizację i budowę infrastruktury promocji turystycznej, uzdrowskiej i rekreacyjnej. Budowa infrastruktury sportowej ułatwi dostęp i prawidłowy rozwój psychofizyczny młodzieży uczącej się. Koniecznym jest zmiana granic administracyjnych gminy, których kształt ogranicza rozwój miasta.

Cel będzie realizowany poprzez podjęcie następujących działań:

- budowa sali gimnastycznej,
- rewitalizacja kompleksu parków uzdrowiskowych,
- działania promocyjne i inwestycyjne zwiększające atrakcyjność turystyczną i uzdrowiskową Miasta,
- przebudowa centrum uzdrowiska (na etapie wykonania Studium Wykonalności).

Oczekiwane efekty:

- zwiększony dostęp do infrastruktury sportowej dla młodzieży i mieszkańców Gminy,
- teren Gminy atrakcyjny dla kuracjuszy i turystów,
- Świeradów-Zdrój staje się centrum kulturalno - turystycznym w regionie.

WIELOLETNI PLAN FINANSOWY-ZAŁOŻENIA PROGNOSTYCZNE

1.8.CEL OPRACOWANIA PROGNOZ FINANSOWYCH

Proces długoterminowego planowania finansowego w jednostkach samorządowych pomaga określić ich możliwości inwestycyjne oraz zdolności do zaciągania i obsługi zobowiązań finansowych. Na proces planowania składa się analiza opcji finansowania i dostępnych opcji inwestycyjnych. Dzięki planowaniu finansowemu jednostka jest w stanie przewidzieć przyszłe konsekwencje obecnie podejmowanych decyzji, co pozwala na uniknięcie ewentualnych niespodzianek w przyszłości.

1.9.METODYKA OPRACOWANIA PROGNOZ FINANSOWYCH

Wieloletni Plan Finansowy, jako średnioterminowa prognoza wolnych środków na inwestycje, ma stanowić pomoc przy podejmowaniu decyzji inwestycyjnych.

Należy zwrócić uwagę, że konstruowanie prognoz jest dodatkowo utrudnione przez to, że nie można w sposób dokładny przewidzieć w praktyce wszystkich skutków wywołanych wprowadzeniem nowej ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Pojęcie prognozy nie jest jednoznacznie zdefiniowane. Przyjęto, że prognoza powinna być sądem o następujących właściwościach:

- ☐ sformułowanym z wykorzystaniem dorobku nauki,
- ☐ odnoszącym się do określonego momentu czasu w przyszłości,
- ☐ podlegającym empirycznej weryfikacji,
- ☐ niepewnym, ale akceptowalnym.

Budowa prognozy składa się z kilku etapów, przy czym w literaturze brak jest jednolitej konwencji. Można jedna wyodrębnić następujące etapy postępowania, które powinny być wykonywane w odpowiedniej kolejności:

1. Jednoznaczne zdefiniowanie problemu prognostycznego.
2. Zebranie danych historycznych.
3. Analiza danych historycznych.
4. Wybranie metody prognozowania.
5. Postawienie prognozy.
6. Ocena trafności prognozy.

1.10.DANE HISTORYCZNE

W pracy wykorzystano dane dotyczące kształtowania się poszczególnych kategorii dochodów i wydatków budżetowych w latach 2001 - 2004¹.

Analiza danych historycznych

„Podstawą budowy prognoz jest poprawnie przeprowadzona diagnoza badanej rzeczywistości, czyli stwierdzenie przeszłego oraz faktycznego (teraźniejszego) stanu prognozowanych zjawisk”², dlatego też każda z kategorii dochodów i wydatków została przeanalizowana oddzielnie. Pierwszym etapem analizy było przedstawienie historycznych danych. W kolejnym etapie porównywano dynamikę danych ze wskaźnikiem wzrostu ogólnego poziomu cen.

Starano się także znaleźć czynniki mogące mieć wpływ na kształtowanie się poszczególnych kategorii.

1.11.METODYKA PROGNOZOWANIA

Niestety, z uwagi na niewielki materiał statystyczny ograniczony małą liczbą obserwacji, nie można zastosować żadnych metod ekonometrycznych. Z tej samej przyczyny w analizie nie używa się żadnych średnich i innych miar statystycznych.

Do prognozowania użyto rozbudowanej metody Naive forecast (metoda naiwna). Naive forecast stosuje się w sytuacjach, gdy brak jest możliwości użycia innych metod lub użycie tych metod skazane jest na niepowodzenie, choćby z powodu dużej losowości obserwacji. Metody naiwne są proste, przez to łatwe i szybkie w użyciu³. Najprostsza metoda naiwna zakłada, że prognozowana wielkość zjawiska w okresie lub momencie t będzie taka sama jak ostatnio zaobserwowana wartość. Formalnie można to zapisać następująco:

$$y_t^* = y_{t-1}$$

gdzie:

y_t^* - prognoza zmiennej Y na moment t ,

y_{t-1} - wartość zmiennej prognozowanej w momencie $t-1$.

Jeżeli prognozowana zmienna charakteryzuje się istnieniem tendencji do wzrostu (spadku), to do prognozowania można użyć metody, która zakłada, że wartość prognozowanej zmiennej

¹ Dane finansowe na rok 2004 według planu na dzień 30 września 2004 r.

² Prognozowanie gospodarcze. Metody, modele, zastosowania, przykłady. Red. nauk. E. Nowak, Warszawa 1998, s. 32

³ Prognozowanie gospodarcze. Metody i zastosowania, red. nauk. M. Cieślak, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1999, s. 67-70.

wzroście (spadnie) w momencie lub okresie prognozy o określony procent w momencie lub okresie poprzednim. Formalnie można to zapisać następująco:

$$y_t^* = (1 + c) \cdot y_{t-1}$$

gdzie:

c - wskaźnik wzrostu (spadku).

W niniejszej pracy do prognozowania, wykorzystano program GFAM. Zawarta w programie GFAM metoda prognozowania jest rozszerzoną wersją przytoczonych wyżej metod naiwnych.

Program GFAM umożliwia budowanie prognozy w oparciu o stały wskaźnik wzrostu (spadku) lub jako funkcję inflacji i PKB. Jeśli wybierzemy stały wskaźnik wzrostu (spadku), to formalny zapis wygląda identycznie jak równanie wyżej.

Jeżeli nie zdecydujemy się na prognozowanie w oparciu o stały wskaźnik wzrostu (spadku), to prognozę możemy uzależnić od wag stojących przy inflacji i wskaźniku wzrostu PKB. Formalnie można to zapisać następująco:

$$y_t^* = y_{t-1} \cdot [1 + CPI_{t-1} \cdot W(cpi)] \cdot [1 + PKB_t \cdot W(pkb)]$$

gdzie:

CPI_{t-1} - wskaźnik inflacji w momencie t-1,

$W(cpi)$ - waga inflacji,

PKB_t - wzrost PKB w momencie t,

$W(pkb)$ - waga PKB.

Wielkość wag została wyznaczona na podstawie historycznego kształtowania się danych w cenach stałych i bieżących, zaobserwowanej dynamiki w cenach bieżących i dynamiki cen, a także opinii opartych na intuicji i doświadczeniu.

1.12. TRAFNOŚĆ PROGNOZY

Oceny trafności prognozy dokonać można dopiero po upływie okresu, na który prognoza była stawiana, gdy znane będą faktyczne realizacje prognozowanych wielkości.

1.13.ZASADY GOSPODARKI FINANSOWEJ JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORYALNEGO W LATACH 2001 – 2003

Podstawę prawną gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego stanowiły w latach 1999 – 2003:

- ustawa z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1014 ze zm.),
- ustawa z dnia 26 listopada 1998 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w latach 1999 - 2003 (Dz. U. Nr 150, poz. 983 ze zm.).

Przepisy ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego określały w odniesieniu do tych jednostek:

- źródła dochodów,
- zasady ustalania subwencji ogólnej,
- zasady i tryb przekazywania subwencji ogólnej,
- zasady i tryb udzielania dotacji.

Zgodnie z przepisami tej ustawy, jednostki samorządu terytorialnego otrzymywały - ustaloną zgodnie ze zobiektywizowanymi kryteriami - subwencję ogólną z budżetu państwa.

Subwencja ogólna dla gmin składała się z części:

- podstawowej,
- oświatowej,
- rekompensującej.

Część rekompensująca subwencji ogólnej dla gminy wprowadzona została zamiast dotacji celowych, które w poprzednich latach rekompensowały tym jednostkom dochody utracone z tytułu niektórych ulg i zwolnień ustawowych w podatku rolnym i leśnym. Od 1999 r. przyznano gminom subwencję z tytułu ubytku dochodów z trzech nowych tytułów, określonych w ustawach: o jednostkach badawczo-rozwojowych, o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych oraz ustawie prawo geologiczne i górnicze.

W rezultacie więc część rekompensująca subwencji ogólnej dla gminy mogła składać się z kwoty rekompensującej dochody utracone przez te jednostki w związku z:

- częściową likwidacją podatku od środków transportowych,
- ustawowymi ulgami i zwolnieniami w niektórych podatkach,
- obniżeniem opłaty eksploatacyjnej.

Ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w latach 1999 - 2003 wprowadziła zasadę łącznego określenia wielkości części oświatowej subwencji ogólnej dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego.

Ponadto w odniesieniu do gmin rozszerzyła katalog dochodów służących do wyliczenia wskaźnika podstawowych dochodów podatkowych na jednego mieszkańca, zarówno w gminie jak i w kraju – o dochody uzyskane z tytułu części rekompensującej subwencji ogólnej.

Stosownie do zapisów zawartych w tej ustawie z dniem 1 stycznia 1999 r. podwyższony został - z 17,0% do 27,6% - udział gmin we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, stanowiących dochód budżetu państwa.

Podwyższenie udziału związane było z regulacjami przyjętymi w ustawie o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym i ustawie o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne.

Ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego określała również, w odniesieniu do każdego rodzaju samorządu terytorialnego, inne źródła dochodów, między innymi: dotacje na zadania własne, dotacje na zadania z zakresu administracji rządowej, wpłaty jednostek organizacyjnych, opłaty za czynności administracyjne wykonywane przez te jednostki.

Powyższe zmiany legislacyjne znalazły swe odbicie w wielkości, a tym samym w strukturze, poszczególnych składników dochodów budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz w rozkładzie tych dochodów w zależności od zakresu przyznanych tym jednostkom ustawowo kompetencji i zadań.

Na sytuację finansową jednostek samorządu terytorialnego istotny wpływ miało wprowadzenie nowego systemu wynagradzania nauczycieli wynikającego ze znowelizowanej ustawy „Karta Nauczyciela”. Zaplanowane bowiem w części oświatowej subwencji ogólnej środki na wdrożenie nowego systemu wynagradzania nauczycieli okazały się niewystarczające w stosunku do faktycznych potrzeb wynikających ze znowelizowanej w 2000 roku ustawy „Karta Nauczyciela”. Nowelizacja ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego na 2002 rok przedłużyła obowiązywanie dotychczasowych przepisów ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w latach 1999 – 2001. Dodatkowo nowelizacja wprowadziła następujące zmiany:

- dostosowała obowiązującą ustawę o dochodach jednostek samorządu terytorialnego do nowych regulacji prawnych, które obowiązywały w roku 2002,
- doprecyzowała zapisy dotychczasowej ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego,
- wprowadziła zapis, iż jednostki mogą otrzymywać dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych związanych z:

- 1) dofinansowaniem kosztów wdrożenia reformy oświaty,
- 2) inicjatywami wspierania edukacji na obszarach wiejskich, w tym na stypendia i pomoc materialną dla młodzieży,
- 3) programem działań osłonowych i restrukturyzacji w ochronie zdrowia,

- wprowadziła zapisy likwidujące luki w przepisach umożliwiających osobie zarządzającej (wójt/burmistrz/prezydent) daną jednostką samorządu terytorialnego dokonania zmiany przeznaczenia planowanej kwoty dotacji z budżetu państwa na zadania własne w granicy 15,0% planowanej kwoty dotacji.

1.14.ZASADY GOSPODARKI FINANSOWEJ JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORYALNEGO OD 2004 ROKU

Ustawa z dnia 26 listopada 1998 roku o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w latach 1999 – 2003 straciła moc z dniem 31 grudnia 2003 roku na rzecz ustawy, którą Sejm uchwalił w dniu 13 listopada 2003 roku.

Rozwiązania przyjęte w tej ustawie zmierzają między innymi do:

- zwiększenia udziału samorządów w dysponowaniu środkami publicznymi,
- zwiększenia ekonomicznej odpowiedzialności JST poprzez zwiększenie udziału dochodów własnych w ogólnych środkach finansowych,
- mocniejszego związania sytuacji finansowej JST z koniunkturą gospodarki państwa.

Nowa ustawa ponownie określiła:

- źródła dochodów oraz zasady ustalania i gromadzenia tych dochodów,
- zasady ustalania i przekazywania subwencji ogólnej oraz dotacji celowych z budżetu państwa.

Źródła dochodów zostały sklasyfikowane zgodnie z Konstytucją RP jako:

- dochody własne,
- subwencja ogólna,
- dotacje celowe z budżetu państwa.

Dochodami JST mogą być także środki pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi, środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej oraz inne środki określone w odrębnych przepisach.

Zasadnicze zmiany w systemie finansowania gmin zawarte w ustawie dotyczą:

- a) zwiększenia udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych:

- PIT – z 27,60% w roku 2003 do 35,72% w roku 2004⁴,
  - CIT – z 5,00% w roku 2003 do 6,71% w roku 2004,
- b) gminy otrzymują dodatkowy dochód w postaci 5,00% dochodów uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz z innymi zadaniami zleconymi ustawami,
- c) gminy otrzymują subwencję ogólną składającą się z części:
- wyrównawczej,
  - równoważącej,
  - oświatowej,
- d) wprowadzono system wpłat do budżetu państwa na wszystkich poziomach JST (mechanizm solidarnościowy wpłat gmin najbogatszych na rzecz gmin najuboższych rozciągnięty został na powiaty i województwa),
- e) wprowadzono mechanizm zachęcający do łączenia się jednostek samorządu terytorialnego (dla gmin powstałych w wyniku połączenia dwóch lub więcej gmin, wskaźnik udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, w okresie 5 lat, począwszy od dnia 1 stycznia roku następującego po roku, w którym podjęto decyzję o połączeniu, jest zwiększony o 5 punktów procentowych, a uzyskane w ten sposób dochody nie wliczane będą do systemu wpłat),
- f) dotacje celowe z budżetu państwa mogą obejmować:
- zadania z zakresu administracji rządowej oraz na inne zadania zlecone ustawami, zadania realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego na mocy porozumień zawartych z organami administracji rządowej,
  - usuwanie bezpośrednich zagrożeń dla bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz usuwanie skutków powodzi i osuwisk ziemnych oraz usuwanie skutków innych klęsk żywiołowych,
  - finansowanie lub dofinansowanie zadań własnych objętych kontraktem wojewódzkim oraz zadań własnych wymienionych w art. 42 ust. 2 Ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego,
  - realizację zadań wynikających z umów międzynarodowych.

Gminy mogą otrzymywać dotacje na zadania objęte mecenatem państwa w dziedzinie kultury.⁵

⁴ Udział gmin we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych na rok 2004 został ustalony zgodnie z art. 89 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Wskaźnik udziału gmin w podatku PIT będzie co roku zwiększany aż do wielkości docelowej, tj. 39,34%.

⁵ Art. 43 Ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego z dnia 13 listopada 2003 roku.

1.15.ZAŁOŻENIA PRZYJĘTE DO PROGNOZY CZĘŚCI FINANSOWEJ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO NA LATA 2004 - 2010

1.15.1.CZYNNIKI MAJĄCE WPŁYW NA GOSPODARKĘ BUDŻETOWĄ I FINANSE

Dochody jednostek samorządu terytorialnego w okresie analizy będą zależały od wielu czynników, które można podzielić na dwie kategorie:

- czynniki wewnętrzne, na które jednostka ma wpływ,
- czynniki zewnętrzne, na które jednostka nie ma wpływu.

Do czynników wewnętrznych należy przede wszystkim baza podatkowa JST.

Czynniki zewnętrzne to przede wszystkim regulacje prawne obowiązujące samorządy. Są to np.:

- ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego,
- ustawa o finansach publicznych (w szczególności limity zadłużenia oraz wydatków na obsługę długu),

Inne zewnętrzne czynniki mogące wpłynąć na sytuację finansową i gospodarczą to lokalne potrzeby społeczne i uwarunkowania gospodarcze regionu.

Istotnym czynnikiem o charakterze zewnętrznym o ogromnym wpływie na finanse Gminy jest ogólna sytuacja gospodarcza kraju.

1.15.2.BAZA PODATKOWA JST

Dochody z podatków i opłat lokalnych zaliczane są do dochodów własnych i stanowią jedno z najważniejszych źródeł dochodów budżetów gmin, wprowadzonych ustawowo i w sposób jednolity na obszarze całego państwa.

W tej grupie dochodów można wyróżnić podatki i opłaty lokalne wymierzone na podstawie ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz pozostałe podatki i opłaty wymierzone na podstawie innych uchwał.

Obecnie możemy mówić o ukształtowaniu się pewnego systemu podatków i opłat lokalnych, w skład, którego wchodzi:

- 1) podatki bezpośrednie: od nieruchomości, od środków transportowych, od spadków i darowizn, rolny, leśny, od posiadania psów,
- 2) pośrednie: podatek od czynności cywilnoprawnych, karta podatkowa, opłaty lokalne o charakterze podatkowym: skarbowe, targowe, miejscowe, administracyjne oraz pozostałe opłaty lokalne, wymierzone na podstawie odrębnych ustaw.

W przypadku podatków bezpośrednich gminy posiadają dość szerokie władztwo podatkowe, dopuszczające kształtowanie elementów konstrukcji tych źródeł dochodów, pozwalające na obniżanie ciężarów obciążeń podatkowych.

W ramach posiadanych uprawnień gminy nie mają wpływu na zakres zwolnień i ulg ustawowych.

Charakterystyczną cechą systemu zasilania budżetów gminnych w środki finansowe pochodzące z podatków i opłat lokalnych jest jego dwoistość. W pierwszym przypadku to właśnie gminy oraz ich organy podatkowe, są upoważnione do wymiaru i poboru należności publicznoprawnych. Do organów gminy należy wówczas wydawanie decyzji w sprawach ulg, odroczeń i umorzeń podatków.

Drugim źródłem zasilania są urzędy skarbowe, które pośredniczą jako poborcy określonej daniny, przekazując ją następnie na konto budżetu konkretnego samorządu.

Urząd skarbowy może udzielać ulg, odroczeń, umarzać i rozkładać na raty podatki: od czynności cywilnoprawnych, od spadków i darowizn oraz karty podatkowej, wyłącznie na wniosek lub za zgodą gminy. Jednak zgoda tego organu na udzielenie szeroko rozumianej ulgi podatkowej nie jest wiążąca dla urzędu skarbowego.

Do najważniejszych podatków i opłat lokalnych, z punktu widzenia finansów gminy należą dochody z podatku od nieruchomości podatku od środków transportowych oraz opłaty miejscowej.

Z podatków i opłat lokalnych największe znaczenie dla budżetu gmin ma podatek od nieruchomości. Podmiotami podatku są osoby fizyczne, prawne oraz jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, które są właścicielami lub samoistnymi posiadaczami nieruchomości albo obiektów budowlanych, niezłączonych trwale z gruntem, lub wieczystymi użytkownikami nieruchomości albo ich części.

Przedmiot podatku stanowią budynki, budowle lub ich części, związane z prowadzeniem działalności gospodarczej (poza rolniczą), grunty nie objęte przepisami o podatku rolnym lub leśnym, grunty objęte tymi przepisami, ale przeznaczone na inną działalność oraz grunty występujące pod jeziorami.

Podatek od nieruchomości ma charakter podatku majątkowego, a podstawę opodatkowania gruntów i budynków stanowi ich powierzchnia bez uwzględnienia ich wartości. Stawki podatku od nieruchomości określa Rada Miasta. Nie mogą one jednakże przekroczyć maksymalnych stawek określonych przez ustawodawcę.

Tabela 18. Maksymalne stawki podatku od nieruchomości w latach 2001 - 2003
(dane w PLN)

Podstawa opodatkowania	2001 r.	2002 r.	2003 r.
budynki mieszkalne lub ich części - od 1 m ² powierzchni użytkowej	0,46	0,49	0,51

budynki lub ich części związane z działalnością gospodarczą inną niż rolnicza lub leśna, z wyjątkiem budynków lub ich części przydzielonych na potrzeby bytowe osób zajmujących lokale mieszkalne, oraz od części budynków mieszkalnych zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej - od 1 m ² powierzchni użytkowej	15,86	16,83	17,31
budynki lub ich części zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym - od 1 m ² powierzchni użytkowej	7,38	7,84	8,06
zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych - od 1 m ² powierzchni użytkowej	-	-	3,46
pozostałe budynki lub ich części - od 1 m ² powierzchni użytkowej	5,29	5,62	5,78
od wartości budowli	2,0%	2,0%	2,0%
grunty związane z działalnością gospodarczą inną niż działalność rolnicza lub leśna, z wyjątkiem związanych z budynkami mieszkalnymi - od 1 m ² powierzchni	0,56	0,60	-
grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, bez względu na sposób zakwalifikowania w ewidencji gruntów i budynków - od 1 m ² powierzchni	-	-	0,62
grunty będące użytkami rolnymi niewchodzącymi w skład gospodarstw rolnych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 1993 r. Nr 94, poz. 431, z 1994 r. Nr 1, poz. 3 i z 1996 r. Nr 91, poz. 409), wykorzystywanych na cele rolnicze - od 1 m ² powierzchni	0,05	0,06	-
grunty pod jeziorami, zajętych na zbiorniki wodne retencyjne lub elektrowni wodnych - od 1 ha powierzchni	3,09	3,28	3,38
grunty pozostałych - od 1 m ² powierzchni	0,08	0,09	0,30

Źródło: Opracowanie Inwest Consulting S.A.

W tabeli 19 przedstawiono porównanie stawek podatku od nieruchomości na rok 2004 określonych przez Ustawę o podatkach i opłatach lokalnych a stawkami przyjętymi na ten rok przez Gminę Miejską Świeradów-Zdrój.

Tabela 19. Porównanie stawek podatku od nieruchomości Miasta Świeradów-Zdrój a maksymalnymi stawkami tego podatku w 2004 roku (dane w PLN)

Podstawa opodatkowania	Stawki wg. Ustawy	Miasto	Miasto/ Ustawa
budynki mieszkalne lub ich części - od 1 m ² powierzchni użytkowej	0,52	0,52	100%

budynki lub ich części związane z działalnością gospodarczą oraz od budynków mieszkalnych lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej - od 1 m2 powierzchni użytkowej	17,42	16,80	96,4%
budynki lub ich części związane z działalnością gospodarczą oraz od budynków mieszkalnych lub ich części zajętych na kręgielnie i korty tenisowe - od 1 m2 powierzchni użytkowej	17,42	8,40	48,2%
budynki lub ich części zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym - od 1 m2 powierzchni użytkowej	8,11	8,11	100%
budynki lub ich części zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych - od 1 m2 powierzchni użytkowej	3,49	3,49	100%
od pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego	5,82	5, 82	100%
od wartości budowli	2,0%	2,0%	100,0%
od wartości budowli służących zaopatrzeniu mieszkańców w wodę	2,0%	1,5%	75,0%
grunty pod jeziorami, zajętych na zbiorniki retencyjne lub elektrownie wodne - od 1 ha powierzchni	3,41	3,41	100%
grunty związane z działalnością gospodarczą bez względu na sposób zakwalifikowania w ewidencji gruntów i budynków zajętych pod kręgielnie i korty tenisowe- od 1 m2 powierzchni	0,63	0,32	50,8%
grunty związane z działalnością gospodarczą bez względu na sposób zakwalifikowania w ewidencji gruntów i budynków - od 1 m2 powierzchni	0,63	0,63	100%
grunty pozostałe, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego - od 1 m2 powierzchni	0,63	0,16	25,4%

Źródło: Opracowanie Inwest Consulting S.A.

Drugim, co do wielkości i znaczenia źródłem dochodów z podatków i opłat lokalnych są środki pochodzące z opłaty miejscowej.

Zgodnie z art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity z 2002 roku Dz. U . nr 9 poz. 84 z późn. zm.) Rada gminy w drodze uchwały określa zasady ustalania i poboru oraz terminy płatności i wysokości stawek, przy czym nie mogą one przekraczać stawek maksymalnych ogłaszanych corocznie w drodze obwieszczenia. W tym samym art. 19 wyróżniona została w pkt b) górna opłata stawki miejscowej i w pkt c) górna stawka opłaty miejscowej w miejscowościach uzdrowiskowych.

Obwieszczenie w sprawie stawek maksymalnych na 2004 roku zostało ogłoszone w Monitorze Polskim nr 51 poz. 804. Górna stawka opłaty miejscowej nie może przekraczać w 2004 roku 1,61 PLN dziennie a w miejscowościach uzdrowiskowych 3,22 PLN dziennie.

Zarządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 25 lipca 1967 roku w sprawie wykazu miejscowości uznanych za uzdrowiska (M.Pz 1967 nr 45 , poz. 228) określa Świeradów-Zdrój jako miejscowość uzdrowiskową.

Dochody z tytułu opłaty miejscowej w poszczególnych latach:

2001 – 116 801 PLN,

2002 – 131 195 PLN,

2003 – 310 666 PLN.

Kolejnym, co do wielkości i znaczenia źródłem dochodów z podatków i opłat lokalnych są środki pochodzące z podatku od środków transportowych.

Opodatkowaniu podatkiem od środków transportowych podlegają:

- 1) samochody ciężarowe o dopuszczalnej masie całkowitej od 3,5 tony i poniżej 12 ton,
- 2) samochody ciężarowe o dopuszczalnej masie całkowitej równej lub wyższej niż 12 ton,
- 3) ciągniki siodłowe i balastowe przystosowane do używania łącznie z naczepą lub przyczepą o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów od 3,5 tony i poniżej 12 ton,
- 4) ciągniki siodłowe i balastowe przystosowane do używania łącznie z naczepą lub przyczepą o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów równej lub wyższej niż 12 ton,
- 5) przyczepy i naczepy, które łącznie z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę całkowitą od 7 ton i poniżej 12 ton, z wyjątkiem związanych wyłącznie z działalnością rolniczą prowadzoną przez podatnika podatku rolnego,
- 6) przyczepy i naczepy, które łącznie z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę całkowitą równą lub wyższą niż 12 ton, z wyjątkiem związanych wyłącznie z działalnością rolniczą prowadzoną przez podatnika podatku rolnego,
- 7) autobusy.

Obowiązek podatkowy w podatku od środków transportowych ciąży na osobach fizycznych i osobach prawnych będących właścicielami środków transportowych. Jako właścicieli traktuje się również jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, na które środek transportowy jest zarejestrowany.

Rada Miasta określa, w drodze uchwały, wysokość stawek podatku od środków transportowych, z tym, że roczna stawka podatku od jednego środka transportu nie może przekroczyć limitów określonych w Ustawie z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. Nr 9, poz. 31 z późniejszymi zmianami). W przypadku nie uchwalenia przez Radę Miasta stawek podatku, stosuje się stawki obowiązujące w roku poprzedzającym rok podatkowy.

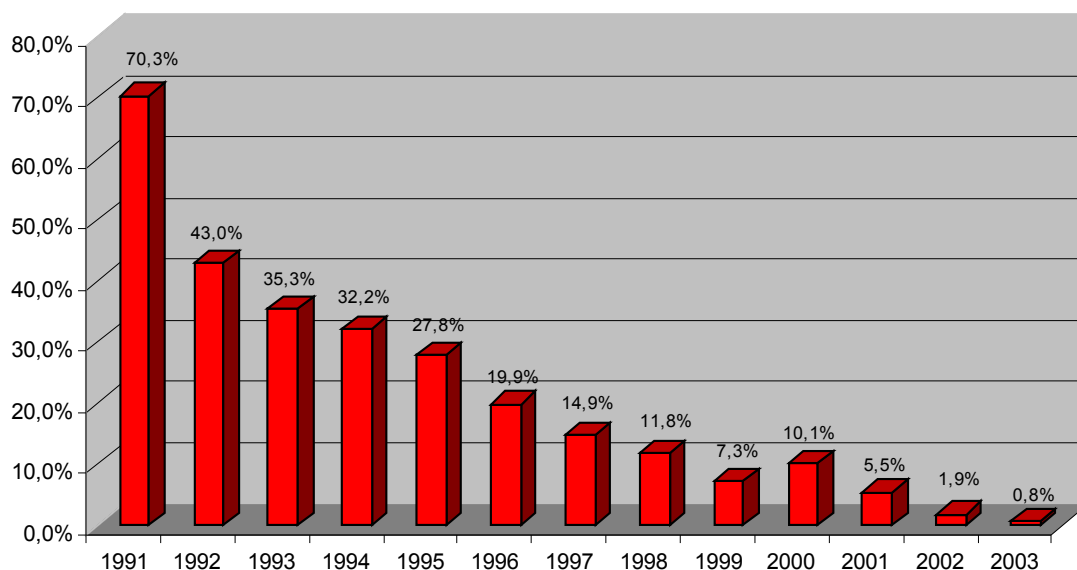
1.15.3.INFLACJA

Z analizy głównych źródeł dochodów i wydatków wynika, iż w dużej mierze wielkości te zmieniają się pod wpływem inflacji.

Proces dezinflacji zapoczątkowany w gospodarce polskiej w 1991 r. i kontynuowany, dzięki prowadzonej polityce fiskalnej i monetarnej, przez kolejne lata doprowadził do ograniczenia dynamiki cen z poziomu 585,8% w 1990 r. do 0,8% w 2003 r.

Na wykresie 1 zamieszczono dane obrazujące zmiany wskaźnika cen i usług konsumpcyjnych w latach 1991 - 2003.

Wykres 1. Średnioroczny wskaźnik wzrostu cen i usług w latach 1991 - 2003

Źródło: Główny Urząd Statystyczny.

W latach 2004 – 2006 poziom inflacji będzie kształtował się pod wpływem stopniowej odbudowy popytu krajowego oraz nadal niskich oczekiwań inflacyjnych determinowanych, m.in. poprzez wysoką stopę bezrobocia i niską realną dynamikę przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej. Celem polityki pieniężnej po 2003 roku jest ustabilizowanie dynamiki cen towarów i usług konsumpcyjnych na poziomie 2,5% z dopuszczalnym przedziałem wahań +/- 1 punkt procentowy.

Celem inflacyjnym w latach 2004 – 2006 będzie dążenie do spełnienia inflacyjnego kryterium konwergencji umożliwiającego przystąpienie Polski do Europejskiej Unii Gospodarczej i Walutowej. Z tego punktu widzenia szacuje się, że prognozowany na ten okres wzrost cen w Polsce nie powinien istotnie przekraczać 3,9%. Przyspieszenie dynamiki cen w latach 2004 - 2005 będzie wynikać z przewidywanego wzrostu dynamiki popytu (w tym m.in. wysokiego przyrostu nakładów brutto na środki trwałe), ze skutków poluznienia polityki pieniężnej oraz z procesu wyrównywania się poziomu cen artykułów rolnych pomiędzy Polską a krajami Unii Europejskiej.

Budując prognozę inflacji w głównej mierze oparto się na następujących dokumentach:

- „Strategia polityki pieniężnej po 2003 roku”, Rada Polityki Pieniężnej, Warszawa, luty 2003,
- „Strategia zarządzania długiem sektora finansów publicznych w latach 2004 - 2006”, gdzie przyjęto następujące wskaźniki inflacji:

Tabela 20. Średnioroczna inflacja na lata 2004 - 2006 zgodnie ze ”Strategią zarządzania długiem sektora finansów publicznych w latach 2004 - 2006”

Ceny	2004 r. prognoza	2005 r. prognoza	2006 r. prognoza
Inflacja średnioroczna	2,2%	2,8%	2,9%

Źródło: Inwest Consulting S.A.

Budowę prognozy rozpoczęto od przyjęcia założenia o konsekwentnej realizacji polityki pieniężnej nakierowanej na stabilizację inflacji i spadek oczekiwań inflacyjnych. Przyjęto, że Narodowy Bank Polski będzie kontynuował politykę zgodnie ze strategią bezpośredniego celu inflacyjnego, która oznacza, że ustabilizowanie inflacji jest priorytetowym celem NBP, a stosowane instrumenty polityki pieniężnej nakierowane są na realizację celu inflacyjnego wyznaczonego przez Radę Polityki Pieniężnej. Główny cel Rady Polityki Pieniężnej zapisany w „Strategii polityki pieniężnej po 2003 roku” zakłada utrzymanie inflacji na poziomie 2,5% +/- 1 punkt procentowy po 2003 roku.

Wykorzystując przytoczone publikacje przyjęto, że inflacja w latach 2005 - 2010 będzie wynosiła jak w tabeli 21.

Tabela 21 Prognozowana średnioroczna inflacja na lata 2005 - 2010

2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.
3,0%	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%

Źródło: Inwest Consulting S.A.

1.15.4.PRODUKT KRAJOWY BRUTTO

Analiza kształtowania się dochodów pochodzących z tytułu udziałów Gminy w podatkach dochodowych od osób fizycznych i prawnych stanowiących dochód budżetu państwa wykazała, że jednym z czynników mogących mieć wpływ na dochody z tego tytułu jest wzrost Produktu Krajowego Brutto.

Kumulacja negatywnych konsekwencji restrykcyjnej polityki gospodarczej realizowanej w latach 1999 - 2000 nastąpiła w 2001 r. Na tę sytuację nałożył się również niekorzystny wpływ czynników zewnętrznych, wskutek czego tempo wzrostu PKB w 2001 r. wyniosło 1,0%, przy czym w IV kwartale 2001 r. wzrost PKB wyniósł zaledwie 0,2%.

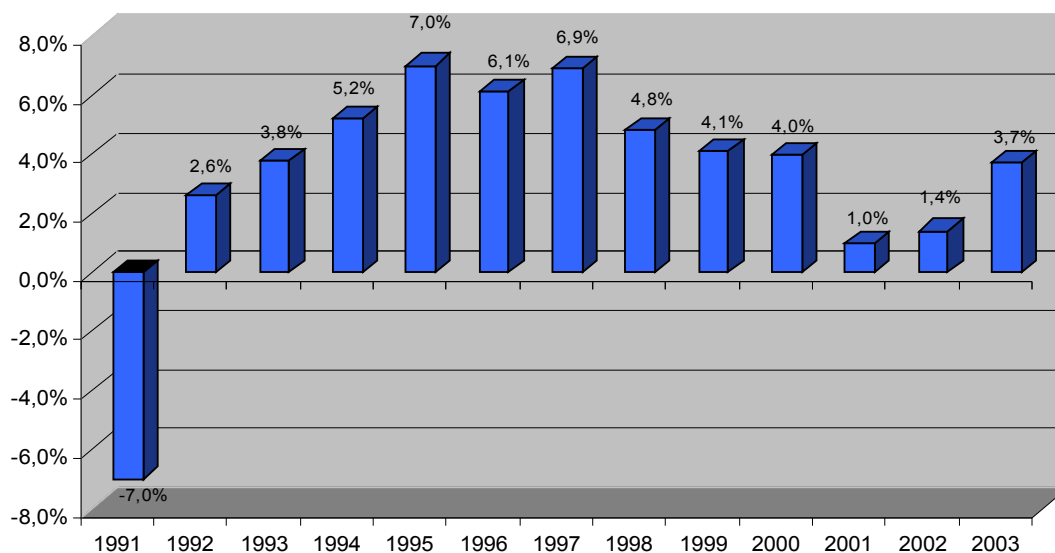
Mimo pewnego rozluźnienia restrykcyjności polityki gospodarczej należy oczekiwać, że odwrócenie negatywnych tendencji w zakresie popytu krajowego będzie miało ograniczony rozmiar.

W okresie czterech kwartałów 2003 roku PKB wzrósł o 3,7% (odpowiednio w czterech kwartałach 2002 roku PKB wzrósł o 1,4%). Determinantem wzrostu PKB będzie głównie popyt krajowy, gdyż wkład eksportu netto we wzroście będzie neutralny.

„Strategia zarządzania długiem sektora finansów publicznych w latach 2004 - 2006” zawiera prognozę, iż tempo wzrostu gospodarczego w latach 2004 - 2006 wyniesie od 5,0% do 5,6%.

Na wykresie 2 zamieszczone zostały informacje na temat dynamiki zmian PKB w Polsce w latach 1991 - 2003.

Wykres 2. Zmiany PKB w Polsce w latach 1991 - 2003

Źródło: Główny Urząd Statystyczny.

Dynamika wzrostu gospodarczego w krótkim okresie może odchyłać się od długofalowej ścieżki wzrostu gospodarczego, zarówno poniżej, jak też powyżej jej poziomu. Oczekiwania konsumentów i inwestorów oraz sytuacja gospodarcza u naszych głównych partnerów

handlowych decyduje o kierunku i sile odchylania się wzrostu gospodarczego od długofalowej tendencji.

Na podstawie przytoczonych informacji przyjęto ostrożną prognozę PKB na lata 2004 – 2010 na poziomie 4,0%.

1.16. RODZAJE RYZYKA TOWARZYSZĄCEGO FUNKCJONOWANIU JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

W trakcie realizacji długoterminowego planu finansowego na lata 2004 - 2010 należy uwzględnić możliwe wystąpienie zagrożeń utrudniających osiągnięcie zamierzonych celów. Zagrożenia te generują ryzyka towarzyszące funkcjonowaniu jednostek samorządu terytorialnego.

Ryzyko istotnej zmiany politycznej w organach Miasta

Radni - członkowie podstawowego organu stanowiącego Miasta - wybierani są w wyborach powszechnych przez wszystkich mieszkańców Gminy. Dlatego też na decyzje ekonomiczne oraz finansowe podejmowane przez jednostkę mogą wpływać czynniki polityczne i społeczne.

Ryzyko pogorszenia sytuacji samorządów na skutek zwiększenia ich zadań

Realizacja nowych zadań wiąże się ze zwiększonymi nakładami środków finansowych na bieżące funkcjonowanie. W ślad za nowymi zadaniami powinny być przekazywane środki na ich finansowanie. Jak pokazuje praktyka bardzo często wydatki na przekazywane zadania są niedoszacowane przez państwo. Przykładem jest wprowadzenie nowego systemu wynagradzania nauczycieli wynikającego ze znowelizowanej ustawy „Karta Nauczyciela”, które miało szczególny wpływ na sytuację finansową jednostek samorządu terytorialnego w 2000 roku. Okazało się, iż zaplanowane w części oświatowej subwencji ogólnej środki na wdrożenie nowego systemu wynagradzania nauczycieli były niewystarczające w stosunku do faktycznych potrzeb wynikających ze znowelizowanej w 2000 roku ustawy „Karta Nauczyciela”. W efekcie jednostki podejmują się dofinansowania nowych zadań kosztem ograniczenia wydatków na inne dziedziny działalności lub też zaciągając dodatkowe zobowiązania.

Ryzyko instytucjonalne

Związane jest z możliwością wprowadzenia zmian regulacji prawnych i podatkowych mających bezpośredni wpływ na kształtowanie się poziomu dochodów jednostek samorządu terytorialnego.

Ryzyko niestabilności gospodarczej i politycznej

Wiąże się z pogorszeniem ogólnej sytuacji gospodarczej kraju lub regionu, wzrostu inflacji oraz bezrobocia. W rezultacie zjawiska te wpływają na dochody czerpane z podatków i opłat.

Ryzyko braku zakładanych źródeł finansowania

Występuje w przypadku finansowania długookresowych inwestycji środkami obcymi np. z funduszy pomocowych.

Ryzyko przeszacowania dochodów budżetu

Dochody Miasta w znacznej części pochodzą z udziału w podatkach państwowych, ściąganych przez państwową administrację podatkową oraz z podatków lokalnych, których górne limity ustalane są przez Ministra Finansów. Zmiany stawek podatkowych podatku dochodowego od osób prawnych oraz podatku dochodowego od osób fizycznych lub nieodpowiadające zmianie inflacji waloryzacje limitów w podatku od nieruchomości, stosowanie ulg bądź zwolnień w podatkach państwowych, prowadzić mogą do obniżenia realnego poziomu dochodów Miasta. Przygotowywanie budżetu od strony dochodów może opierać się na zbyt optymistycznych założeniach (np. co do wpływów z tytułu sprzedaży mienia). W rezultacie niższe wpływy przy ustalonych wyższych wydatkach skutkują powstaniem deficytu budżetowego, co może doprowadzić do zaburzeń płynności.

W dniu 13 listopada 2003 roku została uchwalona nowa Ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, która zaczęła obowiązywać od 1 stycznia 2004. Ustawa ta zmieniła w sposób znaczący system dochodów jednostek samorządu terytorialnego. Nie można jednak w sposób dokładny przewidzieć w praktyce wszystkich skutków wywołanych tymi zmianami.

Ryzyko nadzwyczajnego zwiększenia wydatków budżetu

Jednostki tworzą rezerwy na nieprzewidziane w budżecie wydatki. Może się okazać, że wystąpi nieplanowany wzrost wydatków przekraczający poziom utworzonej rezerwy (np. związanych z klęską żywiołową). Wówczas pokrycie tych wydatków może nastąpić poprzez zmniejszenie innych wydatków lub też zwiększenie zadłużenia.

Ryzyko kursowe

Występuje w przypadku jednostek, które zaciągnęły zobowiązania indeksowane do walut obcych.

Ryzyko stóp procentowych

Obligacje i kredyty oprocentowane są według zmiennej stawki związanej z rentownością 52-tygodniowych bonów skarbowych lub według zmiennej stawki WIBOR, które zmieniają się zarówno w ciągu każdego roku, jak i w poszczególnych latach.

Na ustalenie rentowności bonów skarbowych i wielkości stawek WIBOR pośredni wpływ ma poziom inflacji, dlatego też samorząd powinien wziąć pod uwagę ryzyko związane ze zmianami inflacyjnymi. Zmniejszenie poziomu inflacji powodować może zmniejszenie poziomu rentowności

bonów skarbowych i WIBOR-u, i tym samym będzie wywierać wpływ na poziom obsługi zadłużenia.

GOSPODARKA FINANSOWA GMINY W LATACH 2001 - 2003

1.17.WYKONANIE BUDŻETÓW GMINY MIEJSKIEJ ŚWIERADÓW-ZDRÓJ W LATACH 2001 - 2003

Z danych przedstawionych przez jednostkę w rocznych sprawozdaniach z wykonania budżetów wynika, że w 2001 roku jednostka pierwotnie planowała dochody w wysokości 7 428 802 PLN, natomiast wydatki w wysokości 7 076 702 PLN oraz wynikający z tych wielkości wynik w wysokości 352 100 PLN. W trakcie zmian dokonywanych w ciągu roku planowane dochody ukształtowały się na poziomie 8 321 836 PLN, wydatki w wysokości 7 939 952 PLN, a planowany wynik wyniósł 381 884 PLN.

W trakcie realizacji swoich zadań w 2001 r., jednostka faktycznie osiągnęła dochody ogółem w kwocie 7 543 182 PLN, co stanowiło 101,5% pierwotnego planu oraz 90,6% kwot zaplanowanych ostatecznie na ten rok. Wydatki zostały w tym okresie zrealizowane w wysokości 7 651 281 PLN, tj. 108,1% planu pierwotnego i 96,4% ostatecznego planu rocznego. W rezultacie Gmina Miejska Świeradów-Zdrój osiągnęło wynik w postaci deficytu w wysokości -108 099 PLN.

Tabela 22. Zbiornicze dane dotyczące wykonania budżetu w 2001 r. (dane w PLN)

Wyszczególnienie	Plan na 2001 r.		Wykonanie na 31.12	%	%
	Plan na 1.01.	Plan na 31.12.		Wykonania (4:2)	Wykonania (4:3)
1	2	3	4	5	6
DOCHODY OGÓŁEM	7 428 802	8 321 836	7 543 182	101,5%	90,6%
WYDATKI OGÓŁEM	7 076 702	7 939 952	7 651 281	108,1%	96,4%
WYNIK	352 100	381 884	-108 099	-	-

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetu za 2001 r.

Z danych dotyczących rocznego sprawozdania z wykonania budżetu za 2002 rok wynika, że jednostka pierwotnie planowała dochody w wysokości 8 759 971 PLN, natomiast wydatki w wysokości 8 697 871 PLN oraz wynikający z tych wielkości wynik w postaci nadwyżki w wysokości 62 100 PLN. W trakcie zmian dokonywanych w ciągu roku ostateczny plan dochodów wyniósł 10 785 733 PLN, plan wydatków 10 798 633 PLN, a wynikający z tych wielkości wynik w postaci deficytu w wysokości 12 900 PLN.

W trakcie realizacji swoich zadań w 2002 r., jednostka faktycznie osiągnęła dochody ogółem w kwocie 9 821 059 PLN, co stanowiło 112,1% pierwotnego planu oraz 91,1% kwot zaplanowanych ostatecznie na ten rok. Wydatki zostały w tym okresie zrealizowane w wysokości 10 159 946 PLN, tj. 116,8% planu pierwotnego i 94,1% ostatecznego planu rocznego. W rezultacie Gmina Miejska Świeradów-Zdrój osiągnęło wynik w postaci deficytu w wysokości 338 887 PLN.

Tabela 23. Zbiornic dane dotyczące wykonania budżetu w 2002 r. (dane w PLN)

Wyszczególnienie	Plan na 2002 r.		Wykonanie na 31.12	% Wykonania (4:2)	% Wykonania (4:3)
	Plan na 1.01.	Plan na 31.12.			
1	2	3	4	5	6
DOCHODY OGÓŁEM	8 759 971	10 785 733	9 821 059	112,1%	91,1%
WYDATKI OGÓŁEM	8 697 871	10 798 633	10 159 946	116,8%	94,1%
WYNIK	62 100	-12 900	-338 887	-	-

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetu za 2002 r.

Zgodnie z danymi dotyczącymi budżetu na 2003 rok wynika, że jednostka pierwotnie planowała dochody w wysokości 10 321 237 PLN, a wydatki w wysokości 9 992 737 PLN oraz wynikający z tych wielkości wynik w postaci nadwyżki w wysokości 328 500 PLN. Po zmianach dokonanych w ciągu roku ostateczny plan dochodów wyniósł 11 633 251 PLN, wydatki zaplanowano w kwocie 11 039 751 PLN, a wynikający z tych wielkości wynik w postaci nadwyżki w wysokości 593 500 PLN.

W trakcie realizacji swoich zadań w 2003 r., jednostka faktycznie osiągnęła dochody ogółem w kwocie 11 554 133 PLN, co stanowiło 111,9% pierwotnego planu oraz 99,3% kwot zaplanowanych ostatecznie na ten rok. Wydatki zostały w tym okresie zrealizowane w wysokości 10 704 133 PLN, tj. 107,1% planu pierwotnego i 97,0% ostatecznego planu rocznego. W rezultacie Miasto Świeradów-Zdrój osiągnęło wynik w postaci nadwyżki w wysokości 850 000 PLN.

Tabela 24. Zbiornic dane dotyczące wykonania budżetu w 2003 r. (dane w PLN)

Wyszczególnienie	Plan na 2003 r.		Wykonanie na 31.12	% Wykonania (4:2)	% Wykonania (4:3)
	Plan na 1.01.	Plan na 31.12.			
1	2	3	4	5	6
DOCHODY OGÓŁEM	10 321 237	11 633 251	11 554 133	111,9%	99,3%
WYDATKI OGÓŁEM	9 992 737	11 039 751	10 704 133	107,1%	97,0%
WYNIK	328 500	593 500	850 000	-	-

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetu za 2003 r.

1.18.DOCHODY GMINY MIEJSKIEJ ŚWIERADÓW-ZDRÓJ W LATACH 2001 – 2003

Tabela 25. Dochody Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój według źródeł ich pochodzenia (dane w PLN)

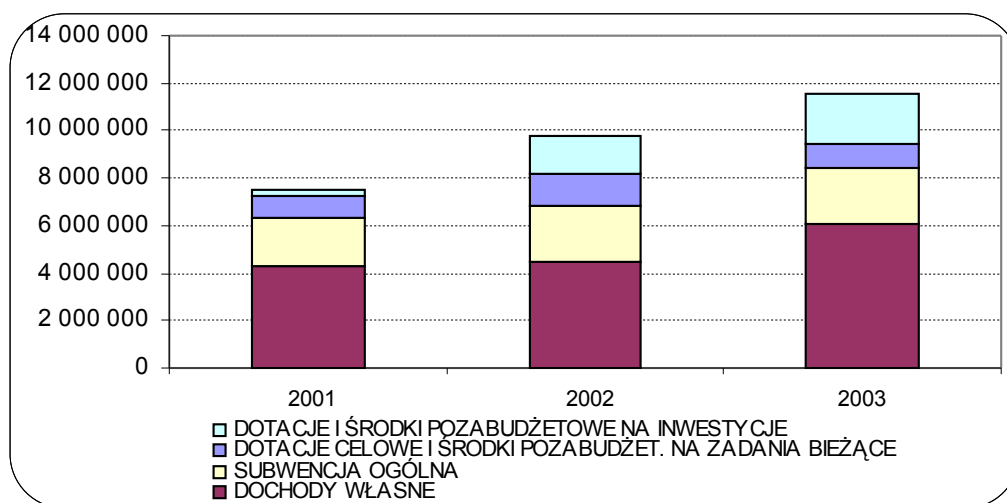
Wyszczególnienie	2001	Struktura	2002	Struktura	2003	Struktura	Wskaźn.	Wskaźn.
	w PLN	W %	w PLN	w %	w PLN	w %	2002/2001	2003/2002
DOCHODY OGÓŁEM	7 543 182	100,0%	9 821 059	100,0%	11 554 133	100,0%	130,2%	117,6%
RAZEM DOCHODY WŁASNE	4 293 505	56,9%	4 504 448	45,9%	6 033 748	52,2%	104,9%	134,0%
podatek dochod. od osób prawnych	248	0,0%	15 872	0,2%	4 954	0,0%	6400,0%	31,2%
podatek dochod. od osób fizycznych	563 602	7,5%	525 662	5,4%	555 111	4,8%	93,3%	105,6%
dochody z majątku	641 485	8,5%	1 226 892	12,5%	2 547 556	22,0%	191,3%	207,6%
w tym: sprzedaż majątku	373 126	4,9%	935 814	9,5%	2 328 176	20,2%	250,8%	248,8%
podatek od nieruchomości	1 804 761	23,9%	1 752 147	17,8%	1 927 422	16,7%	97,1%	110,0%
opłata skarbową	28 718	0,4%	26 149	0,3%	25 668	0,2%	91,1%	98,2%
podatek od środków transportowych	49 984	0,7%	70 987	0,7%	68 062	0,6%	142,0%	95,9%
pozostałe dochody	1 204 707	16,0%	886 739	9,0%	904 975	7,8%	73,6%	102,1%
DOTACJE CELOWE I ŚR. POZABUDŻET.	1 233 285	16,3%	2 995 388	30,5%	3 125 898	27,1%	242,9%	104,4%
na zadania z zakr. administr. rządow.	891 650	11,8%	879 201	9,0%	828 771	7,2%	98,6%	94,3%
w tym: inwestycyjne	90 000	1,2%	0	0,0%	0	0,0%	0,0%	0,0%
na zadania własne	168 681	2,2%	929 450	9,5%	1 281 042	11,1%	551,0%	137,8%
w tym: inwestycyjne	0	0,0%	428 445	4,4%	1 119 112	9,7%	-	261,2%
na zadania real. na podst. porozum. z organami admin. rządowej	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0,0%	0,0%
w tym: inwestycyjne	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0,0%	0,0%
na zadania realiz. na podst. porozum. między jedn. samorządu teryt.	10 585	0,1%	11 273	0,1%	28 588	0,2%	106,5%	253,6%
w tym: inwestycyjne	0	0,0%	0	0,0%	18 154	0,2%	0,0%	-
otrzymane ze źródeł pozabudżetowych	162 369	2,2%	1 175 464	12,0%	987 497	8,5%	723,9%	84,0%
w tym: inwestycyjne	161 132	2,1%	1 175 464	12,0%	987 497	8,5%	729,5%	84,0%
SUBWENCJA OGÓLNA	2 016 392	26,7%	2 321 223	23,6%	2 394 487	20,7%	115,1%	103,2%
część oświatowa	1 697 709	22,5%	2 038 117	20,8%	2 144 652	18,6%	120,1%	105,2%
część podstawowa	36 347	0,5%	2 353	0,0%	3 169	0,0%	6,5%	134,7%
część rekompensująca	282 336	3,7%	280 753	2,9%	246 666	2,1%	99,4%	87,9%

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów Gminy za lata 2001 - 2003 r.

W 2001 roku dochody Świeradowa-Zdroju wykonane zostały w wysokości 7 543 182 PLN. Największy udział w dochodach stanowiły dochody własne – 57,0%. Kolejną pozycję stanowiły subwencje z udziałem 26,7% i dotacje celowe i środki pozabudżetowe 16,3%.

W 2002 roku, w porównaniu z 2001 rokiem wykonane dochody były wyższe o około 30,2%. Przede wszystkim odnotowano wzrost dochodów z dotacji celowych i środków pozabudżetowych o 142,9%. Dochody własne wzrosły o 4,9%, a dochody z subwencji o 15,1%.

Wykres 3. Dochody budżetowe w latach 2001 – 2003 (dane w PLN)

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów Gminy za lata 2001 - 2003 r.

Struktura dochodów w 2002 roku uległa pewnej zmianie. Zmalał udział subwencji do poziomu 23,6% dochodów Gminy. Udział dochodów własnych zmalał do 45,9% dochodów ogółem, a udział dotacji i środków pozabudżetowych wzrósł do 30,5%.

Osiągnięte dochody w 2003 roku są wyższe niż osiągnięte w roku poprzednim o 17,6%. Wzrost dochodów wynikał ze wzrostu dochodów z subwencji o 3,2% oraz dochodów własnych o 34,0%. Dochody z tytułu dotacji celowych i środków pozabudżetowych wzrosły w stosunku do 2002 roku o 4,4%.

W strukturze dochodów w 2003 roku największy udział stanowią dochody własne – 52,2%. Kolejnym źródłem co do wielkości są dochody z dotacji i środków pozabudżetowych – 27,1%.

Struktura dochodów w latach 2001 - 2003 wskazuje, że zadania jednostki finansowane były średnio w 48,3% poprzez transfery z budżetu państwa.

1.19. WYDATKI GMINY MIEJSKIEJ ŚWIERADÓW-ZDRÓJ W LATACH 2001 – 2003

Tabela 26. Dane o wydatkach Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój w latach 2001 – 2003 (dane w PLN)

Wyszczególnienie	2001	Struktura	2002	Struktura	2003	Struktura	Wskaźn.	Wskaźn.
	w PLN	w %	w PLN	w %	w PLN	w %	2002/2001	2003/2002
WYDATKI OGÓŁEM	7 651 281	100,0%	10 159 946	100,0%	10 704 133	100,0%	132,8%	105,4%
WYDATKI MAJĄTKOWE	410 228	5,4%	2 441 071	24,0%	2 722 672	25,4%	595,1%	111,5%
WYDATKI BIEŻĄCE	7 241 053	94,6%	7 718 875	76,0%	7 981 461	74,6%	106,6%	103,4%
wydatki na wynagrodzenia	3 383 727	44,2%	3 305 285	32,5%	3 665 066	34,2%	97,7%	110,9%
dotacje	139 600	1,8%	155 293	1,5%	184 852	1,7%	111,2%	119,0%
wydatki na obsługę długu	272 512	3,6%	196 572	1,9%	154 896	1,4%	72,1%	78,8%
wyd. z tyt. udziel. poręcz. i gwaran.	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0,0%	0,0%
pozostałe wydatki	3 445 214	45,0%	4 061 725	40,0%	3 976 647	37,2%	117,9%	97,9%

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów Gminy za lata 2001 - 2003 r.

W łącznej kwocie wykonanych przez jednostkę wydatków w 2001 roku, wydatki bieżące zostały wykonane w wysokości 7 241 053 PLN (94,6% wydatków ogółem), zaś wydatki majątkowe w wysokości 410 228 PLN tj. 5,4% wydatków ogółem.

W strukturze wydatków bieżących największy udział miały pozostałe wydatki – 47,6% wydatków ogółem następnie wydatki na wynagrodzenia – 46,7% tychże wydatków.

W stosunku do roku 2001 wydatki ogółem w 2002 roku wzrosły o 32,8%. Wydatki majątkowe jednostki wzrosły o 495,1%, zaś na wydatki bieżące jednostka przeznaczyła o 6,6% środków więcej. Uwzględniając strukturę poniesionych wydatków, na wydatki bieżące przeznaczono 76,0% wszystkich środków, a na wydatki majątkowe 24,0% środków finansowych. W grupie wydatków bieżących, największy udział miały pozostałe wydatki – 52,6% wydatków ogółem, następnie wydatki na wynagrodzenia – 42,8% tychże wydatków. Wydatki na dotacje stanowiły 2,0% wydatków ogółem. Wydatki na wynagrodzenia, w porównaniu z rokiem 2001 zmniejszyły się o 2,3%, poziom dotacji wzrósł o 11,2%, zaś pozostałe wydatki wzrosły o 17,9%.

Zrealizowane wydatki w 2003 roku w stosunku do wykonania w 2002 roku wzrosły o 5,4%.

Na wydatki majątkowe jednostka przeznaczyła o 11,5% środków więcej, natomiast na wydatki bieżące 3,4% środków więcej, w porównaniu z rokiem 2002.

Struktura poniesionych wydatków nie uległa znaczącej zmianie, i tak na wydatki bieżące przeznaczono 74,6% wszystkich środków, a na wydatki majątkowe 25,4%.

W strukturze wydatków bieżących, największy udział mają pozostałe wydatki – 49,8% wydatków ogółem, następnie wydatki na wynagrodzenia – 45,9% oraz dotacje – 2,3% tychże wydatków.

Wydatki na wynagrodzenia wzrosły aż o 10,9%, kwota dotacji wzrosła o 19,0%, zaś kwota przeznaczona na pozostałe wydatki spadła o 2,1%.

1.20. WYNIK BUDŻETÓW GMINY MIEJSKIEJ ŚWIERADÓW-ZDRÓJ

W latach 2001 i 2002 jednostka osiągnęła deficyt budżetowy w wysokości odpowiednio 108 099 PLN i 338 887 PLN. W roku 2003 jednostka wypracowała nadwyżkę w wysokości 850 000 PLN. W 2001 roku wielkość deficytu stanowiła 1,4% zrealizowanych dochodów, w roku 2002 3,5%, a w roku 2003 roku nadwyżka stanowiła 7,4% dochodów.

Tabela 27. Dane dotyczące wyników Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój w latach 2001 – 2003 (dane w PLN)

Wyszczególnienie	2001	2002	2003
DOCHODY OGÓŁEM	7 543 182	9 821 059	11 554 133
WYDATKI OGÓŁEM	7 651 281	10 159 946	10 704 133
WYNIK	-108 099	-338 887	850 000
FINANSOWANIE	139 236	344 034	-588 353
Przychody ogółem	291 336	696 134	145 147
z tego:			
kredyty bankowe i pożyczki	0	665 000	140 000
spląty pożyczek udzielonych	0	0	0
nadwyżka z lat ubiegłych	0	0	0
papiery wartościowe	0	0	0
obligacje j.s.t. oraz związków komunal.	0	0	0
prywatyzacja majątku j.s.t.	0	0	0
inne źródła	291 336	31 134	5 147
Rozchody ogółem	152 100	352 100	733 500
z tego:			
spląty kredytów i pożyczek	152 100	352 100	733 500
pożyczki (udzielone)	0	0	0
lokaty w bankach	0	0	0
wykup papierów wartościowych	0	0	0
wykup obligacji samorządowych	0	0	0
inne cele	0	0	0

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów Gminy za lata 2001 - 2003 r.

1.21. WOLNE ŚRODKI GMINY MIEJSKIEJ ŚWIERADÓW-ZDRÓJ

Dla potrzeb oceny siły finansowej j.s.t. stosuje się kategorię „wolnych środków”, która obejmuje dochody ogółem pomniejszone o dotacje na inwestycje oraz o wydatki bieżące (bez wydatków na obsługę długu i wydatków z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji).

Wysokość wolnych środków wskazuje na zdolność j.s.t. do regulowania zobowiązań wynikających z zaciągniętych kredytów i pożyczek, a więc do spląty rat kapitałowych i odsetek, a także na zdolność do samodzielnego finansowania inwestycji.

Tabela 28. Wolne środki Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój w latach 2001 – 2003 (dane w PLN)

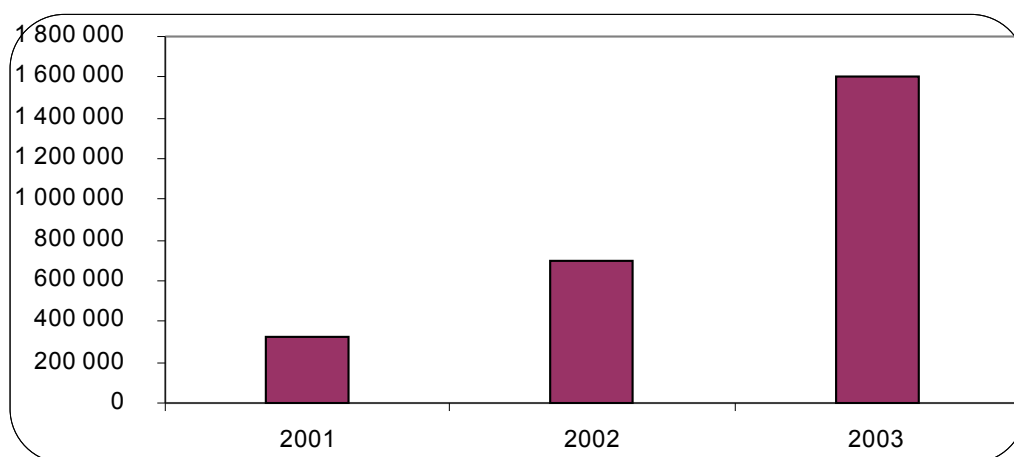
Lp.	Wyszczególnienie	2001	2002	2003
1.	DOCHODY OGÓŁEM	7 543 182	9 821 059	11 554 133
2.	DOTACJE NA INWESTYCJE	251 132	1 603 909	2 124 763
3.	WYDATKI BIEŻĄCE	7 241 053	7 718 875	7 981 461

4.	WYDATKI NA OBSŁUGĘ DŁUGU	272 512	196 572	154 896
5.	WOLNE ŚRODKI [1-2-3+4]	323 509	694 847	1 602 805

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów Gminy za lata 2001 - 2003 r.

W latach 2001 – 2003 poziom wolnych środków kształtował się na poziomie od około 0,3 mln do 1,6 mln PLN.

Wykres 4. Kształtowanie się wolnych środków Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój w latach 2001 – 2003 (dane w PLN)

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów Gminy za lata 2001 - 2003 r .

Kwota, którą Gmina mogła w 2001 roku przeznaczyć na pokrycie wydatków na spłatę zadłużenia (odsetki + kapitał od zaciągniętych kredytów, pożyczek czy wyemitowanych obligacji), a następnie na realizację inwestycji wyniosła 323 509 PLN, co stanowiło 4,4% dochodów (bez uwzględnienia dotacji i środków pozabudżetowych na inwestycje) jakie Gmina Świeradów-Zdrój otrzymała w tym okresie.

W 2002 roku wielkość wolnych środków wyniosła 694 847 PLN, co stanowiło 8,5% dochodów (bez uwzględnienia dotacji i środków pozabudżetowych na inwestycje) otrzymanych przez Gminę.

Kwota wolnych środków wygospodarowanych w 2002 roku była wyższa o 114,8% w porównaniu ze środkami wygospodarowanymi w 2001 roku.

W 2003 roku wielkość wolnych środków wyniosła 1 602 805 PLN, co stanowiło 17,0% dochodów uzyskanych (bez uwzględnienia dotacji i środków pozabudżetowych na inwestycje) przez Gminę.

Kwota wolnych środków wygospodarowanych w 2003 roku była wyższa o 130,7% w porównaniu ze środkami wygospodarowanymi z tego tytułu w 2002 roku.

**WIELOLETNI PLAN FINANSOWY – PROGNOZY BUDŻETOWE NA LATA 2004
- 2010**

1.22.DOCHODY

Według Ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego na rok 2004 z dnia 13 listopada 2003 r. (zgodnie z art. 4 i art. 7) źródłami dochodów gminy są:

1) wpływy z podatków:

- a) od nieruchomości,
- b) rolnego,
- c) leśnego,
- d) od środków transportowych,
- e) dochodowego od osób fizycznych, opłacanego w formie karty podatkowej,
- f) od posiadania psów,
- g) od spadków i darowizn,
- h) od czynności cywilnoprawnych,

2) wpływy z opłat:

- a) skarbowej,
  - b) targowej,
  - c) miejscowej,
  - d) administracyjnej,
  - e) eksploatacyjnej - w części określonej w ustawie z dnia 4 lutego 1994 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. Nr 27, poz. 96, z późn. zm.),
  - f) innych stanowiących dochody gminy, uiszczanych na podstawie odrębnych przepisów,
- 3) dochody uzyskiwane przez gminne jednostki budżetowe oraz wpłaty od gminnych zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych gminnych jednostek budżetowych,
- 4) dochody z majątku gminy,
- 5) spadki, zapisy i darowizny na rzecz gminy,
- 6) dochody z kar pieniężnych i grzywien określonych w odrębnych przepisach,
- 7) 5,0% dochodów uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej,
- 8) odsetki od pożyczek udzielanych przez gminę, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej,
- 9) odsetki od nieterminowo przekazywanych należności stanowiących dochody gminy,
- 10) odsetki od środków finansowych gromadzonych na rachunkach bankowych gminy, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej,
- 11) dotacje z budżetów innych jednostek samorządu terytorialnego,
- 12) inne dochody należne gminie na podstawie odrębnych przepisów,
- 13) udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa, w wysokości:

- 35,72%⁶ wpływów z podatku dochodowego od osób fizycznych, zamieszkałych na terenie gminy,
- 6,71% wpływów z podatku dochodowego od osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej, posiadających siedzibę na terenie gminy,
- 14) subwencja ogólna składająca się z części:
  - wyrównawczej,
  - równoważącej,
- 15) subwencja oświatowa.

Prognoza dochodów na lata 2004 - 2010 została oparta o Ustawę o dochodach jednostek samorządu terytorialnego z dnia 13 listopada 2003 r.

W tabeli 29 przedstawiono przyjęte założenia odnośnie kształtowania się poszczególnych pozycji dochodów. Pojawienie się „0%” w poszczególnych miejscach oznacza, że dana kwota nie wzrasta ani nie spada o ten wskaźnik. Pojawienie się wielkości większej lub mniejszej od „0%” oznacza, że o tyle procent wskaźnika PKB (podanego na str. 68), wskaźnika inflacji (podanego na str. 67) lub wartości stałej wzrośnie lub spadnie kwota w kolejnym roku w porównaniu z rokiem poprzednim.

Ze względu na swój charakter i znaczenie dla budżetu Miasta dochody z majątku zostały wyłączone z poniższej tabeli i scharakteryzowane osobno.

Tabela 29. Założenia kształtowania się poszczególnych pozycji dochodów Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój

DOCHODY	Założenia wzrostu		
	2005 – 2010		
	stały	% PKB	% inflacji
Podatek rolny oraz leśny			
wzrost	0%	0%	100%
Podatek od nieruchomości⁷			
wzrost	3%	0%	0%
Podatek od środków transportowych			
wzrost	0%	0%	100%
Opłata miejscowa			
wzrost	0%	0%	100%
cd. - DOCHODY	stały	% PKB	% inflacji
Wpływy z opłaty administracyjnej			
wzrost	0%	0%	100%
Podatek od spadków i darowizn			

⁶ Udział gmin we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych na rok 2004 został ustalony zgodnie z art. 89 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Wskaźnik udziału gmin w podatku PIT będzie co roku zwiększany aż do wielkości docelowej, tj. 39,34%.

⁷ W roku 2005 założono dochód z tego tytułu w wysokości 2 400 000 PLN, w roku 2005 2 472 000 PLN. Bazą do dalszych prognoz jest rok 2007, na który założono dochód z tego tytułu w wysokości 2 616 160 PLN.

	wzrost	0%	0%	100%
Wpływy z karty podatkowej				
	wzrost	0%	0%	0%
Opłata skarbową				
	wzrost	0%	0%	100%
Odsetki karne (należności)				
	wzrost	0%	0%	0%
Opłaty eksploatacyjne				
	wzrost	0%	0%	100%
Podatek od czynności cywilnoprawnych				
	wzrost	0%	0%	100%
Wpływy z opłat za zarząd i wieczyste użytkowanie nieruchomości				
	wzrost	0%	0%	100%
Wpływy z opłaty targowej				
	wzrost	0%	0%	100%
Udział w podatkach budżetu państwa				
pod. doch. os. fizycznych ⁸				
	wzrost	0%	0%	100%
pod. doch. os. prawnych				
	wzrost	0%	0%	100%
Dochody z majątku Gminy				
dzierżawa, najem, czynsz, leasing				
	wzrost	0%	0%	100%
dywidendy, sprzedaż				
	wzrost	0%	0%	0%
Pozostałe odsetki (odsetki od środków na rachunkach bankowych)				
	wzrost	0%	0%	0%
Pozostałe dochody				
Grzywny i kary pieniężne				
	wzrost	0%	0%	0%
Zezwolenia na sprzedaż alkoholu				
	wzrost	0%	0%	0%
Wpływy z usług				
	wzrost	0%	0%	0%
Różne opłaty				
	wzrost	0%	0%	100%
Inne dochody				
	wzrost	3%	0%	0%
Subwencje z budżetu państwa⁹				
cd. - DOCHODY		stały	% PKB	% inflacji
Subwencja wyrównawcza				
	wzrost	0%	0%	0%
Subwencja równoważąca				
	wzrost	0%	0%	0%
Subwencja oświatowa				
(subwencja jako procent wydatków osob. w oświacie) wzrost		-	-	-

⁸ W roku 2005 założono dochód z tego tytułu w wysokości 997 776 PLN. Bazą do dalszych prognoz jest rok 2006, na który założono dochód z tego tytułu w wysokości 1 102 289 PLN

⁹ Wielkość części oświatowej subwencji ogólnej w poszczególnych latach stanowić będzie 96% sumy wydatków osobowych z działu 801 i 854 planowanych do poniesienia w danym roku.

Dotacje celowe z budżetu państwa			
Zadania zlecone i powierzone			
wzrost	0%	0%	0%
Zadania własne			
wzrost	0%	0%	0%
Środki na dofinansowanie zadań Miasta ze źródeł pozabudżetowych			
wzrost	0%	0%	0%

Źródło: Opracowanie Urzędu Miasta Świeradów-Zdrój oraz Inwest Consulting S.A.

Dochody z majątku Miasta

Dochody te mogą pochodzić ze sprzedaży majątku Miasta, najmu, dzierżawy oraz eksploatacji (działalności gospodarczej - co zostało uregulowane między innymi w ustawie 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz.U. z 1997 r. nr 9, poz. 43 ze zmianami) i w ustawie z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2000 r. nr 46, poz. 543 ze zmianami)).

Dochody z tego tytułu uzależnione są głównie od trzech czynników:

- od charakteru polityki sprzedaży prowadzonej przez władze Miasta,
- od atrakcyjności majątku przeznaczonego na sprzedaż (dzierżawę czy eksploatację) w przyszłości,
- od zainteresowania potencjalnych nabywców i dzierżawców sprzedawanym (dzierżawionym) majątkiem i związanym z tym popytem oraz możliwymi do uzyskania cenami.

Założono, że w 2005 roku dochody z najmu, dzierżawy oraz eksploatacji wyniosą 95 800 PLN. Tę wielkość przyjęto za bazę do prognozowania dochodów z tego tytułu na kolejne lata.

W oparciu o kształtowanie się dochodów w latach poprzednich założono, że wielkość planowanych dochodów z tych źródeł w okresie prognozy będzie wzrastać o wskaźnik inflacji.

Do prognozowania dochodów ze sprzedaży majątku przyjęto następujący stan posiadania nieruchomości (mieszkania) i gruntów możliwych do sprzedaży przez Miasto w ciągu najbliższych sześciu lat:

rok 2005 – 1 570 000 PLN, rok 2006 – 1 400 000 PLN, rok 2007 – 1 500 000 PLN, rok 2008 – 1 400 000 PLN, rok 2009 – 1 200 000 PLN, rok 2010 – 1 200 000 PLN.

Tabela 30. Dochody budżetowe w latach 2001 - 2003 oraz ich projekcje na lata 2004 – 2010 (dane w PLN)

DOCHODY	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Podatki i opłaty lokalne	2 550 562	2 378 561	2 693 331	3 322 400	3 409 000	3 509 170	3 682 345	3 790 715	3 902 337	4 017 307
<i>Podatek rolny oraz leśny</i>	<i>12 678</i>	<i>11 549</i>	<i>14 409</i>	<i>14 000</i>	<i>17 000</i>	<i>17 510</i>	<i>18 035</i>	<i>18 576</i>	<i>19 134</i>	<i>19 708</i>
<i>Podatek od nieruchomości</i>	<i>1 804 761</i>	<i>1 752 147</i>	<i>1 927 422</i>	<i>2 420 000</i>	<i>2 400 000</i>	<i>2 472 000</i>	<i>2 616 160</i>	<i>2 694 645</i>	<i>2 775 484</i>	<i>2 858 749</i>
<i>Podatek od środków transportowych</i>	<i>49 984</i>	<i>70 987</i>	<i>68 062</i>	<i>73 000</i>	<i>75 000</i>	<i>77 250</i>	<i>79 568</i>	<i>81 955</i>	<i>84 413</i>	<i>86 946</i>
<i>Opłata miejscowa</i>	<i>116 801</i>	<i>131 195</i>	<i>310 666</i>	<i>400 000</i>	<i>500 000</i>	<i>515 000</i>	<i>530 450</i>	<i>546 364</i>	<i>562 754</i>	<i>579 637</i>
<i>Wpływy z opłaty administracyjnej</i>	<i>5 990</i>	<i>5 380</i>	<i>7 555</i>	<i>7 500</i>	<i>10 000</i>	<i>10 300</i>	<i>10 609</i>	<i>10 927</i>	<i>11 255</i>	<i>11 593</i>
<i>Podatek od spadków i darowizn</i>	<i>6 136</i>	<i>11 388</i>	<i>38 083</i>	<i>27 000</i>	<i>40 000</i>	<i>41 200</i>	<i>42 436</i>	<i>43 709</i>	<i>45 020</i>	<i>46 371</i>
<i>Wpływy z karty podatkowej</i>	<i>18 840</i>	<i>12 890</i>	<i>10 129</i>	<i>11 000</i>	<i>10 000</i>	<i>10 000</i>	<i>10 000</i>	<i>10 000</i>	<i>10 000</i>	<i>10 000</i>
<i>Opłata skarbową</i>	<i>28 718</i>	<i>26 149</i>	<i>25 668</i>	<i>25 000</i>	<i>26 000</i>	<i>26 780</i>	<i>27 583</i>	<i>28 411</i>	<i>29 263</i>	<i>30 141</i>
<i>Odsetki karne (należności) (091)</i>	<i>260 963</i>	<i>80 162</i>	<i>63 152</i>	<i>60 000</i>	<i>60 000</i>	<i>60 000</i>	<i>60 000</i>	<i>60 000</i>	<i>60 000</i>	<i>60 000</i>
<i>Opłaty eksploatacyjne</i>	<i>345</i>	<i>70</i>	<i>8 571</i>	<i>20 000</i>	<i>12 000</i>	<i>12 360</i>	<i>12 731</i>	<i>13 113</i>	<i>13 506</i>	<i>13 911</i>
<i>Podatek od czynności cywilnoprawnych</i>	<i>67 298</i>	<i>67 259</i>	<i>100 069</i>	<i>100 000</i>	<i>74 000</i>	<i>76 220</i>	<i>78 507</i>	<i>80 862</i>	<i>83 288</i>	<i>85 786</i>
<i>Wpływy z opłat za zarząd i wieczyste użytkowanie nieruchomości</i>	<i>175 553</i>	<i>203 749</i>	<i>117 605</i>	<i>162 900</i>	<i>140 000</i>	<i>144 200</i>	<i>148 526</i>	<i>152 982</i>	<i>157 571</i>	<i>162 298</i>
<i>Wpływy z opłaty targowej</i>	<i>2 495</i>	<i>5 636</i>	<i>1 940</i>	<i>2 000</i>	<i>45 000</i>	<i>46 350</i>	<i>47 741</i>	<i>49 173</i>	<i>50 648</i>	<i>52 167</i>
Udział w podatkach budżetu państwa	563 850	541 534	560 065	752 032	1 029 776	1 135 249	1 169 306	1 204 386	1 240 517	1 277 733
pod. doch. od osób fizycznych	563 602	525 662	555 111	750 032	997 776	1 102 289	1 135 358	1 169 418	1 204 501	1 240 636
pod. doch. od osób prawnych	248	15 872	4 954	2 000	32 000	32 960	33 949	34 967	36 016	37 097
Dochody jednostek budżetowych	7 534	306	86 395	0	0	0	0	0	0	0
Dochody z majątku gminy	465 932	1 023 143	2 429 951	1 769 300	1 665 800	1 498 674	1 601 634	1 504 683	1 307 824	1 311 058
Dzierżawa, najem, czynsz, leasing	54 394	36 201	42 512	95 200	95 800	98 674	101 634	104 683	107 824	111 058
Dywidendy, sprzedaż	411 538	986 942	2 387 439	1 674 100	1 570 000	1 400 000	1 500 000	1 400 000	1 200 000	1 200 000
Odsetki od środków na rachunkach bankowych (092)	63 950	29 816	17 686	12 500	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Pozostałe dochody	641 677	531 088	246 320	430 694	418 379	421 099	423 901	426 787	429 760	432 822
c.d. DOCHODY	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Grzywny i kary pieniężne	1 254	0	96	1 000	700	700	700	700	700	700
Zezwolenia na sprzedaż alkoholu	125 168	156 113	146 659	145 000	153 000	153 000	153 000	153 000	153 000	153 000

Wpływy z usług	377 886	349 290	59 091	29 090	174 000	174 000	174 000	174 000	174 000	174 000
Różne opłaty (069,059,040)	23 986	18 307	29 073	35 018	33 000	33 990	35 010	36 060	37 142	38 256
Inne dochody	113 383	7 378	11 401	220 586	57 679	59 409	61 192	63 027	64 918	66 866
Subwencje z budżetu państwa	2 016 392	2 321 223	2 394 487	2 421 605	2 654 886	2 735 029	2 809 780	2 886 773	2 966 076	3 047 758
Subwencja podstawowa	36 347	2 353	3 169	0	0	0	0	0	0	0
Subwencja oświatowa	1 697 709	2 038 117	2 144 652	2 147 106	2 411 543	2 491 686	2 566 437	2 643 430	2 722 733	2 804 415
Subwencja rekompensująca	282 336	280 753	246 666	9 947	0	0	0	0	0	0
Subwencja wyrównawcza	0	0	0	135 833	11 452	11 452	11 452	11 452	11 452	11 452
Subwencja równoważąca	0	0	0	128 719	231 891	231 891	231 891	231 891	231 891	231 891
Dotacje celowe z budżetu państwa	970 331	1 380 206	990 701	1 193 162	1 599 497	1 599 497	1 599 497	1 599 497	1 599 497	1 599 497
Zadania zlecone i powierzone	801 650	879 201	828 771	1 089 920	1 426 497	1 426 497	1 426 497	1 426 497	1 426 497	1 426 497
Zadania własne gminy	168 681	501 005	161 930	103 242	173 000	173 000	173 000	173 000	173 000	173 000
Środki na dofinansowanie zadań gmin ze źródeł pozabudżetowych (f.c.,j.s.t.)	11 822	11 273	10 434	15 436	2 985	2 985	2 985	2 985	2 985	2 985
Środki na inwestycje	251 132	1 603 909	2 124 763	16 540	9 191 960	3 395 645	0	0	0	0
z budżetu państwa (dotacje)	90 000	428 445	1 119 112	8 000	15 000	0	0	0	0	0
ze źródeł pozabudżetowych	161 132	1 175 464	1 005 651	8 540	9 176 960	3 395 645	0	0	0	0
DOCHODY RAZEM	7 543 182	9 821 059	11 554 133	9 933 669	19 977 283	14 302 348	11 294 449	11 420 826	11 453 995	11 694 160

Źródło: Opracowanie Urzędu Miasta Świeradów-Zdrój oraz Inwest Consulting S.A.

*) Dotacje z funduszy celowych na zadania bieżące, dotacje celowe na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego, otrzymane ze źródeł pozabudżetowych na zadania bieżące.

1.23.WYDATKI

Wydatki Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój związane są z realizacją zadań, do których należą zgodnie z art. 6 ustawy o samorządzie gminnym wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, niezastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów oraz z realizacją zadań, do których należą zgodnie z art. 7 ustawy o samorządzie gminnym zadania własne zaspakajające zbiorowe potrzeby wspólnoty. W szczególności zadania własne obejmują sprawy:

- ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej,
- gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego,
- wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz,
- lokalnego transportu zbiorowego,
- ochrony zdrowia,
- pomocy społecznej, w tym ośrodków i zakładów opiekuńczych,
- gminnego budownictwa mieszkaniowego,
- edukacji publicznej,
- kultury, w tym bibliotek Miejskich i innych placówek upowszechniania kultury,
- kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych,
- targowisk i hal targowych,
- zieleni gminnej i zadrzewień,
- cmentarzy gminnych,
- porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej,
- utrzymania gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych,
- polityki prorodzinnej, w tym zapewnienia kobietom w ciąży opieki socjalnej, medycznej i prawnej,
- wspierania i upowszechniania idei samorządowej,
- promocji gminy,
- współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- współpracy ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw.

Ustawy mogą nakładać na gminę obowiązek wykonywania zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, a także z zakresu organizacji przygotowań i przeprowadzenia wyborów powszechnych oraz referendów. Zadania z zakresu administracji rządowej gmina może wykonywać również na podstawie porozumienia z organami tej administracji. Gmina na wykonanie tych zadań otrzymuje środki finansowe.

Pojawienie się „0%” w poszczególnych miejscach oznacza, że dana kwota nie wzrasta ani nie spada o ten wskaźnik. Pojawienie się wielkości większej lub mniejszej od „0%” oznacza, że o tyle procent wskaźnika PKB (podanego na str. 68), wskaźnika inflacji (podanego na str. 67) lub o wartości stałej wzrośnie lub spadnie kwota w kolejnym roku w porównaniu z rokiem poprzednim.

W tabeli 31 przedstawiono przyjęte założenia odnośnie kształtowania się poszczególnych pozycji wydatków.

**Tabela 31. Założenia kształtowania się poszczególnych pozycji wydatków
Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój**

WYDATKI		Założenia wzrostu		
		2005 - 2010		
		stały	% PKB	% inflacji
010 Rolnictwo i łowiectwo				
rzeczowe	Wzrost	0%	0%	100%
600 Transport i łączność				
rzeczowe	Wzrost	0%	0%	100%
630 Turystyka				
rzeczowe	Wzrost	0%	0%	100%
700 Gospodarka mieszkaniowa				
rzeczowe	Wzrost	0%	0%	100%
710 Działalność usługowa				
rzeczowe ¹⁰	Wzrost	0%	0%	0%
750 Administracja publiczna				
rzeczowe	Wzrost	0%	0%	100%
osobowe	Wzrost	0%	0%	100%
751 Urzędy naczelných org. władzy państw., kontroli i sądownictwa				
rzeczowe	Wzrost	0%	0%	100%
osobowe	Wzrost	0%	0%	100%
752 Obrona narodowa				
rzeczowe	Wzrost	0%	0%	100%
osobowe	Wzrost	0%	0%	100%
754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa				
cd. – WYDATKI		stały	% PKB	% inflacji
rzeczowe	Wzrost	0%	0%	100%
osobowe	Wzrost	0%	0%	100%

¹⁰ Bazą do prognoz wydatków tego rodzaju na rok 2007, na który zakłada się wydatki w wysokości 100 000 PLN. W 2005 roku założono wydatki w wysokości 140 000 PLN a w 2006 w wysokości 120 000 PLN.

758	Dochody od os. fizycznych i prawnych oraz wydatki związane z ich poborem			
	rzeczowe Wzrost	0%	0%	0%
801	Oświata i wychowanie			
	rzeczowe Wzrost	0%	0%	50%
	osobowe Wzrost	0%	0%	100%
851	Ochrona zdrowia			
	rzeczowe Wzrost	0%	0%	0%
	osobowe Wzrost	0%	0%	0%
852	Pomoc społeczna			
	rzeczowe Wzrost	0%	0%	50%
	osobowe Wzrost	0%	0%	50%
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska			
	rzeczowe Wzrost	0%	0%	100%
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego			
	rzeczowe Wzrost	0%	0%	0%
926	Kultura fizyczna i sport			
	rzeczowe Wzrost	0%	0%	0%

Źródło: Opracowanie Urzędu Miasta Świeradów-Zdrój oraz Inwest Consulting S.A.

Prognozy zostały przygotowane przez pracowników Urzędu Miasta Świeradów-Zdrój przy współpracy konsultantów Inwest Consulting S.A.

Tabela 32. Wydatki budżetowe w latach 2001 - 2003 oraz ich projekcje na lata 2004 - 2010 (dane w PLN)

WYDATKI	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
010 Rolnictwo i łowiectwo	153	157	170	160	218	225	231	238	245	253
Rzeczowe	153	157	170	160	218	225	231	238	245	253
400	211 169	258 235	5 927	0	0	0	0	0	0	0
Rzeczowe	143 455	133 769	0	0	0	0	0	0	0	0
Osobowe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inwestycje	67 714	124 466	5 927	0						
600 Transport i łączność	258 835	820 144	337 154	177 546	167 985	173 025	178 215	183 562	189 069	194 741
Rzeczowe	115 453	542 752	79 111	131 146	167 985	173 025	178 215	183 562	189 069	194 741
Osobowe	0	0	15 125	0	0	0	0	0	0	0
Inwestycje	143 382	277 392	242 918	46 400						
630 Turystyka	144 287	36 754	58 157	174 255	187 502	193 127	198 921	204 888	211 035	217 366
Rzeczowe	64 647	36 754	58 157	174 255	187 502	193 127	198 921	204 888	211 035	217 366
Osobowe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inwestycje	79 640	0	0	0						
700 Gospodarka mieszkaniowa	34 069	65 356	271 307	156 113	110 000	113 300	116 699	120 200	123 806	127 520
Rzeczowe	25 250	57 002	179 187	121 413	110 000	113 300	116 699	120 200	123 806	127 520
Osobowe	93	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inwestycje	8 726	8 354	92 120	34 700						
710 Działalność usługowa	22 200	13 000	9 830	113 000	140 000	120 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Rzeczowe	22 200	13 000	9 830	90 000	140 000	120 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Inwestycje	0	0	0	23 000						
750 Administracja publiczna	1 545 638	1 477 679	1 604 860	1 840 042	1 770 794	1 823 918	1 878 635	1 934 994	1 993 044	2 052 836
Rzeczowe	549 102	499 996	550 946	681 801	603 794	621 908	640 565	659 782	679 575	699 963
Osobowe	991 286	955 517	1 034 986	1 134 250	1 167 000	1 202 010	1 238 070	1 275 212	1 313 469	1 352 873
Inwestycje	5 250	22 166	18 928	23 991						
751 Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli	17 269	19 251	16 755	22 976	773	796	820	845	870	896
c.d. WYDATKI	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010

Rzeczowe	16 554	18 670	16 100	22 076	646	665	685	706	727	749
Osobowe	715	581	655	900	127	131	135	139	143	147
752 Obrona narodowa	375	375	500	500	500	515	530	546	563	580
Rzeczowe	311	312	415	415	418	431	443	457	470	485
Osobowe	64	63	85	85	82	84	87	90	92	95
754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	76 973	92 748	124 245	147 447	118 284	121 833	125 487	129 252	133 130	137 124
Rzeczowe	51 531	59 378	90 665	100 046	98 161	101 106	104 139	107 263	110 481	113 796
Osobowe	25 442	33 370	33 580	27 401	20 123	20 727	21 348	21 989	22 649	23 328
Inwestycje	0	0	0	20 000						
756 Doch. od osób prawnych, fizycznych oraz wydatki związ. z ich poborem	0	0	0	41 600	72 860	72 860	72 860	72 860	72 860	72 860
Rzeczowe	0	0	0	0	72 860	72 860	72 860	72 860	72 860	72 860
Osobowe	0	0	0	41 600	0	0	0	0	0	0
757 Obsługa długu publicznego	272 512	196 572	154 896	148 000	135 000	362 537	399 939	334 562	278 924	239 378
Odsetki od kredytów i pożyczek	272 512	196 572	154 896	148 000	135 000	362 537	399 939	334 562	278 924	239 378
758 Różne rozliczenia	0	0	0	76 456	100 000	0	0	0	0	0
Rzeczowe	0	0	0	76 456	100 000	0	0	0	0	0
801 Oświata i wychowanie	2 046 771	2 188 018	2 576 604	3 410 743	3 322 598	3 410 236	3 500 322	3 592 927	3 688 125	3 785 989
Rzeczowe	320 146	484 550	639 345	799 468	802 689	814 729	826 950	839 355	851 945	864 724
Osobowe	1 718 575	1 692 446	1 900 259	2 511 275	2 519 909	2 595 506	2 673 371	2 753 573	2 836 180	2 921 265
Inwestycje	8 050	11 022	37 000	100 000						
851 Ochrona zdrowia	138 502	143 848	125 376	147 162	153 000	153 000	153 000	153 000	153 000	153 000
Rzeczowe	90 370	127 520	123 128	145 100	143 796	143 796	143 796	143 796	143 796	143 796
Osobowe	26	1 328	2 248	2 062	9 204	9 204	9 204	9 204	9 204	9 204
Inwestycje	48 106	15 000	0	0						
852 Pomoc społeczna	0	0	0	1 803 104	2 251 300	2 285 070	2 319 346	2 354 136	2 389 448	2 425 289
Rzeczowe	0	0	0	1 514 561	1 979 100	2 008 787	2 038 918	2 069 502	2 100 545	2 132 053
Osobowe	0	0	0	280 543	272 200	276 283	280 427	284 634	288 903	293 237
c.d. WYDATKI	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Inwestycje	0	0	0	8 000						
853 Poz. zadania w zakr. polit. społecznej	1 551 379	1 453 057	1 525 000	0	0	0	0	0	0	0

Rzeczowe	1 212 266	1 189 824	1 251 715	0	0	0	0	0	0	0	0
Osobowe	335 758	263 233	268 005	0	0	0	0	0	0	0	0
Inwestycje	3 355	0	5 280	0	0	0	0	0	0	0	0
854 Edukacyjna opieka wychowawcza	403 840	458 289	499 215	0	0	0	0	0	0	0	0
Rzeczowe	38 762	74 934	69 613	0	0	0	0	0	0	0	0
Osobowe	344 120	383 355	429 602	0	0	0	0	0	0	0	0
Inwestycje	20 958	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	684 730	2 675 784	3 093 361	1 205 252	802 100	826 163	850 948	876 476	902 771	929 854	
Rzeczowe	659 660	693 113	775 198	904 113	802 100	826 163	850 948	876 476	902 771	929 854	
Osobowe	23	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Inwestycje	25 047	1 982 671	2 318 163	301 139							
921 Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	211 785	184 861	193 578	233 110	267 489	267 489	267 489	267 489	267 489	267 489	267 489
Rzeczowe	211 785	184 861	193 578	231 110	267 489	267 489	267 489	267 489	267 489	267 489	267 489
Inwestycje	0	0	0	2 000							
926 Kultura fizyczna i sport	30 794	75 818	107 198	74 100	50 800	50 800	50 800	50 800	50 800	50 800	50 800
Rzeczowe	30 794	75 818	104 862	74 100	50 800	50 800	50 800	50 800	50 800	50 800	50 800
Osobowe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inwestycje	0	0	2 336	0							
Wydatki na inwestycje (razem)	*)	*)	*)	*)	12 930 630	4 683 151	200 000	300 000	400 000	400 000	400 000
WYDATKI RAZEM	7 651 281	10 159 946	10 704 133	9 771 566	22 581 833	14 658 042	10 414 243	10 676 776	10 955 177	11 155 974	

Źródło: Opracowanie Urzędu Miasta Świeradów-Zdrój oraz Inwest Consulting S.A.

*) Wydatki na inwestycje w latach 2001 - 2004 zostały pokazane w rozbiciu na poszczególne działy, z których są realizowane.

1.24. INFORMACJE O ZACIĄGNIĘTYCH I PLANOWANYCH ZOBOWIĄZANIACH FINANSOWYCH Z TYTUŁU KREDYTÓW, POŻYCZEK I OBLIGACJI

W przypadku niedoboru środków finansowych budżetu istnieje możliwość zaciągania kredytów w granicach upoważnień zawartych w uchwale budżetowej.

Na podstawie art. 48 ust. 1 ustawy o finansach publicznych jednostki samorządu terytorialnego mogą zaciągać kredyty, pożyczki oraz emitować papiery wartościowe na:

- 1) pokrycie występującego w ciągu roku niedoboru budżetu JST,
- 2) finansowanie wydatków nieznajdujących pokrycia w planowanych dochodach JST.

Finansowanie takie nie powinno dotyczyć wydatków stałych, związanych z wykonywaniem bieżących zadań samorządu.

Zgodnie z art. 69 ust. 1 Prawa bankowego przez **umowę kredytu** bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

Gmina Miejska Świeradów-Zdrój jest stroną dwóch umów kredytowych zawartych z Bankiem Zachodnim WBK SA, których spłata przypada do roku 2010.

Umowa pożyczki jest uregulowana w art. 720 – 724 Kodeksu cywilnego. Przez zawarcie umowy udzielający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tą samą ilość pieniędzy albo rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Gmina Miejska Świeradów-Zdrój jest stroną czterech umów pożyczki zawartych z WFOŚiGW, których spłata przypada w do roku 2008.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 Ustawie o obligacjach, **obligacja** jest papierem wartościowym emitowanym w serii, w którym emitent stwierdza, że jest dłużnikiem właściciela obligacji (obligatariusza) i zobowiązuje się wobec niego do spełnienia określonego świadczenia. Emitent zobowiązuje się na podstawie klauzul obligacyjnych do regulowania płatności odsetkowych określonych w dniu emisji papieru wartościowego oraz do spłaty pożyczki obligacyjnej w dniu jej wykupu, ewentualnie do spełnienia także świadczenia niepieniężnego (np. polegającego na przyznaniu preferencji w zakresie nabywania elementów mienia komunalnego).

Gmina planuje emisję obligacji komunalnych w roku 2005 na łączną kwotę 3 800 000 PLN w związku z realizacją Planu Rozwoju Lokalnego.

Harmonogram spłat zaciągniętych i planowanych zobowiązań w latach 2004 - 2006 przedstawiają tabele 33 i 34 na str. 96 i 97.

1.25. INFORMACJE O UDZIELANIU PRZEZ GMINĘ MIEJSKĄ ŚWIERADÓW-ZDRÓJ PORĘCZEŃ I GWARANCJI

Na dzień przygotowania dokumentu Miasto Świeradów-Zdrój nie udzieliło poręczenia ani gwarancji żadnej jednostce.

Tabela 33. Harmonogram spłat zaciągniętych zobowiązań do roku 2004 (dane w PLN)

KREDYTY, POŻYCZKI, OBLIGACJE ORAZ PORECZENIA I GWARANCJE				2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
1										
BZWBK SA										
Stan na koniec 2003 r.				Transze						
Kwota 375 000 351 600				Stan na koniec roku	257 850	164 100	70 350			
Oprocentowanie WIBOR 1M + 1,25 p.p.				Odsetki	-*)	-*)	11 799	5 058		
				Raty kapitałowe	93 750	93 750	93 750	70 350		
2										
BZWBK SA										
Stan na koniec 2003 r.				Transze						
Kwota 1 200 000 1 200 000				Stan na koniec roku	1 200 000	860 000	690 000	180 000	520 000	350 000
Oprocentowanie 52-tyg. bony skarbowe+1,60 p.p.				Odsetki	-*)	-*)	73 788	59 202	44 616	30 030
				Raty kapitałowe	170 000	170 000	170 000	170 000	170 000	180 000
3										
WFOŚiGW										
Stan na koniec 2003 r.				Transze						
Kwota 310 000 155 000				Stan na koniec roku	124 000	93 000	62 000	31 000		
Oprocentowanie 0,25 st. redyskonta weksli				Odsetki	-*)	-*)	1 453	968	484	
				Raty kapitałowe	31 000	31 000	31 000	31 000	31 000	
4										
WFOŚiGW										
Stan na koniec 2003 r.				Transze						
Kwota 105 000 42 200				Stan na koniec roku	21 100					
Oprocentowanie 6% w skali roku				Umorzenia						
				Odsetki	-*)	-*)				
				Raty kapitałowe	21 100	21 100				
5										
WFOŚiGW										
Stan na koniec 2003 r.				Transze						
Kwota 290 000 232 000				Stan na koniec r	174 000	116 000	58 000			
Oprocentowanie 6% w skali roku				Odsetki	-*)	-*)	6 950	3 461		
				Raty kapitałowe	58 000	58 000	58 000	58 000		

6									
WFOŚiGW		Stan na koniec 2003 r.							
Kwota	140 000	140 000	Transze						
Oprocentowanie	5% w skali roku		Stan na koniec roku	90 100	40 200				
			Odsetki	-*)	-*)	1 202			
			Raty kapitałowe	49 900	49 900	40 200			
KREDYTY, POŻYCZKI, OBLIGACJE ORAZ PORĘCZENIA I GWARANCJE				2004	2005	2006	2007	2008	2009
		Otrzymane transze							
		Odsetki		148 000	123 028	135 000	97 339	69 278	45 100
		Raty kapitałowe		423 750	423 750	392 950	329 350	201 000	170 000
		Stan zadłużenia na koniec roku		1 697 050	1 273 300	881 552	551 000	350 000	180 000
									0
		Obsługa zobowiązań razem		571 750	546 778	150 444	426 689	270 278	215 100
									210 030

Źródło: Dane Urzędu Miasta Świeradów-Zdrój.

*) Odsetki w latach 2004 - 2005 podano zbiorczo dla wszystkich zobowiązań w części podsumowującej zobowiązania.

Tabela 34. Harmonogram spłat planowanych zobowiązań na lata 2005 - 2014 (dane w PLN)

KREDYTY, POŻYCZKI i OBLIGACJE		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Obligacje											
	Transze	3 100 000	700 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Kwota	Stan na koniec roku	3 100 000	3 800 000	3 300 000	2 800 000	2 500 000	2 200 000	1 700 000	1 200 000	600 000	0
Oprocentowanie	Odsetki	0	265 198	330 660	289 462	248 894	223 934	198 461	155 334	110 200	55 400
	Raty kapitałowe	0	0	500 000	500 000	300 000	300 000	500 000	500 000	600 000	600 000
Całkowita obsługa kredytów, pożyczek i obligacji		0	265 198	830 660	789 461	548 893	523 933	698 460	655 333	710 200	655 400

Źródło: Dane Urzędu Miasta Świeradów-Zdrój oraz Inwest Consulting S.A.

1.26. ANALIZA ZDOLNOŚCI FINANSOWEJ GMINY W LATACH OBOWIĄZYWANIA PROGNOZY

Wieloletni Plan Finansowy, jako średnioterminowa prognoza wolnych środków na inwestycje, ma stanowić pomoc przy podejmowaniu decyzji inwestycyjnych.

W dniu 13 listopada 2003 roku została uchwalona nowa Ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, która zaczęła obowiązywać od 1 stycznia 2004. Ustawa ta zmieniła w sposób znaczący system dochodów jednostek samorządu terytorialnego. Nie można jednak w sposób dokładny przewidzieć w praktyce wszystkich skutków wywołanych tymi zmianami.

Tabela 35 i wykres 5 zostały przygotowane w celu zobrazowania zjawisk występujących w budżecie Miasta w latach objętych Wieloletnim Planem Finansowym. Zawierają wyliczenia i informacje będące wynikiem prac pracowników Urzędu Miasta w Świeradowie-Zdroju i pracowników Inwest Consulting S.A. z Poznania.

Tym samym tabela ta obrazuje sytuację finansową Gminy, pozwala na określenie jej zdolności kredytowej i odzwierciedla przepływ środków pieniężnych w kolejnych latach, w sposób przypominający analizę „cash flow” stosowaną w przedsiębiorstwach.

Prognoza na lata 2004 – 2010 została przygotowana w oparciu o uchwałę budżetową na 2004 rok oraz o strategię zarządzania finansami Gminy.

Wyjaśnienia poszczególnych pozycji zawartych w tabeli 31:

1. **DOCHODY BEZ NADWYŻKI OPERACYJNEJ** = SUBWENCJE I DOTACJE ORAZ DOCHODY WŁASNE MIASTA.
2. **WYDATKI** = WYDATKI RZECZOWE, OSOBOWE I KOSZTY FINANOWE.
3. **NADWYŻKA OPERACYJNA** = DOCHODY BEZ NADWYŻEK – WYDATKI - obrazuje tę część budżetu Gminy, która może zostać wykorzystana na sfinansowanie inwestycji ze środków własnych Gminy oraz na spłaty zobowiązań wynikających z zaciągniętych przez gminę kredytów, pożyczek czy wyemitowanych obligacji (odsetek i rat kapitałowych); jej wartość oraz udział w dochodach Gminy stanowi o jej kondycji finansowej. Im wielkość ta jest większa oraz im większy jest jej udział w dochodach Miasta, tym w lepszej kondycji finansowej jest gmina.
4. **OBSŁUGA ZADŁUŻENIA** = SPŁATA PORĘCZEŃ, SPŁATA RAT KAPITAŁOWYCH I ODSETEK OD ZOBOWIĄZAŃ W DANYM ROKU.
5. **WOLNE ŚRODKI NA INWESTYCJE** = NADWYŻKA OPERACYJNA – OBSŁUGA ZADŁUŻENIA - wartość ta określa niejako maksymalną kwotę, jaką gmina może wydać w poszczególnych latach na realizację programu inwestycyjnego. Warto podkreślić, że obejmuje to zarówno nakłady ze środków własnych i środków pozabudżetowych; gmina

może prowadzić program inwestycyjny przekraczający tę wartość zasilając się, np. kredytami, pożyczkami czy emitując obligacje.

6. **INWESTYCJE** = KWOTY PRZYPADAJĄCE NA WYDATKI MAJĄTKOWE W DANYM ROKU,
7. **WOLNE ŚRODKI PO INWESTYCJACH** = WOLNE ŚRODKI NA INWESTYCJE – INWESTYCJE - określają sytuację finansową Miasta po przeprowadzeniu programu inwestycyjnego w kolejnych latach; wartość ta w zależności od tego czy jest dodatnia czy też ujemna wskazuje na ewentualną potrzebę finansowania zewnętrznego koniecznego do przeprowadzenia planowanego programu inwestycyjnego; gmina, w zależności od tego czy posiada środki finansowe z poprzednich lat, może zdecydować się na finansowanie takich inwestycji z nadwyżek z lat poprzednich, jak również może zaciągnąć kredyty, wyemitować obligacje itp.).
8. **OTRZYMANE KREDYTY, POŻYCZKI I WYEMITOWANE OBLIGACJE** = PRZYCHODY Z ZACIĄGNIĘTYCH ZOBOWIĄZAŃ
9. **PRZYCHODY Z INNYCH ŹRÓDEŁ** = NADWYŻKI ŚRODKÓW Z LAT POPRZEDNICH, ŚRODKI NA POKRYCIE DEFICYTU (nadwyżki z lat poprzednich, przychody z prywatyzacji majątku lub nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu Miasta, wynikających z rozliczeń kredytów i pożyczek z lat ubiegłych).
10. **ROCZNE PRZEPŁYWY GOTÓWKI NETTO** = WOLNE ŚRODKI NA INWESTYCJE + OTRZYMANE KREDYTY, POŻYCZKI I WYEMITOWANE OBLIGACJE + PRZYCHODY Z INNYCH ŹRÓDEŁ - wartość dodatnia oznacza, że założenia budżetu co do zrealizowania zamierzonych celów inwestycyjnych zostały w pełni zrealizowane oraz to, że jeśli gmina zaciągała kredyty, to ich kwota w pełni pokrywała niedobory konieczne do realizacji zadań inwestycyjnych; wartość ujemna mówi o tym, że budżet nie został w pełni zrealizowany, a ewentualne kredyty, jakie gmina zaciągnęła nie w pełni pokryły niedobory.

Tabela 35. Finanse w latach 2001 - 2003 oraz ich projekcje na lata 2004 - 2010 (dane w PLN)

Wyszczególnienie	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
A. DOCHODY BEZ NADWYŻEK (1 + 2)	7 543 182	9 821 059	11 554 133	9 933 669	19 977 283	14 302 348	11 294 449	11 420 826	11 453 995	11 694 160
1. Subwencje i dotacje	3 249 677	5 316 611	5 520 385	3 646 743	13 449 328	7 733 156	4 412 262	4 489 255	4 568 558	4 650 240
Subwencje ogółem	2 016 392	2 321 223	2 394 487	2 421 605	2 654 886	2 735 029	2 809 780	2 886 773	2 966 076	3 047 758
Dotacje na zadania bieżące	970 331	1 380 206	990 701	1 193 162	1 599 497	1 599 497	1 599 497	1 599 497	1 599 497	1 599 497
Środki ze źródeł pozabudżetowych na zadania bieżące	11 822	11 273	10 434	15 436	2 985	2 985	2 985	2 985	2 985	2 985
Dotacje i środki ze źródeł pozabudżetowych na inwestycje	251 132	1 603 909	2 124 763	16 540	9 191 960	3 395 645	0	0	0	0
2. Dochody własne gminy	4 293 505	4 504 448	6 033 748	6 286 926	6 527 955	6 569 192	6 882 187	6 931 572	6 885 438	7 043 920
Podatki i opłaty lokalne	2 550 562	2 378 561	2 693 331	3 322 400	3 409 000	3 509 170	3 682 345	3 790 715	3 902 337	4 017 307
Udział w podatkach budżetowych państwa	563 850	541 534	560 065	752 032	1 029 776	1 135 249	1 169 306	1 204 386	1 240 517	1 277 733
Dochody jednostek budżetowych	7 534	306	86 395	0	0	0	0	0	0	0
Dochody z majątku gminy	465 932	1 023 143	2 429 951	1 769 300	1 665 800	1 498 674	1 601 634	1 504 683	1 307 824	1 311 058
Odsetki od środków na rachunkach bankowych	63 950	29 816	17 686	12 500	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Pozostałe dochody	641 677	531 088	246 320	430 694	418 379	421 099	423 901	426 787	429 760	432 822
B. WYDATKI:	6 968 541	7 522 303	7 826 565	9 064 336	9 516 203	9 612 355	9 814 304	10 042 214	10 276 254	10 516 596
Rzeczowe	3 552 439	4 192 410	4 142 020	5 066 220	5 527 558	5 508 410	5 591 661	5 697 374	5 805 614	5 916 447
Osobowe	3 416 102	3 329 893	3 684 545	3 998 116	3 988 645	4 103 945	4 222 643	4 344 840	4 470 640	4 600 149
Koszty finansowe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C. NADWYŻKA OPERACYJNA (A - B)	574 641	2 298 756	3 727 568	869 333	10 461 080	4 689 994	1 480 145	1 378 612	1 177 742	1 177 563
c.d. Wyszczególnienie	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
D. OBSŁUGA ZADŁUŻENIA (1 + 2 + 3)	424 612	548 672	888 396	571 750	558 750	755 487	1 229 289	1 035 562	748 924	719 378
1. Spłata rat kapitałowych	152 100	352 100	733 500	423 750	423 750	392 950	829 350	701 000	470 000	480 000
2. Spłata odsetek	272 512	196 572	154 896	148 000	135 000	362 537	399 939	334 562	278 924	239 378

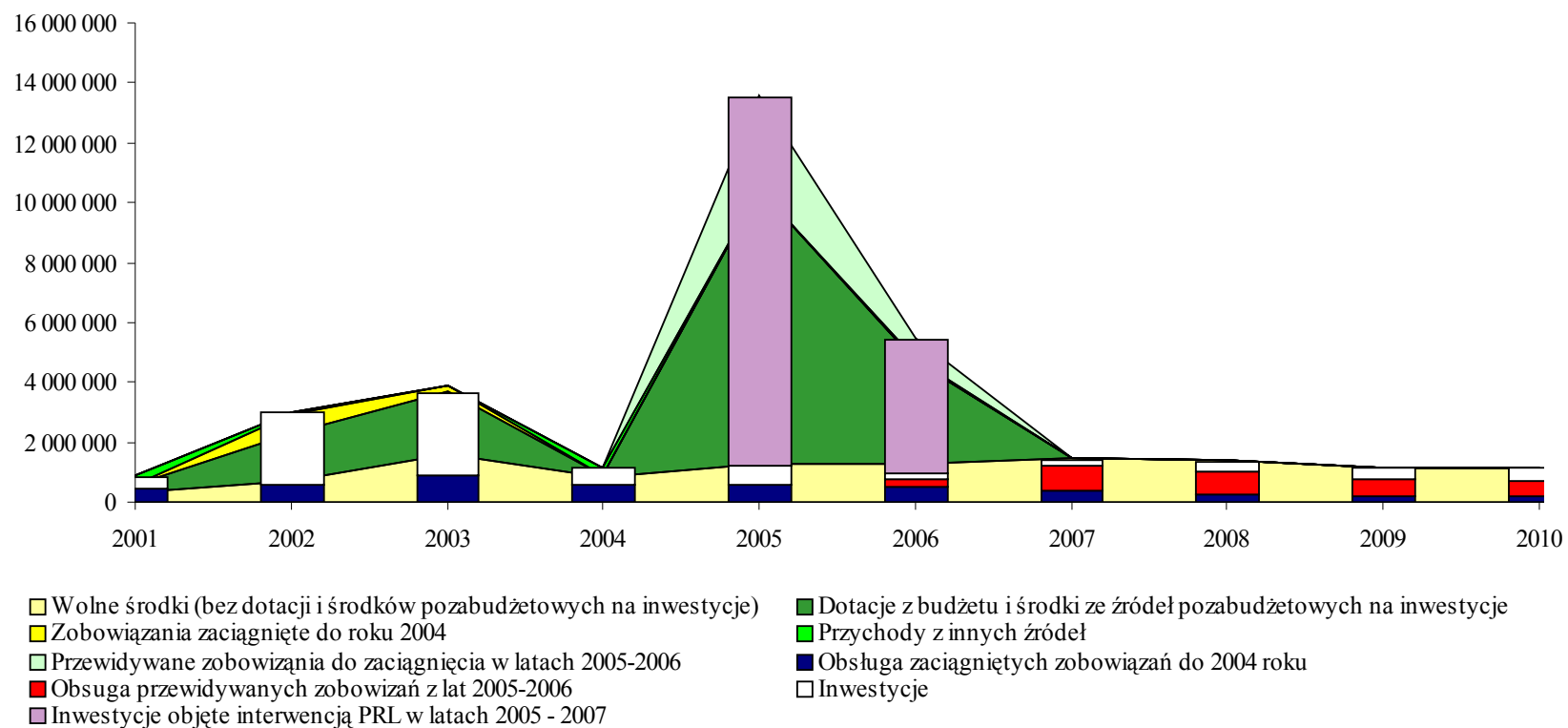
3. Spłata poręczeń	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
E. WOLNE ŚRODKI NA INWESTYCJE (C - D)	150 029	1 750 084	2 839 172	297 583	9 902 330	3 934 507	250 856	343 050	428 818	458 186
F. INWESTYCJE	410 228	2 441 071	2 722 672	559 230	12 930 630	4 683 151	200 000	300 000	400 000	400 000
Finansowane ze środków własnych	*)	*)	*)	*)	3 738 670	1 287 506	200 000	300 000	400 000	400 000
Finansowane z kredytów preferencyjnych	*)	*)	*)	*)	0	0	0	0	0	0
Finansowane z kredytów komercyjnych	*)	*)	*)	*)	0	0	0	0	0	0
Finansowane z dotacji z budżetu państwa	*)	*)	*)	*)	15 000	0	0	0	0	0
Finansowane ze środków pozabudżetowych	*)	*)	*)	*)	9 176 960	3 395 645	0	0	0	0
G. WOLNE ŚRODKI PO INWESTYCJACH (E - F)	-260 199	-690 987	116 500	-261 647	-3 028 300	-748 644	50 856	43 050	28 818	58 186
H. OTRZYMANE KREDYTY, POŻYCZKI I OBLIGACJE	0	665 000	140 000	0	3 100 000	700 000	0	0	0	0
I. PRZYCHODY Z INNYCH ŹRÓDEŁ	291 336	31 134	5 147	261 647	0	71 700	0	0	0	0
J. INNE ROZCHODY	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
K. ROCZNE PRZEPŁYWY GOTÓWKI NETTO (G + H + I - J)	31 137	5 147	261 647	0	71 700	23 056	50 856	43 050	28 818	58 186

Źródło: Opracowanie Inwest Consulting S.A.

*) Wydatki na inwestycje w latach 2001 - 2004 zostały podane zbiorczo bez rozbicia na źródła ich finansowania.

Wykres 5. Projekcje finansowe Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój w latach 2004 - 2010

Analiza możliwości inwestycyjnych i wiarygodności kredytowej

Źródło: Opracowanie Inwest Consulting S.A.

Wykres obrazuje „Wolne Środki” pozostające do dyspozycji Gminy, które mogą być wydane na inwestycje oraz na obsługę zadłużenia. „Wolne Środki” zobrazowano na powyższych wykresach jako pole w kolorze piaskowym.

Na pole „Wolne Środki” nałożone są inwestycje Gminy, które odpowiadają białym i fioletowym (inwestycje przyjęte do realizacji w ramach Planu Rozwoju Lokalnego) słupkom. Wartości te odpowiadają rocznym nakładom inwestycyjnym poniesionym lub planowanym do poniesienia przez Gminę.

Część inwestycji finansowana jest przy pomocy dotacji z budżetu państwa i środków pozabudżetowe, co na wykresie przedstawiono kolorem ciemnozielonym („Dotacje z budżetu oraz środki pozabudżetowe na inwestycje”).

Przedłużenie słupka inwestycji stanowi suma rat kapitałowych i odsetek przypadających w danym roku do spłaty. Wartość obsługi zadłużenia zaznaczono kolorem granatowym dla zobowiązań zaciągniętych do roku 2004 i kolorem czerwonym dla zobowiązań planowanych na lata 2005-2006.

Jak widać na wykresie 6 w latach 2001 – 2006 słupki przewyższają pole w kolorze piaskowym „Wolnych Środków” i w kolorze zielonym „Dotacje z budżetu oraz środki pozabudżetowe na inwestycje” - oznacza to, że w tych latach Miasto nie było lub nie będzie w stanie sfinansować wszystkich zadań z własnego budżetu i ze środków dotacyjnych. W takim przypadku konieczne byłoby zaciągnięcie kredytów, pożyczek czy wyemitowanie obligacji, co jest zobrazowane jako pole w kolorze żółtym i jasnozielonym.

Zdarza się, że część inwestycji była lub będzie finansowana „Przychodami z innych źródeł” czyli nadwyżkami z lat poprzednich (lata 2001, 2002 i 2004), przychodami z prywatyzacji majątku lub nadwyżkami środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jednostki, wynikających z rozliczeń kredytów i pożyczek z lat ubiegłych, której wartość na wykresie przedstawiono jako pole w kolorze zielonym.

1.27. WSKAŹNIKI OBCIĄŻENIA BUDŻETU GMINY

Zgodnie z art. 113 Ustawy o finansach publicznych łączna kwota przypadających do spłaty w danym roku budżetowym rat kredytów i pożyczek oraz potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych przez jednostki samorządu terytorialnego poręczeń wraz z należnymi w danym roku odsetkami od tych kredytów i pożyczek, oraz należnych odsetek i dyskonta, a także przypadających w danym roku budżetowym wykupów papierów wartościowych emitowanych przez jednostki samorządu terytorialnego, nie może przekroczyć 15,0% planowanych na dany rok budżetowy dochodów jednostki samorządu terytorialnego.

Ograniczeń określonych powyżej nie stosuje się do kredytów i pożyczek zaciągniętych w związku ze środkami określonymi w umowie zawartej z podmiotem dysponującym funduszami

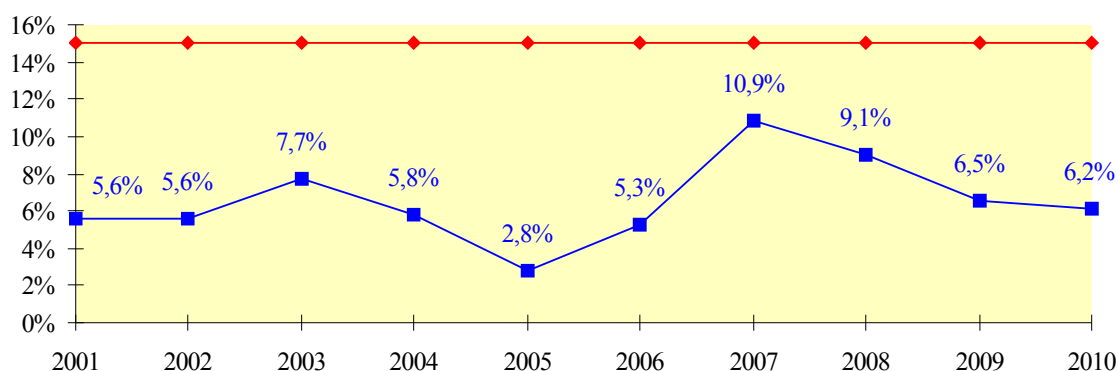
strukturalnymi lub Funduszem Spójności Unii Europejskiej, a także emitowanych w tym celu papierów wartościowych.

Na podstawie przeprowadzonej analizy można stwierdzić, iż wysokość całkowitych zobowiązań Świeradowa-Zdroju z tytułu pożyczek, kredytów i potencjalnych zobowiązań z tytułu poręczeń w stosunku do przewidywanych dochodów budżetu Miasta Świeradowa Zdroju w latach 2004 – 2013, będzie się kształtował w przedziale 2,8% - 10,9%.

W związku z tym, że wskaźnik ten jest powszechnie obowiązującym należy go brać pod uwagę ubiegając się o finansowanie zewnętrzne. Jego wielkość w kolejnych latach powinna być odpowiednio wyważona w stosunku do budżetu Gminy a jej maksymalna wartość nie powinna przekraczać 10,0% - 12,0% w zależności od planowanego finansowania inwestycji w kolejnych latach. Konieczność utrzymania 3,0% - 5,0% marginesu w stosunku do maksymalnej wartości tego wskaźnika wynika z możliwości nagłego przekazania samorządom dodatkowych zadań zleconych lub wystąpienia nagłych inwestycji, na które przy braku środków własnych trzeba będzie zaciągnąć kredyt, pożyczkę czy wyemitować obligacje.

Wykres 6. Obciążenie planowanych dochodów ogółem tytułem obsługi zobowiązań finansowych (art. 113 Ustawy o finansach publicznych)

Wskaźnik obsługi zadłużenia

Źródło: Opracowanie Inwest Consulting S.A.

Inną formą kontroli wielkości zadłużenia jednostek samorządu terytorialnego jest zapis w art. 114 omawianej ustawy, który stanowi, iż łączna kwota długu jednostki samorządu

terytorialnego na koniec roku budżetowego nie może przekraczać 60,0% dochodów ogółem tej jednostki w tym roku budżetowym.

W trakcie roku budżetowego łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec kwartału nie może przekraczać 60,0% planowanych w danym roku budżetowym dochodów tej jednostki.

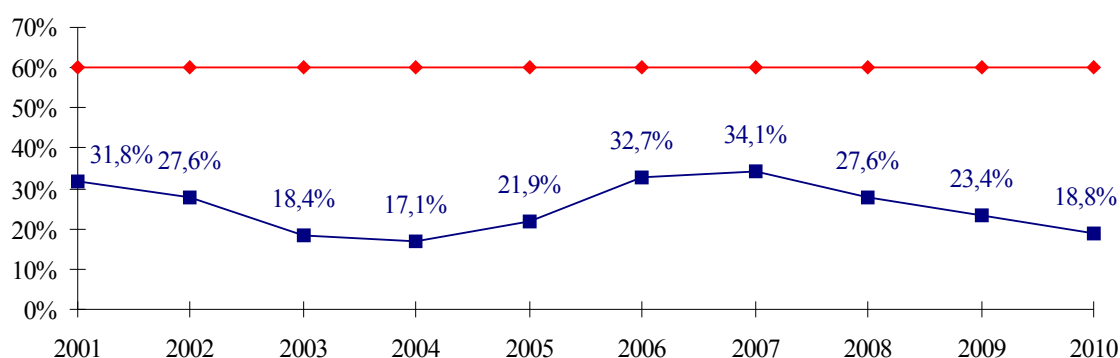
Ograniczeń określonych powyżej nie stosuje się do emitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek zaciągniętych w związku ze środkami określonymi w umowie zawartej z podmiotem dysponującym funduszami strukturalnymi lub Funduszem Spójności Unii Europejskiej.

Na wykresie 7 przedstawione zostały wskaźniki zadłużenia w poszczególnych latach analizy.

W związku z tym, że wskaźnik ten jest powszechnie obowiązującym należy go brać pod uwagę ubiegając się o finansowanie zewnętrzne. Jego wielkość w kolejnych latach powinna być odpowiednio wyważona w stosunku do budżetu Gminy a maksymalna wartość nie powinna przekraczać 50,0% - 55,0% w zależności od planowanego finansowania inwestycji w kolejnych latach. Konieczność utrzymania 5,0% – 10,0% marginesu w stosunku do maksymalnej wartości tego wskaźnika wynika z możliwości nagłego przekazania samorządom dodatkowych zadań zleconych lub wystąpienia nagłych inwestycji, na które przy braku środków własnych trzeba będzie zaciągnąć kredyt, pożyczkę czy wyemitować obligacje.

**Wykres 7. Stosunek zadłużenia na koniec poszczególnych lat do dochodów ogółem
(art. 114 Ustawy o finansach publicznych)**

Wskaźnik zadłużenia

Źródło: Opracowanie Inwest Consulting S.A.

WIELOLETNI PLAN RZECZOWY – INWESTYCJE
PLANOWANE W RAMACH PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

1.28.ZADANIA ZGŁOSZONE DO PLANU ROZWOJU LOKALNEGO GMINY MIEJSKIEJ ŚWIERADÓW-ZDRÓJ

Zgodnie z przyjętą procedurą prac nad Planem Rozwoju Lokalnego zadania zostały poddane weryfikacji, co pozwoliło je uporządkować wg priorytetowości. Poniższe zestawienie obejmuje listę zadań przewidzianych do realizacji na terenie Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój w okresie od 2004 do 2006 w ramach Wieloletniego Planu Inwestycyjnego.

Tabela 36. Lista zadań przewidzianych do realizacji na terenie Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój w okresie od 2004 do 2006 roku z punktacją

lp	Kod	Nazwa inwestycji	1.1 Zasię g	1.2 Rozw ój gosp.	1.3 Jakość edukac ji	1.4 Bezp. mieszk .	1.5 Woln y czas	2.1 Zaawan s.	2.2 Niezależn e od Gminy:	2.3 Wykorzysta nie obiektów	2.4 Środowi sko nat.:	2.5 Wizerun ek	2.6 Infrastruktura techniczna	3.1 Wpływ na budże t:	3.2 Nieko m. środki bezzw. :	3.3 Nieko m.kre dyty	3.4 Udział miesz k	Opinia zespołu	RAZE M
Zadania realizowane																			
<i>Czyste źródła rzeki Kwisy i Czarne Potoku</i>																			
1	R.I.1	Budowa oczyszczalni ścieków dla miasta Świeradów-Zdrój przy ul. Wiejskiej	4	6	2	3	0	2	6	3	2	5	3	3	10	2	0		51
2	R.I.2	Budowa oczyszczalni ścieków dla osiedla Czerniawa w m. Pobiedna wraz z kolektorem doprowadzającym ścieki z Czerniawy	4	6	1	3	0	2	6	3	2	5	3	3	10	2	0		50
3	R.I.3	Budowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej w Świeradowie-Zdroju	2	6	0	3	0	1	6	3	2	5	3	3	10	2	2		48
4	R.I.4	Budowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej w Czerniawie	2	6	0	3	0	2	6	3	2	5	3	3	10	2	2		49
<i>Wodociągowanie Świeradowa-Zdroju – Czerniawy</i>																			
5	R.II.1	Modernizacja ujęcia wody ŁUŻYCA i wodociągowanie	2	6	0	3	0	3	0	3	0	5	3	3	10	0	2		40

		Czerniawy																	
Zadania zgłaszane																			
<i>Wodociągowanie Świeradowa-Zdroju i Czerniawy</i>																			
6	Z.I.1	Budowa ujęcia wody i stacji uzdatniania wód i wodociągu przesyłowego w Świeradowie	3	6	0	3	0	1	0	3	0	5	3	3	10	0	2		39
Ip	Kod	c.d. Nazwa inwestycji	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	3.1	3.2	3.3	3.4		RAZE M
<i>Lokalna Infrastruktura Społeczna</i>																			
7	Z.II.1	Budowa Sali Gimnastycznej przy Szkole Podstawowej Nr 2	2	3	2	1	2	2	0	1	0	5	0	-3	10	0	0*		25
8	Z.II.2	Wodne Centrum Odnowy	4	3	1	1	2	0	0	1	0	5	0	-6	10	0	0		21
9	Z.II.4	Czarci Młyn	4	3	1	0	2	1	0	3	0	3	0	0	10	0	0		27
10	Z.II.5	Stadion Miejski	3	3	1	1	2	0	0	3	0	3	0	0	10	0	0		26
11	Z.II.6	Boiska Szkolne Świeradów-Zdrój i Czerniawa	3	0	1	1	2	0	3	1	0	3	0	0	10	0	0		24
12	Z.II.7	Rozbudowa Sali Gimnastycznej MZS	3	0	2	1	2	0	0	1	0	3	0	0	10	0	0		22
13	Z.II.8	Poprawa zagospodarowania centrum uzdrowiska Świeradów-Zdrój	4	6	0	3	2	1	0	3	2	5	3	0	10	0	0		39
14	Z.II.9	Izerskie Centrum Wspierania Przedsiębiorczości	3	6	2	1	1	5	0	3	0	3	0	0	20	0	0		44
15	Z.II.1	Rewitalizacja Kulturowego i Leczniczego Wykorzystania Kompleksu Parków Uzdrawiskowych	4	6	2	1	2	1	0	3	2	5	1	-3	10	0	0		34
16	Z.II.1	Świeradów-Zdrój Euroregionalnym Miastem przyjaznym dla turystów	4	3	2	1	0	5	0	0	1	5	3	0	20	0	0		44
17	Z.III	Modernizacja dróg gminnych	3	3	0	3	0	2	3	1	1	5	3	0	10	0	0		34

18	Z.IV	Budowa oświetlenia ulicznego	3	3	0	1	1	2	0	0	1	3	3	-3	10	0	0	24
Wnioski mieszkańców i inne																		
19	I.18	Parking przy UMiG	3	3	0	3	0	3	0	3	1	5	3	0	0	0	0	24
20	I.3	Wodociąg ul. Dabrowskiego	0	0	0	1	0	3	0	0	0	0	1	-3	0	0	0	2
21	M.16	Budownictwo komunalne	3	0	0	1	0	1	3	0	0	3	3	0	0	0	0	14

Źródło: Dane Urzędu Miasta Świeradów-Zdrój.

1.29.ZADANIA OBJĘTE INTERWENCJĄ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO GMINY MIEJSKIEJ ŚWIERADÓW-ZDRÓJ

Zadania objęte interwencją Planu Rozwoju Lokalnego w latach 2004 - 2006 realizowane będą w ramach trzech obszarów odpowiadających strategicznym obszarom rozwojowym „Strategii Zrównoważonego Rozwoju Miasta Świeradów-Zdrój”, „Strategii Rozwoju Powiatu Lubańskiego”, „Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego”. Są to:

- budowa i modernizacja infrastruktury technicznej,
- budowa i modernizacja infrastruktury gospodarczej,
- zapewnienie właściwych warunków do rozwoju turystyki, kultury, sportu i rekreacji.

Spośród listy 21 zadań przewidzianych do realizacji na terenie Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój w okresie od 2004 do 2006 Planem Rozwoju Lokalnego objęto 8 projektów.

Przy wyborze zadań do objęcia planem zastosowano następujące kryteria:

- zgodność projektu z obszarami interwencji planu (spełnienie kryteriów demograficznych, właściwa wartość zadania, właściwy rodzaj zadania),
- zgodność ze Strategią Zrównoważonego Rozwoju Miasta Świeradów-Zdrój,
- zgodność ze Strategią Rozwoju Powiatu Lubańskiego,
- zgodność ze Strategią Rozwoju Województwa Dolnośląskiego,
- stopień przygotowania do realizacji (dokumentacja techniczna, wymagane pozwolenia itp.),
- zasięg oddziaływania,
- skala rozwiązywanych problemów, zwłaszcza środowiskowych,
- wpływ inwestycji na rozwój edukacyjno-oświatowy dzieci i młodzieży,
- wpływ inwestycji na bezpieczeństwo mieszkańców,
- wpływ realizacji zadania na poprawę jakości życia społeczności lokalnej,
- zapewnienie płynności finansowania zadania (środki w budżecie Miasta) oraz możliwości dofinansowania zadania ze środków pozabudżetowych,
- wpływ na budżet Miasta (zwiększenie wpływów, optymalizacja wydatków),
- wpływ na rozwój gospodarczy, w tym na tworzenie nowych miejsc pracy na terenie Miasta.
- wpływ inwestycji na poprawę spędzania wolnego czasu przez mieszkańców Gminy i gości,
- na ile planowana inwestycja poprawi wykorzystanie istniejących obiektów użyteczności publicznej,
- wpływ inwestycji na poprawę wizerunku Gminy,

- o wpływ inwestycji na poprawę komfortu życia mieszkańców poprzez zapewnienie niezbędnej infrastruktury technicznej,
- o możliwość finansowania inwestycji z niekomercyjnych środków bezzwrotnych,
- o możliwość finansowania inwestycji z niekomercyjnych źródeł zewnętrznych (kredyty i pożyczki preferencyjne),
- o możliwość współfinansowania inwestycji z udziałem własnym mieszkańców lub innych zainteresowanych.

Listę zadań objętych interwencją Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Świeradów-Zdrój zawarto w tabeli 37.

Tabela 37. Lista zadań objętych interwencją Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój

L.p.	Nazwa zadania/programu inwestycyjnego
1	Budowa oczyszczalni ścieków dla miasta Świeradów-Zdrój przy ul. Wiejskiej
2	Budowa oczyszczalni ścieków dla osiedla Czerniawa w m. Pobiedna wraz z kolektorem doprowadzającym ścieki z Czerniawy
3	Budowa Sali Gimnastycznej przy Szkole Podstawowej Nr 2
4	Poprawa zagospodarowania centrum uzdrowiska Świeradów-Zdrój
5	Iżerskie Centrum Wspierania Przedsiębiorczości
6	Rewitalizacja kulturowego i leczniczego wykorzystania kompleksu parków uzdrowiskowych w Świeradowie-Zdroju
7	Świeradów-Zdrój Euroregionalnym Miastem przyjaznym dla turystów
8	Modernizacja ujęcia wody Łużyca i wodociągowanie Czerniawy

Źródło: Dane Urzędu Miasta Świeradów-Zdrój.

Tabela 38. Lista zadań objętych interwencją PRL Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój w latach 2004 – 2006 z uwzględnieniem nakładów finansowych¹¹

Ip	kod	Nazwa inwestycji	Łącznie			2004			2005			2006		
			Razem	W tym śr.własne	W tym śr. UE	Razem	W tym śr.własne	W tym śr. UE	Razem	W tym śr.własne	W tym śr. UE	Razem	W tym śr.własne	W tym śr. UE
Czyste źródła rzeki Kwisy i Czarnego Potoku														
1	R.I.1	Budowa oczyszczalni ścieków dla miasta Świeradów-Zdrój przy ul. Wiejskiej	5 637 000	1 409 250	4 227 750	74 420	74 420		5 562 580		4 227 750			
2	R.I.2	Budowa oczyszczalni ścieków dla osiedla Czerniawa w m. Pobiedna wraz z kolektorem doprowadzającym ścieki z Czerniawy	3 153 000	788 250	2 364 750	88 699	88 699		1 532 150		1 182 375	1 532 151	349 776	1 182 375
Wodociągowanie Świeradowa-Zdroju – Czerniawy														
3	R.II.1	Modernizacja ujęcia wody ŁUŻYCA i wodociągowanie Czerniawy	5 380 230	1 399 980	3 980 250	73 230	73 230		2 356 000		1 767 000	2 951 000	737 750	2 213 250
Lokalna Infrastruktura Społeczna														
4	Z.II.1	Budowa Sali Gimnastycznej przy Szkole Podstawowej Nr 2	1 700 000	425 000	1 275 000				831 500	194 000	637 500	831 500	194 000	637 500
5	Z.II.8	Poprawa zagospodarowania centrum uzdrowiska Świeradów-Zdrój	1 100 000	276 000	824 000				150 000	64 897	85 103			
6	Z.II.	Izerskie Centrum	1 000	450 000	550 000	16 000	16 000		984 000	434 000	550 000			

¹¹ W opracowaniu rzeczowym (tabela 38) uwzględniono kwoty wynikające z realizacji tych zadań zgodnie z wiedzą o ich wartości na dzień 15 listopada 2004 r. Wartości nakładów przyjętych w opracowaniu finansowym w rozdziale 6 Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Świeradów-Zdrój przedstawiają kwoty zgodne z planem na dzień 15 listopada 2004 r.

	9	Wspierania Przedsiębiorczości	000										
7	Z.II.1 0	Rewitalizacja kulturowego i leczniczego wykorzystania kompleksu parków uzdrowiskowych w Świeradowie-Zdroju	800 000			45 874		45 874	56 000	25 470	30 530		
8	Z.II.1 1	Świeradów-Zdrój Euroregionalnym Miastem przyjaznym dla turystów	131 823			59 321		59 321	72 502	32 955	39 547		

Źródło: Dane Urzędu Miasta Świeradów-Zdrój.

Zakłada się możliwość aktualizacji Planu Rozwoju Lokalnego w trakcie jego wdrażania. Główne kierunki zmian dotyczyć będą:

- o aktualizacji listy zadań, przede wszystkim w zakresie wprowadzania nowych projektów,
- o korekt w harmonogramie realizacji projektów,
- o zmian w tabelach finansowych.

Tabela 39 obejmuje listę zadań objętych interwencją planu w układzie wg obszarów strategicznych.

Tabela 39. Lista projektów objętych Planem Rozwoju Lokalnego w układzie wg obszarów strategicznych

Lp.	Nazwa zadania/programu inwestycyjnego
BUDOWA I MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	
1	Budowa oczyszczalni ścieków dla Miasta Świeradów-Zdroju przy ulicy Wiejskiej
2	Budowa czyszczalni ścieków dla osiedla Czerniawa w m. Pobiedna wraz z kolektorem doprowadzającym ścieki z Czerniawy
3	Modernizacja ujęcia wody ŁUŻYCA i wodociągowanie Czerniawy
BUDOWA I MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY GOSPODARCZEJ	
1	Izerskie Centrum Wspierania Przedsiębiorczości
ZAPEWNIENIE WŁAŚCIWYCH WARUNKÓW DO ROZWOJU, TURYSTYKI KULTURY, SPORTU I REKREACJI	
1	Poprawa zagospodarowania centrum uzdrowiska Świeradów-Zdrój
2	Świeradów –Zdrój Euroregionalnym Miastem przyjaznym dla turystów
3	Rewitalizacja kulturowego i leczniczego wykorzystania Kompleksu Parków Uzdrawiskowych
4	Budowa Sali Gimnastycznej przy Szkole Podstawowej nr 2

Źródło: Dane Urzędu Miasta Świeradów-Zdrój.

Realizacja zadań objętych Planem Rozwoju Lokalnego oddziaływać będzie na poszczególne dziedziny życia społeczno-gospodarczego Miasta.

Realizacja zadań planu będzie miała wyraźny pozytywny wpływ na poprawę warunków i jakości życia społeczności lokalnej oraz przyczyni się do rozwoju systemu infrastruktury i ochrony środowiska. Ponadto realizacja zadań wpływać będzie na tworzenie sprzyjających warunków do rozwoju Świeradów jako uzdrowiska o znaczeniu ogólnokrajowym.

Poniżej zaprezentowano karty opisu inwestycji objętych Planem Rozwoju Lokalnego.

Budowa oczyszczalni ścieków dla Miasta Świeradów-Zdrój przy ulicy Wiejskiej

KOD zadania	R.I.1
Integracja projektu w strategii rozwoju	
Obszar strategiczny	Ochrona środowiska
Cel strategiczny/operac.	Uporządkowana gospodarka wodno-ściekowa
Lokalizacja zadania:	Miasto Świeradów-Zdrój, ul. Wiejska
Charakterystyka zadania:	Budowa oczyszczalni ścieków o przepustowości 1329 m ³ /d
Uzasadnienie wyboru zadania (zastosowane kryteria):	Konieczność rozwiązania problemu odprowadzenia i utylizacji ścieków z centrum uzdrowiskowo-handlowo-administracyjnego miasta Świeradów-Zdrój oraz poprawa jakości wód rzeki Kwisy
Zgodność z dokumentami planistycznymi (studium/plan)	zgodna
Oczekiwane rezultaty realizacji zadania: polepszenie warunków do inwestowania na terenie miasta (rozwój turystyki, usług, handlu, gastronomii) zwiększenie zatrudnienia, polepszenie warunków do rozbudowy infrastruktury mieszkaniowej wielo- i jednorodzinnej (zwiększenie atrakcyjności gminy jako terenu pod inwestycje związane z budową osiedli mieszkaniowych), poprawa stanu środowiska naturalnego, umożliwienie promocji terenu jako rejonu o szczególnych walorach turystycznych	
Przewidywane nakłady do poniesienia w okresie 2004 – 2006 (dane w PLN)	

Lata	Całkowity koszt projektu (w PLN)	w tym (dane w PLN)				
		Budżet Miasta	Budżet państwa	Prywatne	Dotacje i środki unijne	Inne
2004	74 420	74 420				
2005	5 562 580	1 334 830			4 227 750	
2006						
RAZEM	5 637 000	1 409 250			4 227 750	

Budowa czyszczalni ścieków dla osiedla Czerniawa w m. Pobiedna wraz z kolektorem doprowadzającym ścieki z Czerniawy

KOD zadania		R.I.2				
Integracja projektu w strategii rozwoju						
Obszar strategiczny		Ochrona środowiska				
Cel strategiczny/operac.		Uporządkowana gospodarka wodno-ściekowa				
Lokalizacja zadania:		Pobiedna, gmina Leśna				
Charakterystyka zadania:		Budowa oczyszczalni ścieków o przepustowości 500 m3/d				
Uzasadnienie wyboru zadania (zastosowane kryteria):		Konieczność rozwiązania problemu odprowadzenia i utylizacji ścieków z osiedla Czerniawa oraz poprawa jakości wód rzeki Czarny Potok				
Zgodność z dokumentami planistycznymi (studium/plan)		Zgodna				
Oczekiwane rezultaty realizacji zadania: polepszenie warunków do inwestowania na terenie miasta (rozwój turystyki, usług, handlu, gastronomii) zwiększenie zatrudnienia, polepszenie warunków do rozbudowy infrastruktury mieszkaniowej wielo- i jednorodzinnej (zwiększenie atrakcyjności gminy jako terenu pod inwestycje związane z budową osiedli mieszkaniowych), poprawa stanu środowiska naturalnego, umożliwienie promocji terenu jako rejonu o szczególnych walorach turystycznych						
Przewidywane nakłady do poniesienia w okresie 2004 – 2006 (dane w PLN)						
Lata	Całkowity koszt projektu (w PLN)	w tym (dane w PLN)				
		Budżet Miasta	Budżet państwa	Prywatne	Dotacje i środki unijne	Inne
2004	88 699	88 699				
2005	1 532 150	349 775			1 182 375	
2006	1 532 151	349 776			1 182 375	
RAZEM	3 153 000	788 250			2 364 750	

Modernizacja ujęcia wody ŁUŻYCA i wodociągowanie Czerniawy

KOD zadania		R.II.1				
Integracja projektu w strategii rozwoju						
Obszar strategiczny		Ochrona środowiska				
Cel strategiczny/operac.		Uporządkowana gospodarka wodno-ściekowa				

Lokalizacja zadania:	Osiedle Czerniawa					
Charakterystyka zadania:	Modernizacja istniejącego ujęcia wody pitnej ŁUŻYCA o wydajności Qśrd- 672 m3/d oraz rozprowadzenie wody do budynków rurociągami					
Uzasadnienie wyboru zadania (zastosowane kryteria):	Konieczność rozwiązania problemu zaopatrzenia w wodę mieszkańców osiedla Czerniawa					
Zgodność z dokumentami planistycznymi (studium/plan)	Zgodna					
Oczekiwane rezultaty realizacji zadania: polepszenie warunków do inwestowania na terenie miasta (rozwój turystyki, usług, handlu, gastronomii) zwiększenie zatrudnienia, polepszenie warunków do rozbudowy infrastruktury mieszkaniowej wielo- i jednorodzinnej (zwiększenie atrakcyjności gminy jako terenu pod inwestycje związane z budową osiedli mieszkaniowych), poprawa stanu środowiska naturalnego, umożliwienie promocji terenu jako rejonu o szczególnych walorach turystycznych, utrzymanie standardów unijnych w zakresie jakości wody do picia						
Przewidywane nakłady do poniesienia w okresie 2004 – 2006 (dane w PLN)						
Lata	Całkowity koszt projektu (w PLN)	w tym (dane w PLN)				
		Budżet Miasta	Budżet państwa	Prywatne	Dotacje i środki unijne	Inne
2004	73 230	73 230				
2005	2 356 000	589 000			1 767 000	
2006	2 951 000	737 750			2 213 250	
RAZEM	5 380 230	1 399 980			3 980 250	

Izerskie Centrum Wspierania Przedsiębiorczości

KOD zadania	Z.II.9
Integracja projektu w strategii rozwoju	
Obszar strategiczny	Gospodarka
Cel strategiczny/operac.	Rozwinięcie sektora usług
Lokalizacja zadania:	Miasto Świeradów-Zdrój, ul. 11 Listopada 35
Charakterystyka zadania:	Roboty budowlane i instalacyjne związane z adaptacją części budynku na „Centrum”. Zakup wyposażenia niezbędnego dla bieżącego funkcjonowania „Centrum”. W ramach „Centrum” będą funkcjonowały: Punkt Informacji Gospodarczej, Salon Promocji Przedsiębiorczości, Sala Konferencyjno-Szkoleniowa, Multimedialna Wszechnica Gospodarczo-Edukacyjna.
Uzasadnienie wyboru zadania (zastosowane kryteria):	Konieczność stworzenia infrastruktury informacyjno-doradczej dla powstawania nowych podmiotów gospodarczych oraz pomoc podmiotom już funkcjonującym
Zgodność z dokumentami planistycznymi (studium/plan)	Zgodna
Oczekiwane rezultaty realizacji zadania: wzmocnienie umiejętności wykorzystania dostępnych unijnych źródeł finansowania działalności gospodarczej, zwiększenie transgranicznych kontaktów gospodarczych na obszarze pogranicza, zwiększenie wiedzy w zakresie prawnym i administracyjnym zasad i uwarunkowań prowadzenia i zakładania działalności gospodarczej oraz zdobycie umiejętności rynkowych i marketingowych, zmniejszenie barier językowych, zwiększenie atrakcyjności turystycznej poprzez udostępnienie wystaw produktów rzemieślniczych, podniesienie kwalifikacji w zawodach poszukiwanych na rynku pracy.	
Przewidywane nakłady do poniesienia w okresie 2004 – 2006 (dane w PLN)	

Lata	Całkowity koszt projektu (w PLN)	w tym (dane w PLN)				
		Budżet Miasta	Budżet państwa	Prywatne	Dotacje i środki unijne	Inne
2004	16 000	16 000				
2005	984 000	434 000			550 000	
2006						
RAZEM	1 000 000	450 000			550 000	

Poprawa zagospodarowania centrum uzdrowiska Świeradów-Zdrój

KOD zadania		Z.II.8					
Integracja projektu w strategii rozwoju							
Obszar strategiczny		Ochrona środowiska					
Cel strategiczny/operac.		Czyste powietrze oraz wolne od hałasu komunikacyjnego centrum Miasta					
Lokalizacja zadania:		Miasto Świeradów-Zdrój					
Charakterystyka zadania:		Zmiana zagospodarowania centrum uzdrowiska z uwagi na wyłączenie z ruchu części ulicy Zdrojowej i jej przebudowę.					
Uzasadnienie wyboru zadania (zastosowane kryteria):		Konieczność podniesienia walorów turystycznych uzdrowiska, uczynienie ze Świeradowa-Zdroju wiodącego uzdrowiska w Euroregionie Nysa. Dostosowanie do wymogów ustawy o uzdrowiskach i lecznictwie uzdrowiskowym poprzez lepsze przeorganizowanie centrum uzdrowiska, stworzenie lepszych warunków dla kuracjuszy i turystów z miasta partnerskiego. Zapewnienie właściwych parametrów czystości powietrza oraz natężenia hałasu w strefie A ochrony uzdrowiskowej					
Zgodność z dokumentami planistycznymi (studium/plan)		Zgodna					
Oczekiwane rezultaty realizacji zadania: kompleksowa odnowa przestrzeni centrum miasta, zatrzymanie degradacji budynków i terenów objętych ochroną konserwatorską, poprawa estetyki przestrzeni miejskiej, osiągnięcie przez miasto rangi kurortu, znaczącego w skali kraju i zagranicy, zapewniającego gościom możliwość atrakcyjnego wypoczynku oraz stworzenie mieszkańcom optymalnych warunków życia, uzyskanie wysokich standardów i ładu w zagospodarowaniu przestrzennym							
Przewidywane nakłady do poniesienia w okresie 2004 – 2006 (dane w PLN)							
Lata	Całkowity koszt projektu (w PLN)	w tym (dane w PLN)					
		Budżet Miasta	Budżet państwa	Prywatne	Dotacje i środki unijne	Inne	
2004							
2005	150 000	64 897			85 103		
2006							
RAZEM	150 000	64 897			85 103		

Świeradów – Zdrój Euroregionalnym Miastem przyjaznym dla turystów

KOD zadania		Z.II.11				
Integracja projektu w strategii rozwoju						
Obszar strategiczny		Gospodarka				
Cel strategiczny/operac.		Dobrze zorganizowana komunikacja wewnętrzna				
Lokalizacja zadania:		Miasto Świeradów				
Charakterystyka zadania:		Uporządkowanie infrastruktury turystycznej, oznakowanie obiektów, ulic, budowa parkingów dla rowerów				
Uzasadnienie wyboru zadania (zastosowane kryteria):		Konieczność wzbogacenia oferty turystycznej miast, uporządkowanie systemu oznakowania miasta				
Zgodność z dokumentami planistycznymi (studium/plan)		Zgodna				
Oczekiwane rezultaty realizacji zadania: powstanie zintegrowany trójjęzyczny system oznakowania miejskiego MIEJSKI SYSTEM INFORMACJI WIZUALNEJ, poprawa i ułatwienie komunikacji dla turystów polskich i zagranicznych, oznakowanie obiektów zabytkowych						
Przewidywane nakłady do poniesienia w okresie 2004 – 2006 (dane w PLN)						
Lata	Całkowity koszt projektu (w PLN)	w tym (dane w PLN)				
		Budżet Miasta	Budżet państwa	Prywatne	Dotacje i środki unijne	Inne
2004	59 321				59 321	
2005	72 502	32 955			39 547	
2006						
RAZEM	131 823	32 955			98 868	

Rewitalizacja kulturowego i leczniczego wykorzystania Kompleksu Parków Uzdrowiskowych

KOD zadania		Z.II.10				
Integracja projektu w strategii rozwoju						
Obszar strategiczny		Ochrona środowiska				
Cel strategiczny/operac.		Zadbane i liczne tereny zielone				
Lokalizacja zadania:		Miasto Świeradów-Zdrój				
Charakterystyka zadania:		Odnowa kompleksu parków uzdrowiskowych, muszli koncertowej oraz fontann				
Uzasadnienie wyboru zadania (zastosowane kryteria):		Konieczność podniesienia walorów turystycznych uzdrowiska, uczynienie ze Świeradowa wiodącego uzdrowiska				
Zgodność z dokumentami planistycznymi (studium/plan)		Zgodna				
Oczekiwane rezultaty realizacji zadania: odbowa zubożałej szaty roślinnej, nowe nasadzenia, lecznicze wykorzystanie parków, rozwój regionu						
Przewidywane nakłady do poniesienia w okresie 2004 – 2006 (dane w PLN)						
Lata	Całkowity koszt projektu (w PLN)	w tym (dane w PLN)				
		Budżet Miasta	Budżet państwa	Prywatne	Dotacje i środki unijne	Inne
2004	45 874				45 874	
2005	56 000	25 470			30 530	
2006						

RAZEM	101 874	25 470			76 404	
-------	---------	--------	--	--	--------	--

Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej nr 2

KOD zadania		Z.II.1				
Integracja projektu w strategii rozwoju						
Obszar strategiczny		Sfera społeczna				
Cel strategiczny/operac.		Atrakcyjna dla mieszkańców i gości oferta spędzenia wolnego czasu				
Lokalizacja zadania:		Osiedle Czerniawa				
Charakterystyka zadania:		Budowa sali gimnastycznej				
Uzasadnienie wyboru zadania (zastosowane kryteria):		Konieczność zapewnienia rozwoju kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży				
Zgodność z dokumentami planistycznymi (studium/plan)		Zgodna				
Oczekiwane rezultaty realizacji zadania: uzyskane boisko do siatkówki i koszykówki, sala gimnastyczna, aktywizacja sportowa dzieci i młodzieży, wzrost aktywności społeczności lokalnej w dziedzinie sportu i rekreacji, poszerzenie oferty sportowej i rekreacyjnej dla gości i kuracjuszy uzdrowiska						
Przewidywane nakłady do poniesienia w okresie 2004 – 2006 (dane w PLN)						
Lata	Całkowity koszt projektu (w PLN)	w tym (dane w PLN)				
		Budżet Miasta	Budżet państwa	Prywatne	Dotacje i środki unijne	Inne
2004	37 000	37 000				
2005	831 500	194 000			637 500	
2006	831 500	194 000			637 500	
RAZEM	1 700 000	425 000			1 275 000	

**PLAN ROZWOJU LOKALNEGO – POWIĄZANIE PROJEKTÓW
Z CELAMI STRATEGICZNYMI POWIATU I WOJEWÓDZTWA**

1.30.METODA POWIĄZANIA PROJEKTÓW Z CELAMI STRATEGICZNYMI POWIATU LUBAŃSKIEGO I WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

Plan Rozwoju Lokalnego jest dokumentem kierunkowym o perspektywicznym horyzoncie, który stanowi podstawę do wdrażania rozwojowych przedsięwzięć społecznych i gospodarczych. Rozwój Miasta winien skutecznie zaspokajać aspiracje jego mieszkańców. Zarówno metodyka prowadzonych prac, jak i przyjęte kryteria oceny projektów inwestycyjnych, zapewniają powiązanie projektów ze strategicznymi celami społeczno-gospodarczymi Miasta.

Przyjęty w niniejszym zakresie Plan Rozwoju Lokalnego, przyczyni się do realizacji generalnego celu Miasta polegającego na rozwoju gospodarczym i społecznym Świeradowa-Zdroju.

Poszczególne cele znajdujące się w planie rozwojowym Miasta znajdują swoje poparcie w Strategii Rozwoju Powiatu Lubańskiego.

Cel priorytetowy dla Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój „Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej” znajduje swoje wsparcie w celach operacyjnych Strategii Powiatu o nazwie:

- *„Powszechność korzystania z sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, gazowej i telefonii przewodowej”,*
- *„Likwidacja zagrożeń ekologicznych i wykorzystywanie alternatywnych źródeł pozyskania energii”.*

Cel „Zapewnienie właściwych warunków do rozwoju turystyki, kultury, sportu i rekreacji” będący celem niezbędnym dla Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój znajduje swoje odzwierciedlenie w celu operacyjnego Strategii Powiatu pod nazwą *„Poszerzenie oferty kulturalnej dla mieszkańców i turystów”.*

Cel „Budowa i modernizacja infrastruktury gospodarczej” będący celem znaczącym dla rozwoju koniunktury gospodarczej w Mieście znajduje swoje odzwierciedlenie w celu operacyjnym Strategii Powiatu pod nazwą *„Rozwój sektora małej przedsiębiorczości i usług”.*

Poszczególne cele znajdujące się w planie rozwojowym Gminy a znajdują także swoje poparcie w Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego.

Cel priorytetowy dla Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój „Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej” znajduje swoje wsparcie w celach operacyjnych Strategii Województwa o nazwie:

- *„Innowacyjna gospodarka”* mówiącego o potrzebie szybkiego dostosowania infrastruktury do potrzeb inwestycyjnych

Cel „Zapewnienie właściwych warunków do rozwoju, turystyki, kultury, sportu i rekreacji” będący celem niezbędnym dla Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój znajduje swoje odzwierciedlenie w celach operacyjnych Strategii Województwa pod nazwą:

- *„Renesans cywilizacyjny”* mówiący o konieczności rozwinięcia nowoczesnej sieci usług publicznych tj. edukacja, zdrowie, sport i rekreacja - *„Rozwój turystyki sportu i rekreacji”.*

Ostatni z celów priorytetowych Miasta „Budowa i modernizacja infrastruktury gospodarczej” poparty jest w Strategii Województwa przez wszystkie jej cele odwołujące się do wspierania przedsiębiorczości, a w szczególności:

- „Integracja dolnośląska”
- „Innowacyjna gospodarka”
- „Otwarcie na świat”

1.31.CELE PROJEKTÓW INWESTYCYJNYCH PRZYJĘTYCH DO PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Poszczególne cele strategiczne mają być rozwijane poprzez przypisane im zadania szczegółowe, które stają się celami wiodącymi realizowanych projektów inwestycyjnych.

Podczas wyboru opcji inwestycyjnych i tworzenia Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój szczególny nacisk położono na zadania z zakresu:

1. Infrastruktury komunalnej, czyli rozwoju budowy oczyszczalni ścieków. Budowy te zapewnią zachowanie szczególnych walorów środowiskowych, zahamują degradację środowiska naturalnego poprzez zanieczyszczenie cieków wodnych i gleby.

Wykonanie sieci wodociągowej zapewni połączenie sieci zaopatrywania Miasta Świeradowa i mieszkańcami Czerniawy, łącząc obie miejscowości w jeden system. Budowa dwóch oczyszczalni pozwoli na rekultywację rzek Gminy i właściwe przetworzenie ścieków przed wypuszczeniem ich do systemu wodnego Gminy.

2. Zapewnienie właściwych warunków do rozwoju turystyki, kultury, sportu i rekreacji, czyli budowa miejsc do uprawiania sportu aby zapewnić prawidłowy rozwój fizyczny dzieci i młodzieży, a także umożliwić czynny wypoczynek mieszkańcom Gminy. Rozwiązanie leży również w projektach rewitalizacji terenów zielonych (Zespołów Parków Uzdrawiskowych) i oczyszczaniu wód. Renowacja centrum uzdrowiska ma na celu zwiększenie atrakcyjności Gminy jako uzdrowiska, co w połączeniu z działaniami promocyjnymi w dziedzinie kultury pozwoli stworzyć ze Świeradowa lokalne centrum kulturalno – turystyczne.

3. Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości w regionie poprzez współdziałanie samorządów lokalnych i przedsiębiorców w zmienionych przez wejście w struktury Unii Europejskiej warunków gospodarowania.

**SYSTEM WDRAŻANIA I OCZEKIWANE WSKAŹNIKI
OSIĄGNIĘĆ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO**

1.32.SYSTEM WDRAŻANIA PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Plan Rozwoju Lokalnego jest dokumentem planowania średniookresowego, który stanowi podstawę do wdrażania rozwojowych przedsięwzięć społecznych i gospodarczych. Stanowi on bazę do:

- uwzględniania priorytetów Miasta w strategii rozwoju powiatu, województwa, subregionu,
- opracowywania planu zagospodarowania przestrzennego Miasta,
- budowania programów sektorowych,
- finansowania przedsięwzięć i projektów z budżetów: państwa, władz regionalnych, ze źródeł pozabudżetowych,
- opracowywania programów i projektów współfinansowanych z funduszy Unii Europejskiej.

Władze Miasta wypełniając strategię winny podejmować decyzje określające: rodzaj zadań i ich hierarchię, zakres finansowania, okres i kolejność realizacji zadań.

Budżety Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój na kolejne lata przygotowywane będą w oparciu o PRL.

Taki system wdrażania zapewnia kontrolę wdrażania oraz zgodność z obowiązującym prawem.

1.33.OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Bezpośrednim wskaźnikiem wykonania Planu Rozwoju Lokalnego będzie stopień realizacji zaplanowanych projektów. Projekty realizowane są w oparciu o pełną dokumentację, zgodną z uchwałą budżetową, a stopień ich realizacji będzie monitorowanym na bieżąco wskaźnikiem osiągnięć Planu Rozwoju Lokalnego.

Ogólnymi wskaźnikami osiągnięć Planu Rozwoju Lokalnego o charakterze ogólnym będą:

I. W obszarze rozwoju infrastruktury technicznej.

Zniesienie infrastrukturalnych barier rozwoju prowadzące do polepszenia jakości życia mieszkańców Miasta poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury technicznej tj.

- zmniejszenie emisji nieoczyszczonych ścieków do rzek,
- polepszenie jakości wody,
- połączenie systemu wodociągowania z Czarniawą.

II. W obszarze rozwoju infrastruktury gospodarczej.

- zainicjowanie i sprawne funkcjonowanie Centrum Wspierania Przesiębiorczości,
- poprawa jakości obsługi przedsiębiorców w Gminie,
- odpowiedni dostęp do informacji gospodarczej dla mieszkańców i inwestorów zewnętrznych.

III. W obszarze rozwoju turystyki, kultury, sportu i rekreacji.

- powiększenie oferty kulturalnej Miasta,

- zwiększenie jakości i rodzaju usług sportowo-rekreacyjnych,
- zwiększenie ilości kuracjuszy w uzdrowisku,
- poprawa spędzania wolnego czasu.

W wyniku realizacji zadań objętych interwencją planu zostaną osiągnięte rezultaty, które w dłuższym horyzoncie przekładać się będą na polepszenie ogólnej sytuacji w Gminie w ramach poszczególnych obszarów.

Zasadniczy pomiar bezpośrednich wskaźników odbywać się będzie na poziomie zadań.

Wielkości poszczególnych wskaźników ekonomicznych zostaną określone przez Studia Wykonalności dla poszczególnych przedsięwzięć inwestycyjnych.

Tabela 40. Bezpośrednie wskaźniki osiągnięć Planu Rozwoju Lokalnego

Nazwa zadania objętego interwencją Planu Rozwoju Lokalnego	Wskaźniki osiągnięć Planu Rozwoju Lokalnego		
	Produkty	Rezultaty	Oddziaływanie
Budowa oczyszczalni ścieków dla Miasta Świeradów-Zdrój przy ulicy Wiejskiej	<ul style="list-style-type: none"> • długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej – 0,900 km • liczba wybudowanych oczyszczalni ścieków – 1 szt • liczba wybudowanych przepompowni ścieków – 1 szt 	liczba gospodarstw domowych obsługiwanych przez oczyszczalnię ścieków – 1500 szt	ilość ścieków odprowadzonych i oczyszczonych – 1329 m ³ /d liczba nowych miejsc pracy – 160 szt
Budowa czyszczalni ścieków dla osiedla Czerniawa w m. Pobiedna wraz z kolektorem doprowadzającym ścieki z Czerniawy	<ul style="list-style-type: none"> • długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej – 1,500 km • liczba wybudowanych oczyszczalni ścieków – 1 szt 	liczba gospodarstw domowych obsługiwanych przez oczyszczalnię ścieków – 400 szt	ilość ścieków odprowadzonych i oczyszczonych – 300 m ³ /d liczba nowych miejsc pracy – 50 szt
Modernizacja ujęcia wody ŁUŻYCA i wodociągowanie Czerniawy	<ul style="list-style-type: none"> • długość wybudowanej sieci wodociągowej – 12,500 km • liczba zmodernizowanych ujęć wody – 1 szt 	liczba gospodarstw podłączonych do sieci wodociągowej – 150 szt	dostawa wody uzdatnionej do picia – 627 m ³ /d
Izerskie Centrum Wspierania Przedsiębiorczości	<ul style="list-style-type: none"> • liczba obiektów – 1 szt 	Infrastruktura dla Centrum : 1. Punkt Informacji Gospodarczej 2. Salon Promocji Przedsiębiorczości 3. Sala Konferencyjno-Szkoleniowa 4. Multimedialna Wszechnica Gospodarczo-Edukacyjna	1. Wzrost PKB na mieszkańca w regionie 2. Spadek poziomu bezrobocia 3. Nawiązanie polsko-niemieckich kooperacji gospodarczych 4. Utworzenie nowych firm na pograniczu polsko-niemieckim

Poprawa zagospodarowania centrum uzdrowiska Świeradów Zdrój	<ul style="list-style-type: none"> • liczba koncepcji i studium wykonalności – 1 kpl. • liczba dokumentacji projektowych – 1 kpl 	1. Wyłączenie z ruchu ulicy Zdrojowej i jej przebudowa 2. Utworzenie „Salonu Miasta” 3. Budowa ciągu pieszo-jezdnego równoległego do ulicy Zdrojowej	1. Odnowa przestrzeni centrum miasta 2. Zatrzymanie degradacji budynków i terenów objętych ochroną konserwatorską 3. Poprawa estetyki przestrzeni miejskiej, 4. Uzyskanie wysokiego standardu i ładu w zagospodarowaniu przestrzennym
Świeradów – Zdrój Euroregionalnym Miastem przyjaznym dla turystów	<ul style="list-style-type: none"> • liczba tabliczek adresowych obiektów - 460 szt • liczba parkingów dla rowerów – 30 szt • liczba tablic nazw ulic – 122 szt • liczba tablic z informacjami o układzie komunikacyjnym – 5 szt 	1. Oznakowanie obiektów zabytkowych 2. Oznakowanie budynków i ulic	1. Powstanie zintegrowany trójjęzyczny system oznakowania miejskiego MIEJSKI SYSTEM INFORMACJI WIZUALNEJ 2. Poprawa i ułatwienie komunikacji dla turystów polskich i zagranicznych
Rewitalizacja kulturowego i leczniczego wykorzystania Kompleksu Parków Uzdrowskich	<ul style="list-style-type: none"> • liczba koncepcji i studium wykonalności – 1 kpl. • liczba dokumentacji projektowych – 1 kpl 	1. Odbowa zubożałej szaty roślinnej 2. Nowe nasadzenia, 3. Lecznicze wykorzystanie parków 4. Odbudowa muszli koncertowej i fontann	1. Rozwój regionu 2. Przywrócenie dawnej świetności parkom 3. Wzrost atrakcyjności turystyczne
Budowa Sali Gimnastycznej przy Szkole Podstawowej Nr 2	<ul style="list-style-type: none"> • liczba wybudowanych obiektów sportowych – 1 szt 	1. Liczba uczniów korzystających z wybudowanej sali – 110 osób 2. Liczba mieszkańców korzystających z wybudowanej sali – 1300 osób	1. Aktywizacja sportowa dzieci i młodzieży 2. Wzrost aktywności społeczności lokalnej w dziedzinie sportu i rekreacji 3. Poszerzenie oferty sportowej i rekreacyjnej dla gości i kuracjuszy uzdrowiska

**SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY
I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ PLANU ROZWOJU
LOKALNEGO**

1.34.SPOSOBY MONITOROWANIA I OCENY PLANU ROZWOJU LOKALNEGO GMINY MIEJSKIEJ ŚWIERADÓW-ZDRÓJ

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój będzie monitorowany poprzez poddanie corocznej ocenie.

Poszczególne komisje Rady Miasta i sama Rada będą rokrocznie oceniać PRL po przedłożeniu sprawozdania Burmistrza Miasta Świeradów-Zdrój, który poprzez pracę Zespołu Koordynacyjnego dokona przeglądu Planu Rozwoju Lokalnego.

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 72/2004 Burmistrza Miasta Świeradów-Zdrój z dnia 28.06.2004 r., przegląd (w wypadku uznania tego za stosowne), będzie oznaczał aktualizację Planu zgodnie z aktualną sytuacją.

Aktualizacji podlegać będą wszystkie istotne elementy Planu:

- Wieloletni Plan Finansowy – poprzez aktualizację i dostosowanie do sytuacji bieżącej,
- Wieloletni Plan Rzeczowy – poprzez uzupełnienie o nowe, zgłaszane projekty oraz ewentualną korektę kryteriów oceny zadań inwestycyjnych,
- Cały Plan Rozwoju Lokalnego zgodnie z potrzebami wyrażonymi przez Radę Miasta.

1.35.SPOSOBY INICJOWANIA WSPÓŁPRACY POMIĘDZY SEKTOREM PUBLICZNYM, PRYWATNYM I ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Do zadań własnych Gminy należy współpraca i wspieranie wybranych przedsięwzięć organizacji pozarządowych działających na terenie Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój. Przy opracowywaniu zadań biorą czynny udział organizacje pozarządowe oraz społeczeństwo poprzez swoich przedstawicieli w Radzie Miasta.

Gmina Miejska Świeradów-Zdrój inicjuje współpracę z instytucjami sektora publicznego i lokalnymi przedsiębiorstwami sektora prywatnego poprzez organizowanie wspólnych spotkań dla przedstawicieli tych jednostek. Dodatkowo w pełni uspołeczniiony proces informowania o pracach nad Planem Rozwoju Lokalnego połączony z przyjmowaniem propozycji projektów inwestycyjnych od wszystkich zainteresowanych, tzn.:

- o obywateli,
- o jednostek gospodarczych,
- o inwestorów prywatnych,
- o organizacji pozarządowych,

powoduje pełen udział wszystkich podmiotów aktywnych na terenie Gminy w tworzeniu Planu Rozwoju Lokalnego.

1.36.PUBLIC RELATIONS PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Prace nad Planem Rozwoju Lokalnego od początku poddane były pełnej kontroli społecznej, zarówno poprzez Radę Miasta Świeradów-Zdrój, jak i bezpośrednie informowanie mieszkańców o pracach.

Zespół Koordynacyjny ds. prac nad Planem Rozwoju Lokalnego powołany zarządzeniem Burmistrza Miasta Świeradów-Zdrój z dnia 28.06.2004 r. postanowił szeroko informować opinię publiczną o podjętych pracach. Dokonano tego za pomocą konsultacji.

Mieszkańcy, a także poinformowane o działaniach organizacje pozarządowe wraz z jednostkami gospodarczymi wzięły udział w zgłaszaniu propozycji inwestycyjnych. Podobne działania przewiduje się rokrocznie przy przeglądach i aktualizacjach Planu.

Po zakończeniu prac Plan Rozwoju Lokalnego jako dokument uchwalony przez Radę Miasta Świeradów-Zdrój zostanie (w zasadniczej części) opublikowany na oficjalnych stronach internetowych. Te działania winny zapewnić dostęp do informacji o działaniach w ramach Planu Rozwoju Lokalnego wszystkim mieszkańcom i instytucjom zainteresowanym zagadnieniem rozwoju Gminy.

Promocja i reklama bezpośrednia będzie skierowana do wybranych, potencjalnych wykonawców i inwestorów. Polegać to będzie na bezpośrednim zapraszaniu do negocjacji wybranych podmiotów, mogących być partnerami w realizacji poszczególnych inwestycji Planu Rozwoju Lokalnego.

Dodatkowo instytucją odpowiedzialną za promocję projektów inwestycyjnych będzie Miasto. Działania związane z tym zadaniem realizowane będą zgodnie z zasadami, zawartymi w Planie Promocji ZPORR „Wsparcie Rozwoju Regionalnego w Polsce ze Środków Funduszy Strukturalnych”, który powstał na bazie Rozporządzenia Rady 1260/1999 oraz Rozporządzenia Komisji nr 1159/2000. Do środków promocji Projektu należeć będą:

- tablice informacyjne w trakcie realizacji prac, zawierająca dane na temat ewentualnego dofinansowania projektów ze środków Unii Europejskiej,
- tablice pamiątkowe po realizacji projektów, z informacją o współfinansowaniu ze środków Unii Europejskiej,
- umieszczanie logo Unii Europejskiej oraz ZPORR na wszystkich informacjach, dotyczących projektów (m.in. publikacje, ogłoszenia, materiały prasowe, strona internetowa) wraz z tekstem, wskazującym na współfinansowanie Projektu ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

PODSUMOWANIE

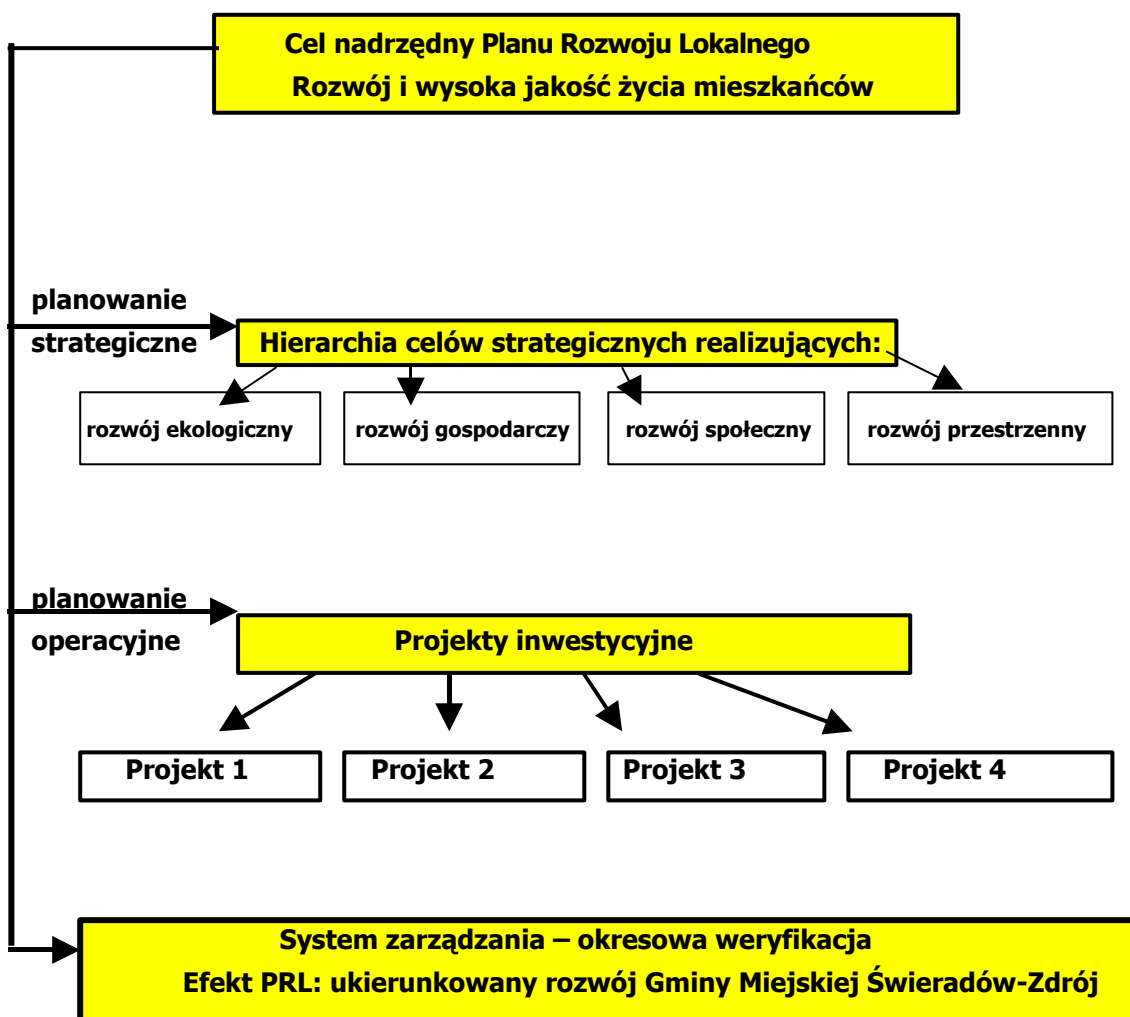

Prace nad PLANEM ROZWOJU LOKALNEGO wymagają precyzyjnego przygotowania prognoz budżetowych. W czasie przygotowywania niniejszego planu ustawodawca wprowadził zmiany w ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Ta sytuacja spowodowała opóźnienie prac ze względu na konieczność przygotowania budżetu na 2004 rok i prognoz na lata następne opartych na nowych podstawach prawnych.

Należy pamiętać, że tworzenie Planu Rozwoju Lokalnego to proces decyzyjny prowadzący do najważniejszego zaplanowania inwestycji na miarę oczekiwań i potrzeb mieszkańców oraz możliwości finansowych Gminy. Poniższy schemat podsumowuje proces konstruowania i realizacji PRL.

Schemat 1. Struktura procesu konstruowania i realizacji Planu Rozwoju Lokalnego

PRL powoduje:

- systematyczność gromadzenia informacji,
- jednolitość dla wszystkich zainteresowanych,
- klarowność kryteriów oceny,
- powiązanie z możliwościami finansowymi,
- pełniejsze rozpoznanie potrzeb mieszkańców i lepsze ich zaspokajanie,
- zmniejszenie roli polityki przy wyborze inwestycji,
- radykalne zwiększenie szans na pozyskanie środków z Unii Europejskiej.

PRL zawiera:

- listę zadań inwestycyjnych z zakresem rzeczowym i finansowym,
- terminy niezależne od kadencji,
- prognozę dochodów,
- prognozę wydatków operacyjnych,
- wielkość środków przeznaczonych na inwestycje,
- przewidywaną wielkość długu,
- prognozę kosztów obsługi zadłużenia.

Podsumowujące zestawienie finansowe Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Świeradów-Zdrój prezentuje tabela 41.

Tabela 41. Zestawienie finansowe Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój z podziałem na lata i źródła finansowania

Źródła finansowania	Nakłady w latach 2004 – 2006			
	Ogółem	w poszczególnych budżetach		
		2004 r.	2005 r.	2006 r.
Budżet Miasta	4 555 625	289 349	3 178 770	1 087 506
Środki UE	12 566 479	45 874	9 124 960	3 395 645
Razem	17 122 104	335 223	12 303 730	4 483 151

Źródło: Opracowanie Inwest Consulting S.A. na podstawie danych Urzędu Miasta Świeradów-Zdrój.

**ZAŁĄCZNIKI - PODSTAWY PRAWNE PRAC NAD PLANEM ROZWOJU LOKALN
GMINY MIEJSKIEJ ŚWIERADÓW-ZDRÓJ**

Uchwała Nr VII/40/2004 Rady Miasta Świeradów-Zdrój z dnia 23 czerwca 2004 r. w sprawie: zasad opracowania, uchwalania i realizacji Planu Rozwoju Lokalnego wraz z Wieloletnim Planem Inwestycyjnym gminy Świeradów-Zdrój

ROZDZIAŁ 9. Uchwała Nr XII/63/2004 Rady Miasta Świeradów-Zdrój z dnia 27 października 2004 r. w sprawie: przyjęcia zasad oceny inwestycji na potrzeby Wieloletniego Planu Inwestycyjnego

ROZDZIAŁ 10. Uchwała Nr X/53/2004 Rady Miasta Świeradów-Zdrój z dnia 7 września 2004 r. w sprawie: uchwalenia zmian Wieloletniego Planu Inwestycyjnego dla Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój